90STE JAARGANG NO. 13

DINSDAG 16 JANUARI 1973

Amigoe di Curacao

DAGBLAD VOOR DE NERLANDSE ANTILLEN

HOOFDREDACTEUR—DIREKTEUR: NORBERT HENDRIKSE

UITGEVER: UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
DRUKKER: N.V. PAULUSDRUKKERIJ
KANTOOR: CONSCIENTIESTEEG 27 — telefoon: 24360

Abonnementsprijs f. 5 per maand
(met Panorama) f. 7 per maand
Losse nummers dertig cent

Giro: 440000
Klachten bezorging: 16 — 18 uur (tel.: 24361)

Nixon stopt alle akties tegen Noord-Vietnam

WAARNEMERS HOOPVOL GESTED

Bestand lijkt zeer nabij

WASHINGTON/HANOI — President Nixon heeft gisteren de onmiddellijke opschorting gelast van alle bombardementen op en beschietingen van Noord-Vietnam. Ook zullen in en voor de Noordvietnamese havens geen nieuwe mijnen meer worden gelegd. Het besluit van de Amerikaanse president vloeit voort uit de voortgang die is gemaakt bij de vredesbesprekingen in Parijs.

Vredesonderhandelaar en presidentsadviseur Henry Kissinger gaat spoedig naar Parijs voor verder overleg met Le Duc Tho.

Radio Hanoi heeft vandaag de staking van de Amerikaanse luchtbombardementen bekend gemaakt maar tevens ervoor gewaarschuwd dat deze bombardementen al eerder gestaakt zijn en vervolgens op bevel van Nixon zijn hervat. Volgens de Noordvietnamese radio zijn de Vietnamezen bereid door te vechten als de V.S. niet onmiddellijk een vredesverdrag tekenen.

Uit Saigon wordt gemeld dat er nog deze week een bestandsovereenkomst tussen de V.S. en Hanoi zal worden ondertekend. President Thieu zou volgens een CBS-correspondent in de Zuidvietnamese hoofdstad bereid zijn het ontwerp te tekenen met een paar kleine wijzigingen. Generaal Alexander Haig is inmiddels naar Saigon gevlogen om met Thieu te overleggen.

hebben is zo spoedig mogelijk een vredesregeling tot stand te brengen".

Het verrassende besluit van president Nixon heeft bij politieke waarnemers een hoopvolle stemming teweeggebracht. Er is weliswaar nog geen sprake van een definitief vredesakkoord, althans officieel niet, maar de stopzetting van de bombardementen op het noorden wijst op een beslissende doorbraak bij de vredesbesprekingen in Parijs.

Noordvietnamese en Vietcong-diplomaten in Parijs zeiden dat ze officieel op de hoogte waren gesteld van de bombardementsstop op Noord-Vietnam. De Vietcong-delegatie eiste echter dat president Nixon zijn besluit uitbreidt tot het gebied van Zuid-Vietnam. "Wij eisen dat de Verenigde Staten alle oorlogsacties in het zuiden beëindigen. Zij beschouwen de terugkeer van Kissinger naar Parijs als beslissend.

In Zuidvietnamese regeringskringen wordt gezegd dat Noord-Vietnam diverse concessies heeft moeten doen om de bombardementen op dat land geschorst te krijgen. Deze concessies betroffen de gedemilitariseerde zone en de omvang en taak van de strijdmacht die zal toezien op de naleving van een bestand.

Regeringswoordvoerder Ronald Ziegler weigerde in Washington commentaar te geven op de berichten als zou er reeds een vredesakkoord zijn bereikt. De onderhandelingen lopen nog steeds. Wij hebben een wederzijdse afspraak met Noord-Vietnam niet over de inhoud van de onderhandelingen te spreken en wij zijn van plan deze afspraak na te komen", zei hij.

Ziegler zei dat Nixon zijn besluit had genomen na "diepgaande beraadslagingen" met de Zuidvietnamese president van Thieu die (volledig op de hoogte was gebracht". Hij wist niets af van een eventuele wederzijdse vermindering van de Noordvietnamese militaire activiteit ten zuiden van de 17de breedtegraad.

Op de vraag of de president mogelijk zaterdag in zijn inaugurele rede van zijn tweede ambtstermijn het einde van de oorlog aankondigt, antwoordde Ziegler dat Nixon "geen kunstmatig tijdschema heeft opgesteld. Het enige tijdschema dat wij

BOSTON — lokalen van de Ierse en Israelische consulaten in Boston (Massachusetts) zijn gisteren geheel vernield door een brand in het gebouw van verdiepingen waarin zij gevestigd wareEr zouden geen slachtoffers zijn

De brandweer die twee uur nodig had om het vuur te blussen, acht het mogelijk dat de brand is aangestoken.

Nederlands commentaar op brugclaim

DEN HAAG — De al dan niet gedwongen overgave van de schadeclaim van de brug aan Nederland heeft (desgevraagd) geleid tot het volgende commentaar van de woordvoerder van het kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Surinaamse zaken:

"Tijdens zijn bezoek aan de Nederlandse Antillen in april vorig jaar heeft minister ir P. Lardinois met de landsoverheid en de overheid van het eilandgebied Curaçao overleg gepleegd over het brugproject. Bij die gelegenheid is overeengekomen dat de claim voor de brugschade aan de staat der Nederlanden zou worden gecedeerd.

Echter bleef vervolgens de bedoelde cessie uit. Aangezien het onjuist voorkomt, dat slechts een van de beide partijen zijn verplichtingen integraal nakomt, heeft Nederland kort geleden doen weten dat zij terzake van het burgprojekt niet voornemens is de uitvoering van haar verplichtingen te continueren indien dat omgekeerd ook niet gebeurt. Nadien is gebleken dat van Antilliaanse zijde zeker gevolg zou worden gegeven aan de gedane toezegging".

Island Apparel gaat weer open

WILLEMSTAD — De eigenaar van de textielfabriek Island Apparel n.v., de heer Jerry Rosen, heeft na een gesprek met premier R.J. Isa besloten het bedrijf op maandag 22 januari weer te openen. Tot deze afspraak is besloten nadat de heer Isa had toegezegd de heer Rosen op dinsdag 23 januari te willen ontvangen voor besprekingen over de problemen waarmee het bedrijf kampt.

In een verklaring tegenover de Amigoe zei de heer Rosen het volste vertrouwen te hebben in de heer Isa. De directeur van Island Apparel had er alle begrip voor dat de ministers hem deze week i.v.m. de drukke rond de begrotingsbehandeling niet kunnen ontvangen en dat de zaak is uitgesteld tot volgende week. Het personeel dat op eigen gelegenheid naar het Fort Amsterdam is gegaan toen de heer Rosen een afspraak had met de premier is op de hoogte van het feit dat de fabriek maandag weer open gaat.

Russen zetten weer wagentje op de maan

MOSKOU — Het Russische ruimtestation Loena-21 heeft een zachte landing op het maanoppervlak gemaakt en heeft een maanwagen, de Loenochod-2 van 840 kilo, op de maan afgezet.

De Loenochod-2 zal de verkenning van het maanoppervlak voortzetten die door Loenochod-1 werd begonnen.

Om veertien minuten over vier in de nacht van maandag op dinsdag Moskou-tijd kwam de Loena-21 in een landingsbaan. De landing en het maanlandschap werden op televisiebeelden vastgelegd.

De onbemande Loena-21 werd 8 januari gelanceerd en kwam vrijdag in een baan om de maan op een hoogte van ongeveer honderd kilometer.

Terwijl de Loenochod-2 zich op het maanoppervlak voortbewoog, berichtten deskundigen in het Russische ruimtecentrum dat het besturingsmechanisme en de andere delen goed functioneerden.

In het kader van de Russisch-Franse samenwerking heeft de Loenochod-2 een door Franse ingenieurs vervaardigd lasser-apparaat aan boord.

De maanwagen blijft „op de plaats rust" tot 18 januari, wanneer na het opladen met zonne-energie het voorziene programma wordt afgewerkt.

Geen stemmachines bij verkiezingen 1973

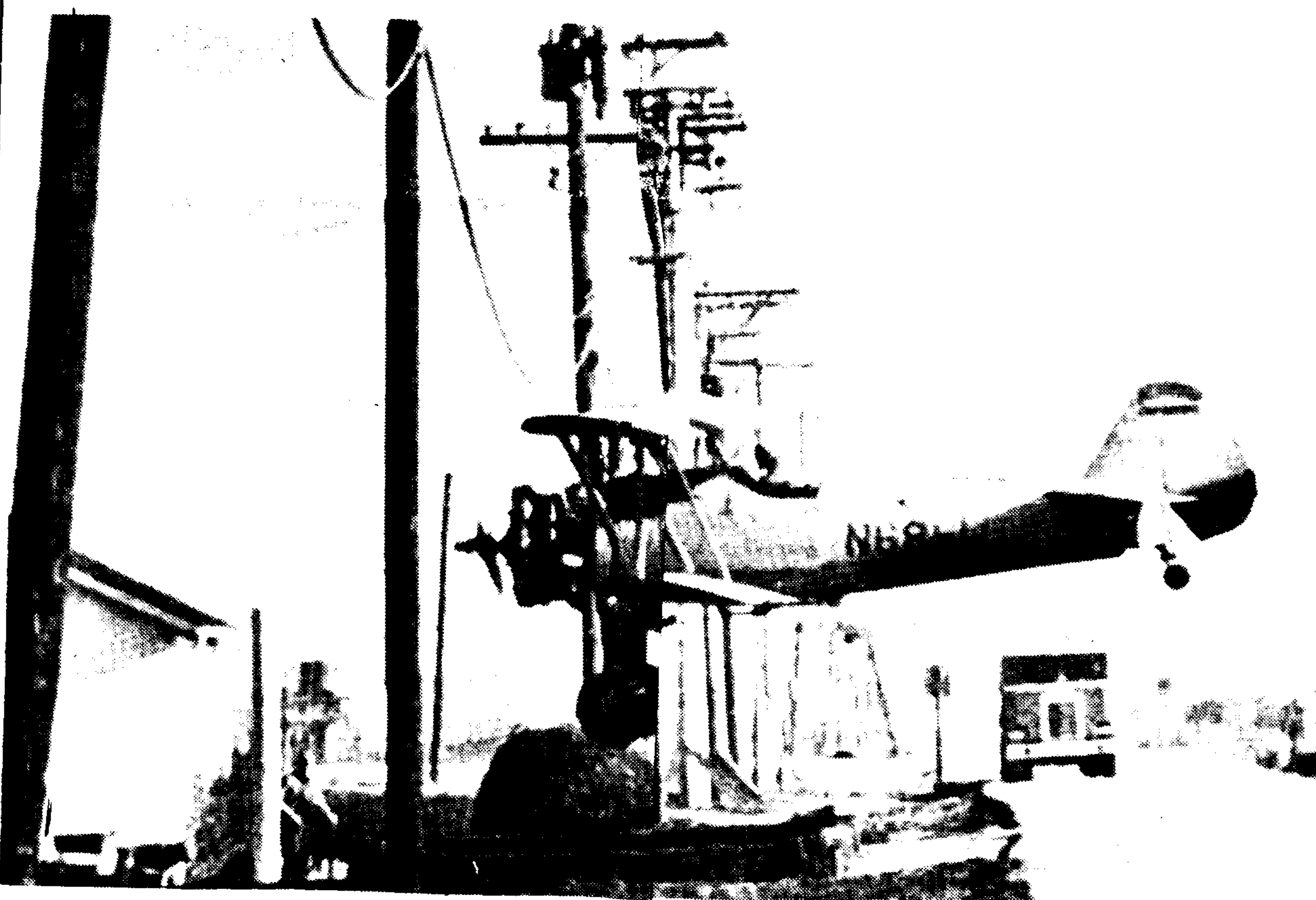
Volmachtenjacht blijft mogelijk

WILLEMSTAD — Bij de statenverkiezingen van dit jaar zal nog geen gebruik worden gemaakt van stemmachines, omdat de tijd van voorbereiding, wat het publiek betreft, te kort geacht wordt. Dit deelde de regering mee in de memorie van antwoord op het wetsontwerp betreffende de regeling van het kiesrecht en de verkiezingen van de leden van de staten en van de eilandsraden. De regering toont zich gelukkig met het feit, dat de indiening van het wetsontwerp door de staten is toegejuicht en dat men zich geheel kan verenigen met het doel dat daaraan ten grondslag ligt. De stemmachines komt er ditmaal nog niet aan te pas, omdat een dergelijke voorbereiding is vereist. De kiezers dienen namelijk via demonstraties, gepaard met voorlichting via de publiciteitsmedia, geïnstrueerd te worden omtrent het gebruik van deze machines. De invoering van deze machines acht de regering voor de komende statenverkiezingen niet haalbaar.

Het voorstel om het stemmen bij volmacht te beperken, tot de kiezers die op de verkiezingsdag bedlegerig, dan wel uitlandig zijn, lokt de volgende reactie van de regering uit: het stemmen bij volmacht zal „in de praktijk meestal wel slechts in de genoemde gevallen geschieden," waarmee de regering het doet of zijn neus bloedt. Desondanks geeft de regering er de voorkeur aan „een dergelijke beperking niet in de landsverordening op te nemen, aangezien het zeer wel mogelijk is, dat de lichamelijke toestand van een kiezer, die niet bedlegerig is, zodanig kunnen zijn, dat hij niet in persoon aan de stemming zal kunnen deelnemen. Ook deze kiezer moet, naar de mening van de regering, in de gelegenheid worden gesteld, zijn stem uit te brengen.

Het uitsluiten van een kiezer in een dergelijk geval zou toch niet in overeenstemming zijn met het door de regering gehuldigde en in de Staatsregeling en de Eilandenregeling veranderde principe, dat alle kiesgerechtigden in de gelegenheid moeten worden gesteld het hun toekomende recht, zonder dat hen niets in de weg wordt gelegd, uit te oefenen."

Met deze vaststelling houdt de regering de folklore van de jacht op volmachtstemmen in ere. Zoals bekend is het aantal mensen, dat ziek is of wier lichamelijke toestand de gang naar de stembus onmogelijk of min of meer onmogelijk maakt, zeer hoog. Met het voorstel uit de staten om de strafmaat te verhogen bij overtreding van het kiesreglement, kan de regering zich verenigen. Alleen wil de regering niet zover gaan als de volksvertegenwoordiging. Het maximum wordt nu zes maanden hechtenis in plaats van één maand. De regering is van mening, dat in dit verband niet met evenzoveel woorden moet worden vastgelegd dat het om een opzettelijke overtreding gaat. Dat ligt al voldoende vast in het gebruik van de woorden „uitbrengen" of „doen uitbrengen."

WATSONVILLE (Californië) — Geen stuntvlieger maar een „slabespuiter" vloog dezer dagen in het Californische stadje Watsonville onder de telefoondraden door om dichter bij het gewas te komen.

Staten over staatkundige toekomst

Eerst klaar komen met een interne regeling

WILLEMSTAD. — Over de staatkundige toekomst van de Nederlandse Antillen is bij de algemene beschouwingen in de Staten over de begroting 1973 door de vertegenwoordigers van de N.V.P.-Unf, M.A.S.A. en P.P.A. in verschillende toonaarden gesproken. Zowel de heer Rigaud (D.P.) als de heer Osbaldo Croes (P.P.A.) legden in dit verband de nadruk op de noodzaak dat er tussen de verschillende eilanden van de Nederlandse Antillen een interne regeling wordt gevonden, terwijl de fractieleider der N.V.P., Evertsz, de kwestie van de souvereiniteit centraal stelde, omdat onafhankelijkheid in de tegenwoordige wereld niet meer bestaat. Masa-Kroon stelde duidelijk, dat zijn partij slechts van een verandering in het Statuut wil weten en wel ten aanzien van het recht op secessie, reden waarom hij de werking van het presidium van de koninkrijkscommissie in november niet kon overnemen. Het Bonaireaanse statenlid Broertje Janga beperkte zich tot zuiver Bonaireaanse zaken en had daar zijn spreektijd volledig voor nodig, zodat hij niet tot staatkundige uitspraken kwam.

Volledige onafhankelijkheid is even archaïsch als de manier, waarop de Antilliaanse begroting nog steeds gemaakt wordt, meent de heer Evertsz. Op het ogenblik is geen enkel land ter wereld volledig onafhankelijk en zelfs bestaan er geen blokken van landen, welke volkomen zelfstandig zijn. Souvereiniteit is echter een andere zaak. Die souvereiniteit kan op verschillende manieren gerealiseerd worden, waarbij hij bijvoorbeeld de mogelijkheid zag van speciale banden tussen de Antillen en Suriname, maar meer van de hand lag volgens hem een speciale band tussen de Antillen en Nederland. Teruggrijpend naar de verklaring van de Curaçaose partijen van verleden jaar, waarbij men opteerde voor een federale republiek, stelde de heer Evertsz, dat dit mogelijk is in een Commonwealth-of Gemenebestvorm. Het principe waarvan men toen bij het opstellen van het standpunt was uitgegaan, was dat er een constitutionele vorm van samenwerking geschapen moest worden. Deze is zeer wel mogelijk in de vorm zoals het Britse gemenebest die kent.

Hij keerde er zich tegen dat men deze vorm bijvoorbeeld om racistische redenen zou afwijzen. Hoe dan ook, men moest dit ook zien in het licht van het dekolonisatieproces en men moest zich voor beslist hoeden met de verhouding in de regio.

Geen polarisatie

De economische situatie op het ogenblik is zeer slecht, hetgeen zeker niet de schuld van de Antillen alleen is als het al de schuld van de Antillen is. Daarom zal Nederland voorlopig moeten blijven bijdragen tot de souvereiniteit wordt bereikt. Eén ding in het huidige gemenebestvorm, zoals Engeland die kent, zit hem echter niet goed en keurt hij af: de inwoners van de Gemenebestlanden hebben niet zonder meer vrije toegang tot Engeland. De heer Evertsz verklaarde er zich in dit verband tegen, dat binnen de huidige regeling zoals die nu bestaat, waarbij de Europese Nederlanders zich niet vrij kunnen vestigen op de Antillen, terwijl de Antillianen dat wel kunnen in Nederland, veranderd wordt en wel zodanig dat eerstgenoemden dat recht ook krijgen op de Antillen. De heer Evertsz legde er verder de nadruk op, dat polarisatie ten aanzien van de staatkundige toekomst op de verschillende eilanden geen goed doet, omdat de Antillen als één geheel moeten optreden. Polarisatie op sociaal-economisch gebied immers kan wel bevruchtend zijn, maar als het gaat om de staatkundige toekomst is onderlinge verdeeldheid verderfelijk. Wat nu gedaan wordt op dit gebied bepaalt namelijk de toekomst van onze kinderen.

Anders chaos

Namens de partij Masa verklaarde het statenlid Kroon, dat deze partij onverkort vasthoudt aan de gezamenlijke verklaring van de Curaçaose politieke partijen van februari 1972. Behoudens de wijziging van het Statuut, waarbij de Antillen het secessierecht krijgen, wilde hij niet horen van veranderingen van het Statuut. De lasten en lusten van het Statuut zullen gedragen moeten worden totdat de onafhankelijkheid bereikt is, omdat er anders slechts chaos zal ontstaan, waarmee niemand en niets is gediend. Of die onafhankelijkheid binnen vijf of tien jaar wordt bereikt, dat is in wezen niet zo belangrijk, maar het moet degelijk gebeuren. Als de zaak nu beperkt wordt tot een paar wijzigingen van het Statuut, zit men te kijken met een dode mus. Het Statuut is voor de heer

(Men leze verder op pag. 3)

Vernieuwing

DE STATEN ZIJN aan vernieuwing toe. Dit bleek duidelijk toen de geachte afgevaardigden zich gisteren voor het laatst in de huidige samenstelling over een landsbegroting bogen. Slechts enkele sprekers in dit hoogste college van de Nederlandse Antillen gaven blijk te beseffen wat het betekent volksvertegenwoordiger te zijn en waren in staat in enigszins begrijpelijke taal hun wensen en verlangens en hun vragen aan de regering te formuleren. Bepaalde fracties blijken in de afgelopen vier jaren praktisch doodgebloed te zijn. Van de AVP-combinatie bijvoorbeeld, in 1969 nog een strijdbare viermans oppositiepartij welke zich met veel elan presenteerde, is niet veel meer over. Gisteren zat alleen nog maar Albertico Arendsz in de banken om het woord te voeren voor zijn partij en typisch was dat hij het nog klaarspeelde daarbij zijn enige overgebleven fractiegenoot in de zaal, voorzitter Wijkie Maduro, het nog lastig te maken door twee keer zijn betoog te onderbreken als de voorzitter een onderonsje had met een ander statenlid.

Ook het vuur van Frente — de partij die na de rumoerige dagen na 30 mei zoveel kritiek had op het regeringsbeleid en deze overdadig spuide tijdens de eerste begrotingsbehandeling welke de khaki-fractie meemaakte — lijkt uitgeblust. Frenteleider Godett verliest zich in allerlei juridische aspecten — het lijkt wel of hij aan een advocatenstudie bezig is — en de overige leden van zijn fractie hebben maar weinig of helemaal niets in te brengen. Van de PPA voerden alleen fractieleider Osbaldo Croes en het oudste statenlid Ernst Finck het woord. Croes presteerde het daarbij op te merken dat hij het de afgelopen tijd te druk heeft gehad om zich met de begroting bezig te houden, zodat hij zich zou beperken tot enige losse opmerkingen....

Van de DP-Bovenwinden was Wathey — die trouwens nooit wat zegt — weer eens afwezig. Bij de NVP-U is zoals hij het zelf ooit indirekt heeft gezegd in een openbare vergadering alles Evertsz wat de klok slaat. Hij doet het zware werk en de kruimels blijven dan over voor de andere jongens in de groene fractie. Toch maar triest voor zo'n grote partij welke over voldoende kader en jarenlange politieke ervaring beschikt.

Blijven over de DP, de heer Kroon en Janga van de Bonaireaanse POB. Deze laatste zorgt weliswaar steevast voor een vrolijke noot door zijn komische woordkeuze en de ongewone manier waarop hij zijn zinnen formuleert, maar gezegd moet worden dat hij de Bonaireaanse zaken conscientieus behartigt en dat zijn woorden hem recht uit het hart gegrepen lijken. Hij is tenminste nog de vertegenwoordiger van de Bonaireaanse arbeiders gebleven die hem in september 1969 hun vertrouwen schonken.

De heer Kroon — die in feite op een DP-statenzetel zit, welke hij overigens als partijleider in 1969 zelf heeft helpen veroveren — gaf opnieuw blijk een van de weinige echte parlementariërs te zijn die wij op de Antillen hebben. Hij bereidt zijn zaken goed voor, verliest zich niet in overbodige details en geeft blijk van een gemende bezorgdheid over de bestuurlijke gang van zaken.

De DP tenslotte is o.i. de sterkste fractie gebleven met goede sprekers als Rigaud (die zich weliswaar af en toe vergaloppeerd), Braam en Martina en af en toe ook mr. Cathalina.

Dit jaar gaan wij naar de stembus om een nieuw statencollege te kiezen. Of dit er echter beter uit zal zien zal afhangen van de partijen zelf, die hopelijk hebben begrepen dat met de huidige zwakke bezetting niet progressief genoeg geregeerd kan worden en onbeloste problemen, die al een tijd zouden gaat aan onbeloofigheden. Persoonlijk verwachten wij op Aruba een verschuiving doordat de MEP ongetwijfeld met drie à vier zetels zijn entree zal doen in de Staten. Voor wat betreft Curacao zal er niet veel veranderen. Het blijft een DP-NVP-U meerderheid of zo U wilt Evertsz-Isa of Isa-Evertsz en geen van de bestaande oppositiepartijen lijkt ons in staat hier iets aan te veranderen. Ook geen nieuwe partij, want daarvoor is het al te laat. Onze hoop is dus gevestigd op de leiding van de „establishment-partijen" die hopelijk niet terwille van de gemakzucht en om het hun ministers gemakkelijk te maken naar een onmondige statenfractie toe werken. Laat hun vooral niet vergeten dat in onze democratie een parlement regeert en niet de negen in het Fort.

AGENDA CURACAO

BIOSCOPEN

ROXY: filmliga: 20.30 Eyewitness. WEST-END: 19.00 en 21.00 Pussycat, Pussycat I love you. CINELANDIA: 19.00 en 21.00 The candidate. DRIVE-IN; 19.00 en 21.00 Deliverance. CINE-RIO: 20.00 The revengers.

CINE-TRUCK: Hedenavond te Juan Domingo en morgenavond te Cocowijk.

BOTICA'S (nachtdienst):

OTRABANDA: del Pueblo, tel.: 25444; PUNDA: Antillian, tel.: 36298.

DIVERSEN

CENTRO PRO ARTE: 20.30 pianoconcert - Harold Martina.

GESPREKSKRING: 20.15 officieren - ten huize van fam. Pluim-Meutz, Ficusweg 13.

MARINEKOOR: 20.00 repetities - kerk marinierskazerne, Suffisant.

EMMAKERK: 20.15 repetities Fortemkoor.

SPORT

BADMINTON: 19.30 aanvang - toernooi - R en B.

SCHAKEN: 20.00 finale - pers. snelschaaktoernooi - Stella Maris.

VOLLEYBALL: 21.30 baan Radulphus College.

SPORT OLYMPIADE: 19.30 voetbal; 20.00 volleyball; tafeltenniswedstr. - Curaçao vs Canada - R en B.

WOENSDAG

DIVERSEN

MOBIELE BANK: 09.30-10.30 te Barber (vóór sportveld t.o. markt); 10.45-12.00 te Leliënberg/Wacao (CU-Wacao); 14.00-16.00 te Westpunt (vóór Jan Christiaan).

GROT VAN HATO: 09.00-12.00 en 15.00-18.00 open voor publiek.

LUCHTPOSTSLUITING: 09.00 voor New York; 15.30 voor Europa - postkantoor; 14.00 voor New York; 17.00 voor Europa - hulppostkantoor Plesmanluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting).

FAMIA PLANEA

BITTERSTRAAT: 14.00-16.00 (dagelijks); 09.00-11.00 (disndag en donderdag). KAS CHIKITU: 13.30-15.30 (woensdag). BARBER: 09.00-11.00 (donderdag).

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK

CENTRALE BIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplein 13): 10.00-12.00 en 13.30-20.00 openingstijden.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Van Walbeeckplein 6): 10.00-12.00 en 13.30-18.00 openingstijden.

WETENSCHAPPELIJK BIBLIOTHEEK: openingstijden: maandag, dinsdag en woensdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00; donderdag en vrijdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00.

TENTOONSTELLING

CURACAOS MUSEUM: 10.00-12.00 en 15.00-17.00 open - Van Leeuwenhoekstraat 20.

GALLERY RG: 10.00-12.00 en 16.00-17.30 open - Keukenstraat 20A (boven).

NED. RODE KRUIS: 19.30 cursus E.H.B.O.-diploma - Rode Kruispost, Suffisant.

JEUGDCENTRUM DIVI-DIVI: 15.30-17.30 huiswerkcursus - vanaf tien jaar; 15.30-22.00 tafeltennis - gevorderden; 20.00-22.00 ouderengroep - vanaf zestien jaar.

CATECHISATIE: 18.45-19.45 kinderen twaalf tot vijftien jaar - pastorie Troepiaalweg 2.

EBENEZER CHURCH: 19.30-20.00 bible class for adults; 20.00-21.00 prayer meeting.

LIONS: 12.30 bijeenkomst - hotel Curaçao Int.

KIWANIS: 12.30 bijeenkomst - Holiday Inn - gastspreker: mr. C. E. Cathalina; OND. Enige aspekten v.d. luchtvaart in de Ned. Ant.

TOERISTENSCHEPEN: 08.00-22.00 Hanseatic - vert. SELMA; 11.00-16.00 Argonaut - vert. SELMA.

SPORT

OLYMPIADE: 16.30 hockey - CSC; 17.00 zeilen - Brakkeput; 19.00 judo - R en B (Cur. vs Canada).

PRIK

Door de hemel te simplificeren hebben wij hem onaanvaardbaar gemaakt.

WILLEMSTAD – GEBOREN: 13 jan. Arnold Blik-Houweling; 6 jan. Marina Wehl-Waarde; 14 jan. Angelina Ten Hoor-Zijlstra; 13 jan. Flavia Bernabela-Supriana; 9 jan. Marisol Cleander-Bosk; 15 jan. Anaiz Visser-Rodriguez; 12 jan. Nathaly Harms-Manuel; 11 jan. Nancy Muzo; 30 dec. Sulange Anderson; 11 jan. Felicia Felicia-Felida; 7 jan. Michelle Korderijnk-Huiskamp; 13 jan. Margriet Ignacio-Grinuva.

BEURSBERICHTEN

NEW YORK — De noteringen van de aandelen op de New Yorkse effectenbeurs zijn gistermorgen sterk omhoog gegaan, maar in de middag moesten zij temidden van grote winstnemingen een stap terug doen. Er was een omvangrijke omzet. De koersstijging hield vooral verband met een betere stemming als gevolg van vooruitzichten op een beëindiging van de oorlog in Vietnam en de bekendmaking van president Nixon dat de vijandelijkheden tegen Vietnam waren opgeschort. Speculaties dat Nixon een verklaring zou afleggen over Vietnam was een steun voor de vraag eerder op de dag, maar deze vraag werd minder toen regeringswoordvoerder Ziegler zei dat president Nixon niet van plan is een toespraak te houden vóór zijn inwijding op zaterdag.

Overeenkomst met MMC:

Compensatie verlies en garantie netto inkomen

WILLEMSTAD. – De regering heeft de staten benaderd met het verzoek de ontwerp-overeenkomst met Mijnmaatschappij Curaçao nv. (MMC) in een vergadering van de centrale commissie te bespreken. Deze houdt onder meer in dat de MMC na afloop van de tweede contract-periode van drie jaar, beginnend op 1 mei 1973, een minimaal netto inkomen wordt verzekerd van zes ton. Ook gaat de regering in beginsel akkoord met de compensatie van de verliezen op de fosfaat-exploitatie over de eerste contract-periode.

De MMC heeft zich bereid verklaard, aldus het regeringsschrijven om onder de navolgende voorwaarden de fosfaat-exploitatie gedurende drie jaar voort te zetten: de regering garandeert de MMC een jaarlijkse vergoeding van twee ton als opbrengst van de fosfaat-exploitatie. Mocht het inkomen uit deze exploitatie in enig jaar beneden de twee ton liggen, dan zal de regering het verschil als voorschot op de uiteindelijke afrekening uitbetalen aan de MMC. Dit houdt dus in dat de MMC na afloop van de te sluiten overeenkomst een minimaal netto inkomen van zes ton zal hebben genoten in de tweede contract-periode. Mocht de MMC over deze periode een netto inkomen van meer dan zes ton hebben genoten dan zal het meerdere netto inkomen met het maximaal ontvangen netto voorschot over de eerste contract-periode (welke per 1 mei 1973 afloopt) verrekend worden.

De tweede voorwaarde is; de vanaf 1 mei 1973 genoten inducement bonus zal ten gunste van de fosfaat-exploitatie worden gebracht. De inkomsten welke zijn verkregen uit het gebruik van de baai, de haven, huizen, dochterondernemingen, rente in Nederland, Surinaams zand enz. worden niet beschouwd als inkomsten, verkregen uit de fosfaat-exploitatie.

Verder gaat de regering in principe akkoord met de compensatie van de verliezen op de fosfaat-exploitatie over de eerste contract-periode. Over het juiste bedrag daarvan zal nader overleg worden gepleegd. Als voorschot op deze compensatie zal de rechtspersoon Nederlandse Antillen per 30 april 1973 een bedrag van driekwart miljoen gulden aan de MMC uitbetalen. Wat betreft de uitkering van het restant van het voorschot (het verschil tussen de verliezen over de eerste contract-periode en het voorlopig voorschot ad drie kwart miljoen gulden) zal de datum van 30 april 1974 als uiterste datum gelden. De verrekening van de verliezen, respectievelijk de voorschoten, over de eerste contract-periode zal geschieden zoals is aangegeven. In de tweede contract-periode zal gewerkt worden aan de afbouw van de mijn-exploitatie. In gezamenlijk overleg kunnen de partijen echter beslissen de fosfaat-exploitatie na 30 april 1976 voor gezamenlijke rekening (fifty-fifty) voort te zetten. Aldus de overeenkomst.

In het schrijven wijst de regering er op, dat men met het oog op de bevordering van de sociale rust op Curaçao, de MMC-directie heeft benaderd met het voorstel de fosfaat-exploitatie voort te zetten

Beurs van New York

	15/1		15/1
ACF Industries Inc	47 5/8	Ling-Temco-Vought	9 1/2
Airco Inc	16 3/4	Litton Industries Inc	12 3/8
Allied Chemical	29 1/4	Lockheed Aircraft	8 7/8
Aluminium Co of America	58 3/8	Marcor Inc	27 7/8
American Brands	45 1/4	Martin Marietta Corp	18 7/8
American Can Co	32	May Department Stores Co	51 1/8
American Cyanamid Co	30 3/8	McDonnel Douglas Corp	35 1/4
American Electric Power	28 3/4	Mobil Oil Corp	71 3/4
American Metal Climax	33	Nabisco Inc	57 3/8
American Motors Corp	8 1/8	National Cash Register	31 1/4
American Smelting and Refinin	19 7/8	National Distillers and Chem.	16 1/2
American Teleph. and Telegr.	53 3/8	National Gypsum Co	16 1/4
Ampex Corp	6 1/8	National Steel Corp	41 3/8
Anaconda Company	22 5/8	NL (National Lead) Industries	16 3/8
Armco Steel Corp	24 1/8	North American Rockwell	31 1/4
Atlantic Richfield Co	78 5/8	Olin Corp	18 1/8
Bendix Corp	47	Pacific Gas and Electric	31 1/4
Bethlehem Steel	28 3/8	Penn Central Co	2 3/4
Boeing Corp	25	Pepsico Ind	85 3/4
Birlinghton Ind	35 5/8	Phelps Dodge	42
Burroughs Corp	226	Philip Morris Inc	129 7/8
Canadian Pacific Ltd Corp	16 1/4	Philips Petroleum	45 5/8
Celanese Corp	35 1/2	Procter and Gamble Co	116 1/4
Chase Manhatten Corp	57 7/8	RCA Corp	35 1/4
Chesapeake and Ohio Railway	52 1/4	Republic Steel Corp	27
Chrysler Corp	40 1/8	Reynolds (RJ) Industries	54 3/8
Cities Services Co	48 5/8	Royal Dutch Petroleum	40 1/2
Colgate-Palmolive Co	98 1/4	Santa Fe Industries	33
Colt Industries Inc	21 3/8	Sears Roebuck and Co	117 1/4
Commonwealth Edison	36	Shell Oil Co	58 1/8
Consolidated Edison of N. Yoı	25 3/8	Southern Co	20 1/4
Continental Can Co	30 3/8	Southern Pacific Co	40 3/4
Continental Oil	42 1/2	Southern Railway	48 3/8
CPC International	32 3/8	Sperry Rand Corp	46 1/8
Curtiss-Wright Corp	30 1/2	Standard Oil Co of California	84 5/8
Curtiss-Wright Corp	38 1/2	Standard Oil Co (Indiana)	88 3/4
Dart Industries	48 3/8	Standard Oil C	91 1/4
Deere and Company	43 1/4	Sterling Drug	33 1/2
Dow Chemical	101 5/8	Studebaker-Worthington Inc	51 1/2
Dupont (EI) De Nemour	173 3/4	Sun Oil Company	48 3/8
Eastman Kodak Co	17 5/8	Texaco Inc Texas Gulf Sculph	39 7/8
Eastern Airlines	143 1/8	Texas Instruments Inc	175 3/8
First National City Corp	81 3/4	Transamerica Corp	15 3/4
Ford Motor Co	78 3/8	Unilever nv	48
Fruehauf Corp	31 3/4	Union Carbide Corp	49 7/8
General Development Corp	12 3/4	Uniroyal Inc	15 5/8
General Electric Co	72 1/4	United Aircraft Corp	39 1/2
General Foods Corp	29 1/8	United Brands	11
General Motors	80 1/2	US Steel Corp	32 1/2
General Public Utilities	22 1/8	Western Union Corp	39 3/8
General Tel and Electronics	30 1/8	Westinghouse Electric Corp	44 1/4
Getty Oil	95	Woolworth (FW)	30 1/2
Gillette Co	63 1/8	American Stocks	
Gimbel Brothers Inc	23 1/8	Arkansas Louisiana Gas	25 1/2
Goodrich (BF) Co	29 3/4	Brascan	20 3/4
Goodyear Tire and Rubber	31 1/4		
Gulf Oil Corp	27		
Illinois Central Industries	27 1/8	Add New York Stocks	
Insilco Corp	13 1/4	Amerade	48 1/8
Intern Business Machines	423 1/4	Brit Am Oil	42 1/4
Intern Harvester	34 3/4	Caterpillar	67 3/4
Intern Nickel of Canada	35 5/8	Columbia Gas	33 3/8
Intern Paper	41 5/8	North Am Phil Corp	36 1/2
Intern Tel and Tel	57	Westerban	33 3/4
Johns-Manville Corp	29 5/8	KLM	35 3/4
Jones and Laughlin Steel	18 5/8	Twent. Cent. Fox	10 5/8
Kennecott Copper Corp	25 3/4	Dow Jones Index	1025.59
Kraftco Corp	45 1/4		

Beurs van Amsterdam

	16/1		16/1
7 pct Ned. 66	96.00	OGEM	108.40
AKZO	80	Pakhoed	164
Heinekens bel en beh	326.20	Rijnschelde	288
Heinekens bier	342	E.M.S.	21.10
Hoogovens	88.90	Scholten-Honig	84
HVA	515	V.M.F.	115.50
Philips	57.60	Ver. Ned. Uitgeversbedr.	190
Unilever	159.20	Werelhaven	140
Kon. Olie	124.10	Wessanen	——
KLM	110	Ant. Brouwerij	236
KMSM	188.50	Ant. Vert	245
V. Ommeren	323.5	Aruba Electra	——
Scheepvaart Unie	153	Sur. Brouwerij	805
ABN	357	Converto	127
Nat. Nederlanden	72.80	Goldmines	209
Ngombezi	——	IKA Bel. Mij	82
Alb. Heijn	165.50	Nefo	270.50
AMRO bank	——	Robeco	179.50
Bergoss	454	Rolinco	136.90
V. Berkel	350	Utilico	25.20
Bols	146	Ned. Ant. 7 3/4 '71	100
Bredero Ver. Bedr.	533	Ned. Ant. 6 1/2 '67	90.6
Buehrmann Tetterode	93.80	Ned. Ant. 5 '60	89.7
Bijenkorf Beh.	129	Ned. Ant. 4 1/2 '59	93.2
Calve	219	Ned. Ant. 4 1/2 '62	84.3
Cur. Handelmij	185.50	Unitas	94.50
Elsevier	707		
Fokker	41.20	ANP/INDICES	
V. Gelder	——	Inter Concerns	117.0
Gist-Brocades	67.50	Industrie	167.2
V.d. Grinten	231	Scheepvaart	145.2
Internatio-Muller	124	Banken	135.2
Kon. Ned. Papier	68	Handel	151.2
Naarden	——	Algemeen	142.3
	64		

Heer Bommel en het losgetrilde inzicht

7592 – burgemeester nam met een korte groet afscheid van heer Ollie en wande erder. Zodoende kwam hij al spoedig bij het kruispunt waar het Achterpad bij de hoofdweg voegde, en daar stond commissaris Bas een oogje op t verkeer te houden. „Die Bommel is toch een rare grappenm " riep de magistraat reeds van verre. „Hij waarschuwde me voor snee llen — en er ligt niet eens sneeuw. Ik heb uit beleefdheid gelachen, het beklemde me. Wat wil die snuiter eigenlijk, vraag je je af". De politie schudde somber het hoofd, terwijl hij opliep met zijn meerdere om terug ren naar de stad. „Het gaat van kwaad tot erger met hem", sprak hij. k begaafd, zei dokter Zielknijper laatst, toen ik hem over het geval raadp de. Ik weet niet wat hij bedoelt, want van begaafdheid merk ik geen spoor. Hij is gewoon maar een lastpost, die voorbijgangers hindert met ongein. „Dat dacht ik eerst ook," hernam de heer Dickerdack. „Maar kijk eens naar boven, Bas". De ander gehoorzaamde en nu viel het hem op, dat een zware wolkbank boven de oosterkim nader schoof en ook zag hij tot zijn verrassing witte vlokken naar beneden dwarrelen. „Het gaat sneeuwen", stelde hij vast. „Dat stond niet in het weerbericht. Hm, Bommel had zeker een stekende eksteroog. Maar toch bevalt het me niet. Was het werkelijk alleen maar ongein, of zit er iets anders achter?" Deze opmerking stemde de burgemeester tot nadenken. „Wat kan er achter zitten?" vroeg hij zich af. „Zou die schalk soms een bijzonder inzicht in het weer hebben?"

Tiffany Jones

DE ULDERMAN OPDRACHT

Luister en kijk

CUROM: 17.00 pecines; 18.00 musica variá; 18.30 kinderkor. voor het slapen gaan; 18.45 aanvullende muz.; 19.00 nieuws; 19.10 aanvullende muz.; 19.15 discovaria; 20.00 ond musical; 21.00 Hermanito discothe 22.00 nieuws; 22.05 met zijn drieën; 22.3 easy listening; 23.55 ds Boot (dagsluiting); 24.00 sluiting.

TELECURACAO: 6.00 Sesame street; 17.00 kinderuurtje; 17.30 lidsville; 17.55 Baileys of Balboa; 18.20 e ora adventista; 18.30 noticia int.; 18.42 noticia local; 19.00 room 222; 19.30 Nos Tera; 20.00 interview Beauty; 20.15 Jason King; 21.15 nieuws; 21.30 nam of te game; 22.30 boletin 10.30; 22.45 vervolg the name of the game; 23.20 dark shadows

* *

VENEZUELA

RADIO CARACAS TELEVISION (kanaal 10): 17.00 defensors interplanetarios; 17.30 autos locos; 18.00 los monstruos; 18.30 los picapiedras 19.00 la indomable; 20.00 Martes monumental; 21.00 sacrificio de mujer; 22.00 el observador Venezolano; 22.30 Dr Marcus Welby; 23.00 cine de medianoche.

VENEVISION (kanaal 12): 17.00 los colosos; 17.30 corsarios y filibusteros; 18.00 batman; 19.00 peregrina; 20.00 el show de Joselo y Simón; 21.00 la mujer prohibida; 22.00 mi amigo Tony; 23.00 los intocables; 24.00 24 horas; 24.15 mensajes en la noche.

* *

ARUBA

RADIO ANTILLIANA (1.270 kiloperioden): 17.00 obsequio musical Winkel Handelmij.; 17.30 tophits; 17.45 All Electric Sales hitparade; 18.00 Autorama hitparade; 18.15 sorpresa Kentucky; 18.30 noticiero Aruba Bank; 18.45 musica groovy; 19.00 kinderprogr.; 19.15 felicitaciones, complaciendo peticiones; 20.30 tophits di dia; 21.00 fiesta Antilliana; 22.15 cortesia Ron Rey de Copas; 22.45 Wimco y su Martini.

VOZ DI ARUBA (1.325 kiloperioden - 226.4 m.): 16.45 atardecer musical; 18.15 noticias local; 18.30 happy days-progr.; 19.00 noticiero deportivo; 19.15 turning the table; 20.30 safe driving-club; 23.00 la hora romantica; 24.00 musica romantica; 01.00 sluiting.

RADIO KELKBOOM (1.345 kiloperioden - 209 m.): 17.00 progr. Sun Kong Supermarket; 17.15 progr. „Lago music hall"; 17.30 Alle hens; 18.00 variacion musical; 18.15 imagirales musicales (radio ned.); 18.30 musica para la cena; 19.00 noticia local; 19.15 musica variá; 19.30 musica aleman; 20.00 noticia local; 20.15 progr. „Con cos ta?"; 21.00 radiokrant (radio ned.); 21.30 musica variá; 22.00 sluiting.

RADIO VICTORIA (925 kiloperioden - 324 m.): 17.00 ultimas noticias; 17.15 palabranan di bida; 17.30 amor a la vida; 17.45 la biblia dice; 18.00 ultimas noticias; 18.10 nieuws ned.; 18.30 eng. nieuws; 18.40 business news; 19.00 evening serenade; 20.00 back to the bible; 20.30 master control; 21.00 sign off.

TELEARUBA: 16.00 Sesame street; 17.00 Hector Heatcote; 17.30 faith for today; 18.00 cartoons; 18.15 the three stooges; 18.30 public service; 18.45 pap. nieuws; 18.55 ned. nieuws; 19.00 courtship of Eddie's father; 19.30 Phil Silvershow; 20.00 transtel; 20.15 eng. nieuws; 21.30 young lawyers; 21.30 ultimas noticias; 21.35 dark shadows; 22.00 TeleAruba specials; 23.00 man in a suitecase.

R.N.W.O. (6020 kHz): 17.30 opening, nieuwsrubrieken; 17.49 Jim van der Valk met platennieuws; 18.19 Van heinde en verre, culturele rubriek onder redaktie van Tom Pape, met een 2de klankbeeld over Jamaica; 18.49 hoofdpunten nieuws; 18.50 einde uitzending; 20.30 spaans progr.; 21.50 einde uitzending.

(800 kHz): 19.00 spaans progr.; 19.35 eng. progr.; 20.10 ned. nieuws; 20.30 einde uitzending.

***

WOENSDAG

CURACAO

CUROM: 06.30 opening; 06.35 met muziek naar school; 06.55 reclamehoekje; 07.00 nieuws; 07.10 ochtendblad; 08.00 herh. nieuws; 08.10 luchtige ochtendklanken; 08.30 saludo musical; 09.00 muzikale tombola; 09.30 een blik op de telex; 09.32 vervolg muzikale tombola; 10.00 koopvaardijprogr.; 10.15 aanvullende muz.; 10.30 een blik op de telex; 10.32 Mexicaanse muz.; 11.00 gevarieerde muz.; 12.00 noticurom (int.); 12.10 noticurom (local); 12.20 reclamehoekje; 12.30 nieuws; 12.45 lunchmuz.; 13.00 diario informativo y musical; 14.00 P.S.H.; 15.30 fiesta en el hogar.

***

VENEZUELA

RADIO CARACAS TELEVISION: 06.30 actualidades Miranda; 07.00 desayune con nosotros; 08.30 televisión educativa; 11.15 himno nacional; 11.30 la perfecta ama de casá; 12.00 actualidades Oriente; 12.30 Ñino; 13.30 Dick van Dyke; 14.00 Bonanza; 15.00 Hanna Barbera; 15.30 Rocky y sus amigos; 16.30 la princesa caballero.

VENEVISION: 11.15 himno nacional; 11.20 la oferta del mes; 11.35 cocina al minuto; 12.00 alegres aventuras; 12.30 Flipper; 13.00 loque pasa en el mundo; 13.15 Lucecita; 13.45 muchacha Italiana; 14.45 nosotras las mujeres; 15.15 el show de Lucy; 15.45 Daktari; 16.45 heroes indomables.

***

ARUBA

VOZ DI ARUBA: 06.00 opening; 06.30 rancheras; 06.45 boleros; 07.00 noticia int. na pap.; 07.15 boleros, baladas y instrumental; 08.00 discorama; 12.00 seccion di noticias; 13.00 instrumental; 13.15 boleros; 13.30 discolandia; 16.00 felicitaciones; 16.30 noticia local (pap.); 16.45 atardecer musical.

RADIO ANTILLIANA: 04.30 gevarieerd muziek; 06.00 gebed en katholiek progr.; 06.15 ban trabao y school den compania di Radio Antilliana; 06.30 noticia Viana; 07.15 Arucar y su musica; 07.30 noticia Autorama; 07.45 variacion musical; 08.00 dutch machine shop; 08.45 progr. pa tur automobilista; 09.00 noticia; 09.14 hitnan musical; 09.45 awe mainta ku 1270 kc; 10.00 musica Kong Hing; 10.20 hit parade; 10.40 variedad musical; 11.00 Baby Bakery y su musica Mexicano; 11.15 awe mainta cu 1270 kc; 12.00 oracion di merdia; 12.30 noticiero Viana; 13.00 noticiero Datsun; 13.30 musica variá; 14.30 musica progresivo; 15.30 Arucar y su musica Volkswagen; 15.45 Mexico canta; 16.00 Datsun y su musica; 16.30 variedad musical; 16.45 noticiero Lago Oil & Transport Comp.

Martina vraagt naar regeling gewonden-vervoer

WILLEMSTAD — Het statenlid J. Martina (DP) heeft de regering gevraagd hoever het staat met de toezegging van de minister van justitie, dat de regering voorbereidingen zou bevorderen om te komen tot een reorganisatie en centralisering van het vervoerswezen met betrekking tot gewonden bij ongevallen. Hij wilde ook weten of er al contact was opgenomen met het eilandgebied Curacao over deze materie, omdat deze volgens de minister de aangewezen instantie is om dergelijke transporten te verzorgen, daar het eigenlijk niet tot de politie-taak behoort gewonden te vervoeren. De heer Martina wilde het resultaat van dit contact weten en van de andere kant ook de toezegging dat de politie, zolang deze taak nog niet door de GGD is overgenomen, zal blijven vervullen.

Vragen over tv

WILLEMSTAD — Het statenlid Rigaud heeft de regering gevraagd hoe het zit met het tv-beleid, omdat er wederom op de begroting geen post te vinden is voor uitbreiding en verbetering van de technische apparatuur of de bouw van een studio. Als de Antillen daarvoor zelf geen geld opbrengen, zal er ook geen Nederlandse hulp te verwachten zijn, meent hij. De heer Kroon vroeg of er bepaalde plannen zijn nu alles er op wijst, dat Venezuela over gaat schakelen op kleuren-tv. Hij vond het wel dienstig, dat men zich daarover het hoofd breekt.

Rigaud: overleg over verdeling geld voor Bovenwinden geweest?

WILLEMSTAD — Het statenlid Rigaud heeft de regering gevraagd of er ten aanzien van de verdeling van het geld ter delging van het tekort van de Bovenwinden enige overleg is geweest met de eilandsraad of de overheid van de Bovenwinden. Verleden jaar immers moest de regering een eilandsraadsbesluit vernietigen, waarin de raad aldaar een andere verdeling had gerealiseerd dan kennelijk de bedoeling was. De heer Rigaud wilde weten of de verdeling, welke men nu gaat hanteren voor de verschillende eilanden gebeurt aan de hand van accountants-voorstellen. Hij wees erop, dat de overheidsuitgaven overal stijgen, ook op Bonaire en de Bovenwinden. Of de centrale overheid voor dit begrotingsjaar nu van dezelfde cijfers als die van 1972 was uitgegaan of was er een bepaalde verhoging toegepast?, wilde hij weten.

SAMBUMBU

PIPITA.

Als zij uitging verborg zij de huissleutel altijd onder een steen. Nu heeft zij die teruggevonden met een vetvlek erop.

Dat is natuurlijk brua van de buurvrouw. En dus begint ze maar meteen met een litanie van scheldwoorden. En ze houdt niet op.

Buurvrouw wist geen raad. Maar haar man wel.

Die plaatste een tafeltje buiten, zette er een microfoon op en verbond deze met een lange draad met zijn huis.

Het schelden hield op.

Ofschoon 89 is ze nog springlevend en praat over alles tegelijk.

Op een stoel zit een aangeklede pop.

"Dat is mijn pop, want ik ben maagd. Ik heb een apart kastje vol kleren voor haar".

"En dat kleine poppetje ernaast is dat een kind van de grote?"

"Nee, nee, een klein zusje".

Ze neemt haar pop op, legt hem op haar schouder, zet hem op haar schoot, strijkt de kleren netjes en speelt er vol trots mee.

P.B.

In begrotingsvergadering Staten:

Godett berijdt weer justitiele stokpaardje

WILLEMSTAD – De bijeenkomst van de Staten ter behandeling van de begroting 1973 is gistermorgen geopend met het verzoek van de voorzitter om de betogingen zo zakelijk mogelijk te houden en indien mogelijk ook op niveau. Gelukkig waren de sprekers nu aan één uur spreektijd gebonden. Dit was een verademing vooral wanneer men in aanmerking neemt dat de eilandsraad vorige week ongeveer veertig uur nodig had om zich door de begroting heen te worstelen. (Minstens de helft van deze tijd werd besteed aan hoogst on-interessante opmerkingen en discussies). Een slecht begin met de statenvergadering werd gemaakt door statenlid W. Godett (Frente) die vergat dat hij aan een bepaalde tijd gebonden was. Zijn kostbare tijd verkwanselde hij aan onderwerpen die reeds bij eerdere gelegenheden ten uiten treure door hem onder de aandacht waren gebracht. Zo veegde hij bv. weer de vloer aan met het justitiebeleid. Ook de heer H. Braam (DP) verspilde veel tijd met zijn overzicht van de activiteiten van de Staten in de afgelopen regeringsperiode. Daarnaast deed hij echter ook enige zinvolle voorstellen en vragen.

De rij sprekers in de algemene beschouwingen werd geopend door de heer F. Vinck (PPA) die vond dat het nu eindelijk wel tijd werd dat de regering haar standpunt in de onafhankelijkheidskwestie bepaalde. Ook moest men zich nu werkelijk gaan concentreren op de kwestie van de verantillianisering van de rechterlijke macht. Men had er reeds te lang mee gewacht. Deze spreker adviseerde voorts een leeftijdsgrens te bepalen voor de leden van de Raad van advies. Men kon deze mensen toch niet dood laten lopen, sprak hij onder algemene hilariteit zijn bezorgdheid uit. Misschien durfden ze niet te bedanken terwijl ze eigenlijk hun taak niet meer aankonden.

Wanneer kwam de algemene ziektekostenregerling wilde hij onder andere weten.

Beurzen

Voor de Rechtshogeschool en de HTS op Curacao moesten op de andere eilanden studiebeurzen toegekend worden. De heer Finck meende dat het heffen van belasting op onroerend goed en het aanschaffen van gebruiks- en grondbelasting een verlichting voor de kleine man zou inhouden. Benadrukkend dat hij zich niet met de huishoudens van de respectievelijke eilanden wilde bemoeien verklaarde hij het kwalijk te vinden dat men zich op Bonaire achter de minister van Financiën verschool bij het ontslaan van personeel in overheidsdienst.

Dit statenlid stelde ook voor een beroep op Nederland te doen om ons te verlichten of geheel te verlossen van de rente-aflossing. Tenslotte gaf hij een paar adviezen om de service van de ALM tussen Aruba en Curacao te verbeteren. Bijvoorbeeld een paar extra vliegtuigen van het kleine type inschakelen. De heer Finck was van oordeel dat het eigenlijk de plicht was van de regering om subsidie te geven aan deze luchtvaartmaatschappij zodat eventueel verlies bij de inter-eilandelijke diensten door de overheid gedragen werd.

Stokpaardje

Op de algemene beschouwingen van het statenlid Braam (DP) wordt elders in deze editie ingegaan. De heer Godett die als laatste spreker aan het woord kwam in deze etappe van de statenvergadering bracht weinig nieuws naar voren. Hij bereed weer enkele van zijn bekende stokpaardjes en het was duidelijk dat hij nog lang niet klaar was toen de voorzitter hem erop attent maakte dat zijn spreektijd bijna afgelopen was. Hij verdiepte zich ondermeer in het probleem van de rassendiscriminatie in Nederland en de Nederlandse rechters. Het was aan ons eigen beleid te danken dat we nu zaten zonder Antilliaanse rechters. Waarom was men overigens nooit op het idee gekomen om Surinaamse rechters aan te trekken? Die zouden ons toch altijd meer nabij staan dan de Nederlandse. Ook het verhaal van de moord door de Zwitserse kok op Aruba werd weer opgerakeld. Waarom werd iemand die zo beestachtig moordde vrijgesproken en zat de gevangenis vol van jongens die een blik sardientjes hadden gestolen? Andere vragen: Hoe zat het allemaal i.v.m. de aankoop van het gebouw op Scharloo van de Sociale Verzekeringsbank? Wanneer de Mijnmaatschappij ging sluiten, welke maatregelen waren er getroffen om de arbeiders te beschermen? Wanneer dacht de regering een duidelijk omschreven standpunt te bepalen i.v.m. de onafhankelijkheidskwestie?

Niet te spreken was de Frente-man over het toelatingsbeleid dat momenteel werd gevoerd. De veel te drastische wetten moeten worden geëlimineerd.

Ook over de wetten die het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit regelden was het een en ander te zeggen. Het moest zo worden dat iemand die hier geboren en getogen was vanzelf recht had op de Nederlandse nationaliteit. Het was niet eerlijk om het de Dominicaanse en Colombiaanse vrouwen zo moeilijk te maken om Curacao binnen te komen. De Amerikaanse dames en hippies deden en mochten daarentegen alles. Als men bang was voor venerische ziekten moest men voortaan ook de bemanning van alle schepen die Curacao binnenliepen laten onderzoeken.

ABVO wil vroegere betaaldag januari

WILLEMSTAD — De ABVO heeft de regering en het bc van de eilanden Curaçao, Bonaire en de Bovenwinden telegrafisch benaderd en verzocht de betaaldag van deze maand te vervroegen tot 27 januari. Van die datum tot 27 februari is een redelijke periode. Dit is verband met de betaaldag in december jl. waarvan de termijn tot normale betaaldag in januari te lang zou worden. Aldus een communique van de ABVO.

WILLEMSTAD – In het AVVC-gebouw werd gisteravond de nieuwe 3-jarige cao van de Curacaose Dok Maatschappij ondertekend. Op de foto: CADMU-voorzitter S. A. Josefa zet namens zijn bestuur zijn handtekening onder het contract. Achter de heer Josefa de heren L. Nederhorst en J. Roggeband van de CDM-direktie.

Staten over toekomst

(Vervolg van pag. 1)

Kroon een overgangsregeling. Vandaar dat hij wat vreemd had opgekeken van de verklaring van het presidium van de koninkrijkscommissie die de term Verlicht Statuut in de mond had genomen.

Volgens de heer Rigaud is het van het grootste belang, dat spoedig de onzekerheid in verband met de toekomst van de Antillen wordt weggenomen. Deze onzekerheid heeft grote nadelige gevolgen, ook op economisch gebied. De Antillen mogen zich de toekomst niet laten opdringen, daartoe worden geforceerd. Hij noemde het in dit verband angstwekkend, dat ieder maar voor zichzelf denkt, geen zelf-kritiek heeft en niet het gemeenbelang in het oog houdt. Op deze manier komen we er nooit. Het is daarom van het grootste belang dat gezocht wordt naar hetgeen de zes eilanden en hun bevolking bindt; men moet niet blijven kijken, wat naar wat scheiding brengt. Als één van de factoren, welke verenigt, zag hij de algemene liefde voor het koningshuis en voor koningin Juliana, die zo zeer gewaardeerd wordt wegens haar eenvoud. Helaas is er maar weinig contact tussen de Antilliaanse bevolking en de koningin. Deze liefde maakt de taak van haar vertegenwoordiger hier alleen maar zwaarder. Het is hoog tijd, dat alle eilanden met elkaar aan tafel gaan zitten. De suggestie daartoe was verleden jaar al gedaan, maar nog steeds niet gerealiseerd. Als dit gebeurde zou men tot een gemeenschappelijk standpunt kunnen komen over de onderlinge verhoudingen, want dat is het eerste wat bereikt moet worden.

Voorzichtig

De heer Rigaud kwam ook uitvoerig over het rapport Van Leeuwen te spreken. Het opmerkelijke vindt hij, dat er zoveel misbaar van Nederlandse zijde over gemaakt wordt en met name door dr Bas de Gaay Fortman. Het is toch een algemeen bekend feit, dat dr Van Leeuwen de inlichtingenbron is geweest van bijvoorbeeld de Nederlandse parlementariërs, van de vertegenwoordigers van de Nederlandse communicatiemedia, en ook van dr Bas de Gaay Fortman. Die zegt nu, dat hij dr Van Leeuwen heeft proberen uit te leggen, dat men in Nederland naar de partijen kijkt en niet naar de personen. Maar wat dr Van Leeuwen in het rapport heeft gedaan is eigenlijk hetzelfde als in de Nederlandse communicatiemedia steeds weer gebeurde; dr Van Leeuwen heeft een persoonlijke mening gevormd over iets, en al het materiaal formeert hij zo, dat die mening daardoor wordt bevestigd. De wereld van pers, radio en tv in Nederland wordt beheerst door de dictatuur van een linkse groep. Als die over de Antillen wil informeren, dan had men zijn mening al gevormd en van daaruit ging men te werk. Als een omroepster van een plaatselijk radiostation zegt, dat zij geen plaatselijk nieuws omroept, wordt meteen geconcludeerd dat dit niet gebeurt uit angst. Op deze manier worden programma's opgebouwd. Op dezelfde manier werkt de vroegere Amigoe-hoofdredacteur De Mug ook. Aldus de heer Rigaud. Jammer genoeg wordt daarbij aan deze linkse rakkers soms nog voet onder de grond gegeven. Feit is dat er in Nederland rassendiscriminatie wordt bedreven. Feit is ook, dat de Nederlandse overheid daartegen probeert op te treden. Antilliaanse organisaties proberen dit soort problemen uit te praten. Wanneer dan echter in een interview met de V.R.O. wordt verklaard door een Antilliaan, dat hij racist is, dan komt dat in de Nederlandse huiskamers en komt het negatief aan. Volgens de heer Rigaud moet men daarom heel voorzichtig zijn bij het geven van zijn mening, juist om te voorkomen, dat men de image van de Antillen schaadt.

Kroon: vragen over Rekencentrum

Rigaud: ec. ontwikkelingsbeleid nodig

Evertsz: fin. commissie uit staten vormen

Staten dringen aan op up to date maken van fin. administratie land

WILLEMSTAD – Het up to date brengen van de rekeningen van het land is gisteren onder meer bepleit in de staten door de statenleden Evertsz en Kroon. De eventuele inschakeling van Nederlandse deskundigen zoals dit bij het eilandgebied Curacao is gebeurd zag men als een oplossing in deze richting.

De heer Evertsz noemde het een vaststaand feit, dat vele departementen een tekort kende en aan personeel voor de financiele boekhouding met als gevolg dat de overheidscontrole op de rekeningen en het toezicht van de staten op de begroting ten ene male ontoereikend blijken. Daarom willen de staten graag weten welke maatregelen de regering zal nemen om op korte termijn hierin te voorzien. De heer Evertsz deed ook de suggestie om vanuit de staten een financiele commissie te vormen om alle wetsontwerpen op financieel gebied te begeleiden, welke commissie enige financieel-economische deskundigen tot zijn beschikking moet hebben om zodoende een verantwoord beleid te kunnen voeren. Deze commissie zou ook alle aanvragen voor overheidsgelden moeten bekijken op hun noodzaak, zodat het budgetrecht van de staten niet wordt aangetast.

Belasting ontduiken

Deze spreker wees op het verlies dat land en eilanden lijden doordat niet-Antillianen het land kunnen verlaten zonder hun belasting betaald te hebben. Zijn fractiegenoot G. Bäker wees in dit verband op de lange lijst van aankondigingen in elke editie van de Curacaosche courant. De betrokken groep, aldus de heer Evertsz is een welgestelde groep met hoge schulden en dit geldt zien de Antillen nooit meer terug. Waarom wordt het oude systeem niet toegepast, dat men het land niet kan verlaten zonder zijn belastingen betaald te hebben. De heer Evertsz was er ook voorstander van dat oninbare schulden kwijtgescholden worden. Het innen daarvan geeft Financien en het Ontvangerskantoor veel extra werk.

De heer Martina (D.P.) wees ook op het gevoel van onzekerheid, dat bij veel mensen is ontstaan, die de ontwikkelingen niet hebben gevolgd en plotseling werden geconfronteerd met de gedachte, dat er onafhankelijkheid zal komen. Als daarbij de meningen nog zo verdeeld zijn — behoudens de radicale stroming die met niemand en niets een binding wil hebben en de meer reëlere groep, die beseft, dat de kleine Antilliaanse eilanden in geen geval op zichzelf kunnen staan — zijn er nog enkele andere stromingen in de tweede hoofdgroep zoals aansluiting bij Venezuela, de groep die al of niet lossere banden met Nederland wilt, de aanhangers van de republiek, van de dominion-status, van de personele unie met Nederland enz. Toen de Nederlandse parlementariërs lieten weten dat men de Antillen wilden laten vallen, schrokken zij van de Antilliaanse reactie; er werd water in de wijn gedaan en er werd beweerd, dat de soep niet zo heet wordt gegeten als hij wordt opgediend. Voor de heer Martina is het echter de vraag hoeveel tijd zal worden gegund om de reeds opgediende soep met Antilliaanse ingrediënten te kruiden, zodat hij niet te zwaar op de maag valt. De beslissing over het lot van de Antilliaanse eilanden betekent de beslissing over het lot van land en volk. Hierbij zal centraal moeten staan het geluk van de bevolking en een reële kans om voort te leven en niet om voort te bestaan.

P.P.A.-fractieleider Osbaldo Croes meende dat het standpunt van zijn partij eigenlijk voldoende bekend is. Hij had door het vele werk van de laatste tijd geen kans gehad een toespraak voor te bereiden. Ook hij was hij van mening, dat er om tot een overeenkomst te komen tussen de eilanden en de partijen onderling, er door iedereen wel water in de wijn moet worden gedaan. Hij bepleitte eveneens een samenkomen van alle eilanden en partijen om de zaken eerst intern te regelen. Als de grote eilanden hun eigen weg zouden gaan, zou dat namelijk niet in het voordeel van Aruba zijn, maar vroeg of laat zou ook Curaçao, als het een eigen weg gaat, ten onder gaan. Hij benadrukte in dit verband het belang van het onderlinge begrip.

Samen aan tafel

Het statenlid gaf verder als zijn mening, dat het gesprek tussen land en eiland over de werkgelegenheidspolitiek niet mag verzanden. Of dit nu een lands- of een eilandszaak is. Nederland heeft er geld voor beschikbaar gesteld maar land en eilandgebieden moeten bijeenkomen om een beleid hiervoor uit te werken, eigenlijk hetzelfde ligt het met de uitvoering van het rapport Hendrikse over het welzijnsbeleid. Dit is nog niet uitgevoerd, maar de eilandgebieden hebben ook nog geen alternatief aangeboden. De heer Evertsz wilde graag van de regering weten wat men over deze punten denkt. Bureaucratie en onenigheid staat een goede gang van zaken in de weg. Eèn investeerder kan immers zijn kapitaal niet zo maar ledig laten rusten tot het ogenblik dat de een of andere overheid bereid is zijn goedkeuring aan het project te verlenen.

De heer Kroon (MASA) viel de stijging op met bijna een half miljoen gulden, wat de begrotingspost Raad van ministers betreft. Hij zou graag een nadere specificatie daarvan zien. Hij had bij het eilandgebied Curacao ook een dergelijke verhoging geconstateerd. Uitvoerig ging dit statenlid in op het rapport van de Algemene Rekenkamer, welke onder meer klaagt over de achterstand met de rekeningen. Het Nederlandse hulp zouden deskundigen hier schoon schip kunnen maken. Hij was er verder voorstander van dat Rekenkamer weer eens met de staten bijeen komt voor overleg.

Computer-gebouw

Hij bracht ook de opmerking van de Rekenkamer ter sprake ten aanzien van de Rekencentrum-computer, waarvan het nu eigenlijk niet zo erg bewezen was. Omdat hij van ged. Van der Hoeven geen verhelderend antwoord had gekregen zaterdagmorgen om vier uur over de begrotingspost van bijna een half miljoen gulden om een gebouw neer te zetten voor de computer van het Rekencentrum, welke naar de Girodienst gaat verhuizen, wilde hij daarvan wel eens het fijne weten, van de regering. Vooral ook omdat de gedeputeerde geschermd had met overleg met de premier, dat het met hem eens zou zijn geweest. Deze overeenstemming vond de heer Kroon nog opmerkelijker omdat de gedeputeerde had moeten bekennen, dat hij met zijn collega's in het bestuurscollege eigenlijk geen overleg met het bc over deze computer-kwestie had gevoerd, terwijl er plotseling wel een krediet-voorstel aan de raad werd voorgelegd. De heer Kroon vond het trouwens toch wel een beetje griezelig vanuit het oogpunt van de veiligheid, dat op zo'n onbewaakte computer alle gegevens welke voor het financieel economisch leven van de Antillen van het grootste belang zijn, verzameld zijn, waarbij hij er niet aan moest denken dat er eens sabotage gepleegd zou worden. Dat de samenwerking van land en eiland in het Rekencentrum beëindigd zou zijn omdat dit rekencentrum voor 73 procent voor het eiland werkte en voor de rest slechts voor het land, vond de heer Kroon eigenlijk niet voldoende motief.

Dit statenlid vroeg zich af of de overheid zich niet zou kunnen verzekeren tegen de gevolgen van fraude. Nu komt men in elk verslag van de Rekenkamer weer kastekorten tegen van vroeger, welke niet worden aangezuiverd. Hij vond de post van 1,7 miljoen gulden voor overwerk niet een bewijs van een versoberingspolitiek. Of het overwerk moet minder worden óf men moet meer mensen aan werk helpen.

De heer Kroon vindt het een schande, dat een bedrijf als Island apparel, hoewel hij indertijd bezwaren had tegen de vergunning aan deze — nu dreigt te moeten sluiten als gevolg van gebrek aan medewerking van een overheidsinstantie. Dat doet de zaak van industrievestiging geen goed. Hij wilde verder weten hoe het zit met het in 1969 gesloten handelsakkoord met Colombia waarbij de Antillen onder gunstige voorwaarden konden gaan beschikken over ruwe grondstoffen van Colombia, hetgeen de mogelijkheid bood voor werkgelegenheid voor zo'n duizend man. Met betrekking tot de verhoging van de broodprijs, merkte de heer Kroon op, dat er een interessant artikel was verschenen over de samenstelling van een voedzamer brood, dat we nu kennen met bepaalde goedkopere ingredienten. In Colombia had men ervaring mee, welke mening de regering op dat gebied had, wilde hij wel weten.

Hij bracht ook nog de bescherming van de flora en de fauna onderzee ter sprake, waarvoor maatregelen hard nodig zijn, maar Curacao kan die zelf niet nemen. Voor de visserij is deze bescherming hard nodig. Wat er aan gedaan kan worden wilde de heer Kroon weten.

„Het is een levensvoorwaarde voor de Antillen een macro-economische visie voor de ekonomie te ontwikkelen, zo meende de heer Rigaud. De binnenlandse besparingen moeten verhoogd worden en de binnenlandse investeringen opgevoerd. De hulpverlening vanuit Nederland mag niet leiden tot een verlaging van de binnenlandse spaarquote. Deze hulp moet aanvullend werken." De produktiestructuur moest volgens het statenlid minder eenzijdig gemaakt worden. Ook zou de Nederlandse hulp niet moeten dienen voor het financieren van particulier kapitaalexport uit de Antillen. Uitstippelen van een nationaal sociaal-economisch ontwikkelingsbeleid zou kunnen leiden tot de zo begeerde economische zelfstandigheid. Bij mislukken van deze plannen zullen onze moeilijkheden steeds groter worden, waarschuwde de heer Rigaud. Verder benadrukte deze spreker dat ontwikkeling van welvaart en welzijn gelijk op moesten gaan.

„De economische bedrijvigheid in de Antillen zal de elasticiteit moeten opbrengen om de nodige sociale voorzieningen te financieren. Als dit niet lukt zullen wij ten eeuwigen dage een volk van bedelaars moeten zijn, aldus de heer Rigaud. Hij wees erop dat men bij hogere lonen ervoor moest oppassen dat het geld niet meteen werd omgezet in verbruiksgoederen. „De Antillen kunnen zich deze luxe niet permitteren en bestedingsbeperking is dan ook een gebiedende eis. De spaarzin moet bevorderd worden."

Eerder in zijn algemene beschouwing had dit statenlid de ALM ter sprake gebracht. Hij was overtuigd van het van een nationaal luchtvaart bedrijf, dat wel, maar van de andere kant mag de bescherming van een dergelijk bedrijf niet zover gaan, dat men zich als land eigenlijk schade toebrengt. Dit laatste zou het geval zijn als bv buitenlandse maatschappijen een belangrijkere bijdrage aan het vervoer van toeristen naar de Antillen zouden kunnen leveren, maar daarin gehinderd worden. Dan zit men verkeerd. Dan zou men te maken krijgen met een papieren tijger.

Kroon: energieverwekking in handen volk

WILLEMSTAD — Een zaak als de stroom-verlening moet in handen zijn van het volk, dus van de overheid zijn, merkte het statenlid Kroon op naar aanleiding van het feit, dat over enige jaren de concessie van het land met de Ogem ten einde loopt. Hij stelde de regeling, welke er op Aruba bestaat, ten voorbeeld. Toen wijlen min. Irausquin het plan ontwierp, waarbij de overheid zelf de stroom ging verwekken en de energieopwekking ter hand nam, lachtte men hem uit. Hij heeft gelijk gekregen. Aruba is op dat gebied zijn eigen baas, heeft daardoor het voordeel dat men uit de weg kan, als het gaat om het vestigen van nieuwe industrieën, terwijl dit op Curacao niet het geval is. De huidige situatie op Curacao is het gevolg van de koloniale tijd, maar in principe moet nu toch wel aanvaard worden. dat dit soort zaken niet door een particulier bedrijf geregeld mogen worden.

NVV-adviseur

Toestand bij Texas Instr. erbarmelijk

UTRECHT. – De heer A. S. Gravenmade, bestuurder van de industriebond-N.V.V., heeft „erbarmelijke arbeidsomstandigheden" aangetroffen bij Texas Instruments, één van de grote werkgevers op Curaçao. Hij verblijft een maand op Curaçao om de vakbeweging daar bij loononderhandelingen te adviseren. Texas Instruments weigerde tot voor kort met de Curaçaose federatie van werknemers over een cao te praten, „omdat de concernleiding nergens in de wereld met vakbonden spreekt". Maandag heeft de heer 's Gravenmade de Amerikaanse onderhandelaars laten weten, dat in elk geval in de vestiging van Texas Instruments in Hengelo de vakbonden wel bij cao-onderhandelingen zijn betrokken. Er is thans zelfs sprake van een geïntegreerde cao.

De heer 's Gravenmade heeft zijn hoofdbestuur in Amsterdam gemeld, dat de arbeidsomstandigheden bij Texas Instruments zelfs zijn meest pessimistische verwachtingen hebben overtroffen. Er geldt nog een zesdaagse werkweek, de honderden werknemers (ruim tachtig procent vrouwen) hebben geen recht op vakantie of vakantietoeslag. Zij werken ononderbroken in de nachtdienst of in de dagploeg.

Weer in 1972 normaal

WILLEMSTAD — Het weer is, wat Curaçao betreft, in 1972 over het algemeen normaal geweest, hoewel de regen plaatselijk nogal verstek heeft laten gaan. In het gehele Caribische gebied was het meteorologisch gezien, een rustig jaar, waarin zich geen tropische storing van enige betekenis hebben voorgedaan. Aldus het jaarverslag van de Meteorologische dienst van de Nederlandse Antillen.

Aan dit verslag wordt het volgende ontleend:

"Met een totaal van 396 mm neerslag bleef het jaar 1972 177 mm of dertig procent beneden normaal en kan het als een droog jaar gekwalificeerd worden. Sinds 1905 heeft slechts 25 procent van de jaren een gelijk of nog minder jaartotaal. Meer dan in andere jaren is het opvallend dat de plaatselijke genoteerde hoeveelheden sterk uiteenlopen, van circa 270 mm nabij het Caribisch Marien Biologisch Instituut tot meer dan zeshonderd mm nabij Soto. Op de Dr A. Plesman Luchthaven was echter het aantal regendagen, dat wil zeggen met minstens 1.0 mm neerslag, met 75 nog iets boven normaal (71). De grootste hoeveelheid in en etmaal werd op 11 oktober te Zapateer genoteerd (75 mm).

Temperatuur

De gemiddelde temperatuur, zoals geregistreerd op de dr A. Plesman Luchthaven, was in 1972 met 27.5 gr. C (81.5 gr. F) gelijk aan normaal. Het gemiddelde dagelijkse verloop van 25.3 gr. C (77.5 gr. f) tot 30.9 gr c (87.5 gr F) was iets minder dan normaal (25.2 gr. C— 31.0 gr. C). De hoogste temperatuur was 34.7 gr. C (94.5 gr. F), geregistreerd op 8 oktober, terwijl op 9 maart de laagste temperatuur van 21.4 gr. C (70.5 gr. F) werd gemeten. De warmste maand was echter september met een gemiddelde temperatuur van 28.7 gr. C (83.5 gr. F) en een gemiddeld dagelijks verloop van 26.5 gr. C tot 32.3 gr C. (79.5 gr. F tot 90.0 F), terwijl de koelste maand januari was met een gemiddelde temperatuur van 25.8 C (78.5 gr F) en een gemiddeld dagelijks verloop van 23.5 gr. C tot 28.9 gr. C (74.5 gr. F tot 84.0 gr. F.).

Vochtigheid

In tegenstelling tot de hoeveelheid neerslag, was het vochtigheidsgehalte van de lucht in 1972 gemiddeld toch nog iets boven normaal. De relatieve vochtigheid bedroeg gemiddeld 77 procent, dat is een procent boven normaal, terwijl de dampdruk 28.2 mb was, 0,3 mb boven normaal. De atmosferische druk had met gemiddeld 1011,7 mb (758.8 mm kwikdruk) slechts een afwijking van 0.1 mb beneden de normaalwaarde.

Wind

Ook de wind vertoonde in 1972 geen afwijking van betekenis. De gemiddelde windsnelheid was 7.4 m/sec of 26 km/uur, oftewel 0.2 m/sec boven normaal. Het gemiddelde de dagelijkse maximum bedroeg 13.5 m/sec of 49 km/uur, eveneens 0.2 m/sec boven normaal, terwijl als sterkste windstoot 19.5 m/sec of 70 km/uur werd geregistreerd op 2 juli. De hoogste gemiddelde windsnelheid kwam voor in juni (8.8 m/sec of 32 km/uur), hoewel het hoogste dagelijkse maximum in juli viel (15.5 m/sec of 56 km/uur). De rustigste maand was oktober met een gemiddelde windsnelheid van 5.9 m/sec of 21 km/uur en een gemiddeld dagelijks maximum van 12.3 m/sec of 44 km/uur.

Zonneschijn

In 1972 bedroeg de duur van de zonneschijn 61.4 procent van het maximaal mogelijke, dat is 6.2 procent minder dan normaal. De gemiddelde bedekkingsgraad van de bewolking bedroeg 45.4 procent, dat is 5.4 procent meer dan normaal. De somberste maand was april met een gemiddelde zonneschijnduur van 50.9 procent en een gemiddelde bedekkingsgraad van de bewolking van 51.1 procent. In februari daarentegen was de gemiddelde zonneschijnduur het hoogste, nl. 71.6 procent en de gemiddelde bedekkingsgraad van de bewolking slechts 31.0 procent. Aldus het jaarverslag.

Pensioen burgelijke werklieden en landsdienaren

WILLEMSTAD — De landsverordening van 11 december 1972 is verschenen, waar mee de Pensioenverordening burgerlijke landsdienaren 1938 en de Werkliedenverordening 1944 worden gewijzigd. Hierin wordt het weduwen- en wezenpensioen geregeld voor deze categorieën overheidsdienaren. De wet heeft terugwerkende kracht tot en met 1 januari 1966, met dien verstande, dat de wees, die via deze wet recht op pensioen krijgt ingaande een datum tussen de 31e december 1965 en de datum van inwerkingtreding (12 december 1972) binnen zes maanden na laatsbedoelde datum een daartoe strekkend verzoekschrift bij de gouverneur kan indienen. Het pensioen gaat in met ingang van de dag, waarop de bedoelde omstandigheid is ontstaan. (PB 245).

PROF. DR K. HANSEN VAN BAYER:

Mammoetconcerns in chemische wereld nodig

DEN HAAG — Een nieuw geneesmiddel ontwikkelen kost al gauw 160 miljoen gulden. Prof. dr K. Hansen, voorzitter van de Raad van Bestuur van Bayer, heeft dit bedrag vrijdag in Den Haag genoemd in een rede, waarin hij de multinationale onderneming verdedigde en waarin hij waarschuwde voor de gevolgen van de aantasting van deze mammoetconcerns. Het zijn eigenlijk alleen nog deze „economische reuzen", die de kosten van research en ontwikkeling op grote schaal kunnen dragen.

In 1969 werden door de gezamenlijke pharmaceutische industrie in de VS slechts elf nieuwe stoffen gevonden, die zich leenden voor het maken van nieuwe geneesmiddelen. Voor het vinden van die elf stoffen moest 556 miljoen dollar aan research worden uitgegeven, dat is ruim 160 miljoen gulden (Ned. crt.) per geneesmiddel. Middelgrote en kleine bedrijven kunnen zich zulke inspanningen niet getroosten. Slechts de grootste ondernemingen kunnen zulke bedragen riskeren en zij moeten af en toe ondervinden, dat al hun inspanningen en uitgaven vergeefs zijn geweest.

Heden ten dage kunnen grote chemische bedrijven, waar ook ter wereld, alleen als volledig geïntegreerde bedrijven worden opgezet. De economische noodzakelijke omvang is door de vooruitgang van de techniek zo gegroeid, dat het voor bedrijven met kleinere capaciteit in deze tak van industrie haast niet meer mogelijk is op de harde wereldmarkt mee te komen. Maar dat beïnvloedt de prijzenwedloop niet. Aan de prijs van produkten van de chemische industrie kan worden afgelezen, hoe hard de internationale concurrentie juist op deze markt is.

„Wanneer men de vele eindverbruikersprodukten weglaat (cosmetica, wasmiddelen, reinigingsmiddelen en dergelijke) dan liggen de prijzen ongeveer 25 pct beneden het niveau van 1962. Wanneer dus ergens de markteconomie ten gunste van de gebruiker werkt, dan is het wel in de chemie", aldus dr Hansen. Een campagne, gericht tegen de multi-nationale ondernemingen, zou de Europese industrie in haar gevoelige concurrentiepositie ernstig kunnen treffen.

Wat de „milieubescherming" betreft zijn het al weer de zeer grote bedrijven, die veel geld voor dit doel kunnen uitgeven. Hoe groter het bedrijf, hoe minder vervuiling, aldus dr Hansen. Bayer heeft in de afgelopen tien jaar ongeveer een miljard gulden besteed aan het schoonhouden van de Rijn.

De heer Hansen deelde verder onder andere mede, dat ongeveer 13 pct van het aandelenkapitaal van Bayer (138.000 medewerkers) in Nederlandse handen is. Bayer had in 1972 een omzet van ongeveer 200 miljoen gulden in Nederland. De heer Hansen hield zijn rede in een bijeenkomst ter gelegenheid van de samenvoeging van de drie Nederlandse verkooporganisaties in Nederland tot één organisatie, waarvan de zetel in Mijndrecht zal worden gevestigd.

INGEZONDEN

Problemen met number

Ondergetekende is leerlinge van de 4e klas MAVO, en wendt zich met een dringend verzoek tot U. Haar probleem handelt over het feit, dat haar ouders een restaurant en een pensioen drijven. Door de drukke werkzaamheden, die hun beroep met zich meebrengt, ontbreekt het de ouders de nodige tijd, om naar de dagelijkse radiouitslagen over de loterij vam omliggende landen te luisteren. Ongetwijfeld, kent U het niet meer weg te denken „Catotjie" of wel „number" hier op de Antillen.

Het is nu zowat de taak van ondergetekende geworden, om er elke middag op uit te trekken, om naar de winnende nummers van de vorige dag te informeren.

Dit niet zozeer, omdat haar ouders ook wel eens nummers kopen, als om het feit, dat de klanten en gasten van haar ouders zaken er om vragen.

Sommige klanten nemen zelfs geen genoegen met de laatste 2 eindcijfers, waar het er eigenlijk omgaat, maar willen het winnend nummer in zijn geheel. Soms vergt het bijna de halve middag van ondergetekende om achter het winnend nummer in zijn geheel te komen en dit gaat dan weer ten koste van haar studie. Wat ondergetekende U nu vragen wil is, of de mogelijkheid bestaat, dat de winnende nummers (de 3 eerste) in hun totaliteit met vernoemd land in uw veel gelezen krant dagelijks geplaatst kunnen worden.

Ondergetekende en heel veel mensen zou Uhiermee een enorme dienst bewijzen.

Een tamelijk veel voorkomende vraag van de toeristen in het pensioen is: „Hoe laat de zon opkomt en ondergaat" vele van de toeristen toonden zich verbaasd, dat zulks niet in Uw dagblad vermeld stond.

En als, om de klanten tevreden te stellen, de meteorologische dienst telefonisch wordt geraadpleegd, krijg je vaak te horen, dat men dat nog niet weet.

Ondergetekende zou U erg dankbaar zijn, indien zij niet tevergeefs een beroep op U heeft gedaan en als bovengenoemde twee zaken in het vervolg een vaste rubriek in Uw krant worden. Vol spanning afwachtend verblijf zij met vriendelijke groetjes.

Hoogachtend
DE LANNOY

NASCHRIFT: om met de „number" te beginnen: ook wij kunnen geen middag of halve middag uitrekken om achter de winnende nummers van Santo Domingo en Caracas te komen. Bovendien zouden wij door publikatie van deze nummers meewerken aan het deelnemen aan een verboden loterij. U zou uw ouders kunnen wijzen dat de cijfers op uw rapprt belangrijker zijn dan de nummers van hun number of catootji.

Voor wat betreft het tweede punt: toeristen die komen uit landen waar men verschillende jaargetijden heeft (zomer en winter) zijn er thuis aan gewend te lezen wanneer de zon ophomt en ondergaaten of het wel of niet gaat regenen. In onze situatie zonder wisselende seizoenen en met een vrij constant klimaat lijkt ons dit overbodig. U kunt gerust zeggen dat de zon tussen zes en zeven ophomt en tussen zes en zeven ondergaat. red.

AGENDA ARUBA

Losse nummers van de Amigoe zijn op Aruba dagelijks verkrijgbaar bij het kantoor van Amigoe, Nassaustraat 110; voorts in Oranjestad bij Refresquería van Sepp Wever; La Fama en La Popular; Edwins Drive-In te Savaneta; Nicolas Store; De Wit Store in Dividivi; Manchebo, Sheraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel en Holiday-Inn Drugstore.

Kantoor: Nassaustraat 110;
Kantooruren: werkdagen 08.15-12.00, 14.00-17.30; zaterdag 08.15-10.00

TELEFOONNUMMERS
1233 — abonnementen advertenties, klachten en incasso;
2872 — uitsluitend redactie en directie.
NA KANTOORUREN VOOR SPOEDGEVALLEN:
1639 — 2950 — 8211.

TAXICENTRALE: 24 uur per dag, TEL.: 2116 of 1604.

BIOSCOPEN

ORANJESTAD: De Veer: 20.30 The hospital (14 jr). Rialto 20.00 Thomas Crown affair (18 jr). BALASHI: Drive In; 20.30 Doc (18 jr). SAN NICOLAS: Principal: 20.30 Von Ryan's express (AL).

WIT GELE KRUIS: Dakota en Oranjestad: zr Francina; Noord en Oranjestad: zr Felicitas; Santa Cruz en Paradera: zr Ludovic; Savaneta en Brazil: zr Michaela; San Nicolas: zr Perpetua; San Pedro-hospitaal: tel.: 2200.

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 1780; San Nicolas: San Lucas, tel.: 5119.

WACHTREGELING DOKTOREN: San Nicolas en Savaneta: dokter O. L. Ponse, tel.: 7224.

WIJKGEBOUWEN: Oranjestad, tel.: 3168; San Nicolas, tel.: 5906; Santa Cruz, tel.: 8288.

DIVERSEN

TIVOLI-CLUB: 20.00 kegelcompetitie en canastadrive (hulp Nicaragua).

SOCIEDAD BOLIVARIANA: 19.30 bijeenkomst - i.v.m. uitreiking onderscheidingen aan dhrn Hubert Booi, Albert Raven en Carlos Profeet.

ARUBA TOASTMASTERS: 20.00 bijeenkomst - rest. Trocadero.

WOENSDAG

DIVERSEN

BIBLIOBUS: 08.00-11.00 te Noord; 11.00-13.30 te Paradera.

LUCHTPOSTSLUITING: 15.00 voor Europa en New York - postkantoor; 15.30 voor Europa; 16.30 voor New York - hulppostkantoor Beatrixluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken één uur vóór postsluiting).

CARIBECLUB: 18.00-19.00 volleyball-training - meisjes onder de veertien jaar.

CURSUS: n.m. beeldende expressie - voor kinderen van zes tot twaalf jaar - C.C.A.

Y.M.C.A., Dakota: 18.00-21.00 rolschaatsen, o.l.v. mej. Jackie Gilhuys.

ALGEMENE HUISWERKCURSUS, Oranjestad: 16.00-18.00 voor leerlingen MAVO-scholen, eerste drie klassen HAVO of Atheneum - Mon Plaisircollege.

ONDERWIJSEXPOSITIE: 15.00-17.30 en 19.00-21.00 Samson - bij De Wit Stores.

TOERISTENSCHIP: 21.30-03.30 Argonaut - vert. SELMA.

Zeeman met brandwonden naar hospital

SAN NICOLAS — Als gevolg van een ongeval aan boord van het onder Liberiaanse vlag varende „Stolt Hergo" werd zaterdagmorgen een der opvarenden met brandwonden in het hospitaal opgenomen. Tijdens reparatie-werkzaamheden brak een kraan, waardoor heet water naar buiten spoot. De tweede machinist, een Griek, die de kraan aan het repareren was kreeg het water op zijn onderlichaam en werd met tweedegraadsbrandwonden per ambulance naar het hospitaal gebracht. Een stoker die ook in de buurt was liep eveneens brandwonden op, doch hoefde hiervoor niet naar het hospitaal te worden vervoerd.

Genoegen genomen met flinke klap

ORANJESTAD. — Tijdens een vechtpartij op vrijdagmiddag in de Aruba Bar liep een van de vechtersbazen een scheurwonde op boven het linkeroog. Doordat hij te zwaar onder drankinvloed was, kon hij geen verklaring van het gebeuren afgeven. De man werd door de recherche heengezonden met het verzoek om later aangifte te doen. De man kwam de daaropvolgende dagen echter niet meer opdagen.

AVP-STATENLID A. ARENDSZ.

Grens met Venezuela zo snel mogelijk regelen

WILLEMSTAD — AVP-statenlid A. Arendsz heeft gisteravond tijdens de behandeling van de begroting in de Staten gewezen op het grote belang voor Aruba dat de grenzen met Venezuela geregeld worden, dit i.v.m. mogelijke olie-vondsten voor de Arubaanse kust. De heer Arendsz bracht eerst nogmaals duidelijk het AVP-standpunt t.a.v. de toekomstige staatkundige structuur naar voren, namelijk de wens van het Arubaanse volk voor een aparte status. Hij sprak de hoop uit dat de Koninkrijkscommissie deze wens duidelijk in haar rapport zal verwoorden.

Van primordial belang achtte hij het bereiken van een akkoord met Venezuela over de grens van de territoriale wateren. Venezuela laat steeds weten dat men eerst de grenskwestie met Colombia wil regelen, maar Aruba kan hier geen genoegen mee nemen. In 1966 is door premier Jonckheer met veel fanfare een onderzoek van Mobil Oil aangekondigd naar olie voor de Arubaanse kust. Volgens de heer Arendsz is in het rapport van Mobil dat spoorloos is verdwenen gesproken over de exploitatie van olie die voor de kust van Aruba is aangetroffen. „Venezuela heeft nu laten weten dat haar Mar Patrimonial 200 mijl ver reikt. Dat is verder dan Aruba en zelfs bijna tot Pto. Rico. Als wij in de Staten een motie weten door te drukken waarin ook wij een Mar Patrimonial van 200 mijl afkondigen dwingen wij Venezuela om snel met ons aan tafel te gaan zitten om deze zaak te regelen", aldus de AVP-vertegenwoordiger.

De heer Arendsz stelde tenslotte voor bij het Antillenhuis ook een Arubaan te benoemen (op dit moment is er geen enkele Arubaan in Den Haag bij deze instelling werkzaam) voor het contact met de Arubanen in Nederland.

Joyrijding neemt erge vormen aan

ORANJESTAD — Het aantal gevallen van joyriding op Aruba heeft de laatste maanden een zodanige grote omvang gekregen dat de toestand thans alarmerend te noemen is. In het afgelopen week-einde alleen al werden niet minder dan zeven gevallen gemeld.

Een van de gevallen betrof de melding van een bewoner van de Ecuadorstraat, wiens auto, die voor de woning geparkeerd stond, op zaterdagochtend half drie werd weggenomen. Drie uur later ging deze auto bij de Sabana Libre Rumshop over de kop, waarbij de auto voor liefst vier mille werd beschadigd. De bestuurder was na het ongeval logischerwijs in geen velden of wegen te bekennen.

In een ander geval werd een personenauto, die vanachter een woning aan de Argentiniëstraat werd weggenomen, want later vier teruggevonden te Californië met beschadigingen aan de achterkant.

Het is bekend dat de afdeling joyriding van de politie — zoals die in perskringen genoemd wordt — die uit één man bestaat bijzonder goed werk doet door het merendeel van de daders te pakken, doch met de vlucht die deze rage de laatste tijd genomen heeft is de tijd rijp genoeg om bij deze afdeling met uitbreiding te beginnen.

Onveilig verkeer

ORANJESTAD. — De tol van het onveilig verkeer in het afgelopen weekeinde bedroeg vijftien aanrijdingen met een totale blikschade van 17.440 gulden en drie zwaargewonden.

De hardste klappen deden zich als volgt voor: Vrijdagavond om tien minuten over acht botsten twee personenauto's in de Rooi Barcadera, waarbij een totale schade van zestienhonderd gulden achterbleef. Een inzittende van een der auto's liep als gevolg van de botsing een scheurwond op aan zijn lip.

Op de kruising Stadionweg/Fergusonstraat reed op zaterdagavond kwart voor negen een dronken bestuurder tegen de achterzijde van een voorrijdende personenauto. De dronken bestuurder werd ingesloten, terwijl de twee auto's gezamenlijk voor zeventienhonderd gulden werden beschadigd.

Op zaterdagmiddag half vier sloeg op de weg van Seroe Colorado naar de Caliche-pit een personenauto over de kop. De bestuurder, die niet in het bezit was van een rijbewijs, ging met te hoge snelheid door de bocht. Hij kwam met de schrik vrij, doch een mede-inzittende moest naar de dokter met een snee in de vinger. De materiële schade bedroeg achthonderd gulden.

Op de kruising Village Noord/F. Hendrikstraat waren op zondagmiddag drie uur twee personenauto's, een koraalmuur en een veranda betrokken bij een aanrijding. Er werd hierbij door een der bestuurders geen voorrang verleend. Eén der bestuurders werd zwaar gewond en moest in het hospitaal worden opgenomen. De materiële schade aan de auto's bedroeg liefst vijfduizend gulden, aan de koraalmuur 75 gulden en aan de veranda vijftig gulden.

Een aanrijding tussen een autobus en een personenauto, op zondagavond op de weg van Kibaima naar Tanki Flip, leverde een materiële schade op van veertien gulden. Er werd ook in dit geval geen voorrang verleend door een der bestuurders.

Brand bijtijds ontdekt in Hendersonzaak

ORANJESTAD — Vrijdagavond om zeven uur werd op tijd een begin van brand ontdekt in de oostelijke heuvel van de opslagplaats van Henderson Supermarket aan de Shellstraat. Twee spuiten rukten uit en konden in korte tijd een kleine binnenbrand in enige jutezakken met aardappelen bedwingen. De schade bleek gering te zijn.

Dezelfde avond moest de spuit nog eenmaal uitrukken voor een vuilnisbrand achter de Margrietschool te Oranjestad.

Coby Alders niet naar Tele-Aruba

ORANJESTAD — "Ik heb nooit gesolliciteerd en ambieer deze post ook niet", aldus deelde gedeputeerde Coby Alders gistermiddag de Amigoe mee toen hem de vraag werd gesteld of hij directeur van Tele-Aruba zal worden.

Gedeputeerde Alders vertelde deze geruchten ook gehoord te hebben doch stelde met nadruk geen interesse in deze functie te hebben.

Zoals bekend is het directeurschap van Tele-Aruba sedert het vertrek van Tico Kuiperi vacant en wordt deze waargenomen door de heer Sonny Salas.

De algemene verwachtingen zijn dat de raad van commissarissen binnen afzienbare tijd een directeur zal benoemen waarvoor Sonny Salas een van de eerste kandidaten is. Hij is niet alleen vanaf het begin aan dit station en daardoor aan Tele-Curaçao verbonden, kent zijn werk en heeft de laatste maanden vele verbeteringen bij Tele-Aruba aangebracht.

BEKENDMAKING

HENDRIK WEVER wonende op Aruba te Savaneta 195-C maakt bij deze bekend dat hij niet aansprakelijk is voor door CARMEN ROSA WEVER, geboren PUMAREGO, wonende aan de Trinitariastraat 8 op Aruba, gemaakte schulden.

Caribe Club maakt zich op voor carnaval

ORANJESTAD — Traditiegetrouw is de Caribeclub weer een van de clubs die als een van de eerste een carnavalprogramma heeft bekendgemaakt dat klinkt als een klok.

Eerst wordt op 27 januari de verjaardag van de club met het traditionele verjaardagsdiner gevoerd en de volgende dag volgt de eerste carnavalsdag activiteit met een dansfeest op steelband muziek.

Het daarop volgende weekeinde vinden verkiezingen plaats van de verschillende koninginnen en andere carnavalsfiguren die de club bij de carnavalsviering zullen leiden.

Ten aanzien van de grote carnavalsparade op 4 maart wordt hard gewerkt om de "King Arthur Court" groep met praalwagens en gebruik te krijgen.

De kledij is gereed en Caribe-leden worden verzocht voor nader bijzonderheden contact op te nemen met de leden van het Caribe carnavalcomité.

Ir. Blok direkteur Elmar

ORANJESTAD — Uit doorgaans welingelichte bronnen verneemt de Amigoe dat ir P. Blok de opvolger van ir G. Looyen zal worden als directeur van de Elmar op Aruba.

Zoals de Amigoe gisteren berichtte zal ir G. Looyen belast worden met de leiding van de GEBE, een dochtermaatschappij van de OGEM op de Bovenwinden, waarvan het kantoor op Sint Maarten is gevestigd.

Ir P. Blok is thans directeur van de OGEM in Peru.

De heren Looyen en Blok vertoeven thans beiden op het hoofdkantoor te Rotterdam voor het ontvangen van instructies voor hun nieuwe functie.

ORANJESTAD — Een koopman deed aangifte bij de politie dat bij een van zijn werknemers die geld mee naar huis had genomen van de zaak, een bedrag van twintig mille was verdwenen. Er was geen teken van braak. De recherche heeft de zaak in onderzoek.

In vijf jaar 94 doden in verkeer

ORANJESTAD — Uit de cijfers over het onveilige verkeer op Aruba blijkt dat de verkeerspolitie in 1972 in totaal 1830 (1756) verkeersongevallen behandelde. Hierbij vielen 14 (20) doden, 42 (75) zwaar- en 408 (376) lichtgewonden. Bij al deze aanrijdingen waren 106 (95) dronken rijders betrokken, terwijl in totaal 1.268.372 gulden (1.256.827) materiele schade werd veroorzaakt. Tussen haakjes staan de cijfers van 1971. Het onveilige verkeer over de afgelopen vijf jaren geeft het volgende trieste beeld:

jaar	aantal	doden	gewonden zwaar	gewonden licht	dronken	schadebedrag
1968	1329	12	110	259	116	646.750,—
1969	1481	18	88	272	131	883.766,
1970	1680	30	93	353	142	1097.640,—
1971	1756	20	75	376	95	1256.827,—
1972	1830	14	42	408	106	1268.372,—
totaal	8077	94	408	1668	590	5153.355,—

In vijf jaren tijd heeft de verkeerspolitie ruim achtduizend verkeersongevallen behandeld, waarbij 94 personen werden gedood, 2076 mensen gewond raakte en ruim voor 5.1 miljoen gulden materiele schade werd toegebracht. Dit schadebedrag is aanmerkelijk hoger en kan wel op zeven miljoen worden gesteld, aangezien hierbij niet inbegrepen het overlijden van kostwinners e.d., kosten van dokter, ziekenhuis en blijvende arbeidsongeschiktheid.

Tijdens begrotingsbehandeling staten

Antillianisering bepleit van rechterlijke macht

Strenger optreden nodig tegen drug-gebruik

WILLEMSTAD — Een min of meer nieuw onderwerp tijdens de begrotingsbehandeling van de staten was ditmaal de bespreking van de rechterlijke macht en de noodzaak van Antillianisering. Deze werd onder meer bepleit door de statenleden Evertsz, Rigaud en Kroon.

De NVP-Uni-fractieleider Evertsz kon zich volkomen verenigen met een artikel van de jonge Antilliaanse jurist Mr Halley, waarin deze onder meer de soort kaste-vorming van de rechterlijke macht aan de kaak stelde. Het statenlid was de mening toegedaan dat om te oordelen men toch het volk moet kennen, zijn gedachten en zijn normen, zijn cultuur en zijn taal. Het lijkt er op dat de rechterlijke macht zich in een hoge ivoren toren heeft afgesloten. Met name noemde de heer Evertsz het feit, dat de meeste rechters het papiamento niet kunnen spreken en ook dikwijls niet kunnen begrijpen. Een tolk kan dan wel een hulp zijn, maar de gedachten welke de verdachte wil uiten komen toch niet zo over als wanneer de rechter die taal zou kennen. Hij herinnerde aan het feit, dat er zulke goede Antilliaanse juristen zijn geweest zoals De la Try Ellis, de jonge Ellis, Weeber. Hoe dan ook, de rechterlijke macht moet maar geantillianiseerd worden, niet om het Antillianiseren maar omdat het zo belangrijk is.

Op dit gebied had de heer Evertsz enige pertinente vragen zoals: hoeveel Antilliaanse rechters er op de Antillen zijn; of men dit een bevredigend aantal vindt en wat men eraan denkt te doen. Of het niet verplichtend moet zijn, dat de rechters die hier dienst doen, de taal van het land kunnen spreken en begrijpen en dat voor de zittende rechters dit op korte termijn vereist wordt. Welke functies hebben de huidige leden van het Hof van Justitie voor hun komst hier in Nederland vervuld? Aldus de heer Evertsz.

De heer Kroon (MASA) stelde, dat hij al jarenlang gepleit heeft voor Antillianisatie van de rechterlijke macht. Hij hield het meer concreet, want zo vroeg hij zich af, hoe het komt dat recentelijk zulke wilde taferelen zich afspelen in de rechtszaal. Komt dit doordat de rechters provocerend optreden of door andere redenen? Hij had altijd ook de scheiding van de verschillende machten belangrijk gevonden, maar er schort toch wel iets, als zulke dingen kunnen gebeuren. Hij meende dat er drastische maatregelen nodig zijn en verwees in dit verband naar een oproep van het Surinaamse bisdom aan de rechterlijke macht om strenger op te treden. Als hier op de Antillen ook niet wordt opgetreden, dan is het hek van de dam. Met name noemde de heer Kroon hun toenemend gebruik van drugs. Met stemverheffing betoogde hij dat degenen die de drugs „pushen" eigenlijk op staande voet geëxecuteerd moeten worden want zij vermoorden de mentaliteit van de jeugd. Zelfs op school zou dit gebeuren, verklaarde de heer Kroon.

De heer Rigaud (DP) zei bereid te zijn elk voorstel te steunen om indien het nodig is de straffen te verdubbelen. Ook hij kwam namelijk te spreken over het smijten met de rechtershamer, het verscheuren van het groene kleed in de rechtszaal en hij keerde zich fel tegen het feit, dat stukken onbenul menen hun mening te moeten geven over de rechter als zij voor de groene tafel staan. Hij herinnerde er aan, dat hij in het verleden, dikwijls samen met de heer Ph. Römer de gedachte geuit had zijn mening te geven over de rechterlijke macht door er enige kritiek uit te oefenen. Steeds hadden zich daarvan weerhouden gevoeld, omdat zij de onaantastbaarheid daarvan toch belangrijker vonden dan hun eigen mening. Hij wees er en passant op, dat van de acht rechters in Suriname er vijf Surinamers zijn, maar ook daar kent men problemen. Mocht het nodig zijn de straffen te verhogen, dan zou hij daar zijn stem aangeven. Uiteindelijk houden de rechters zich aan de wetten, welke door de volksvertegenwoordiging gemaakt worden.

De heer G. Bäker (NVP-Uni) kwam in zijn algemene beschouwing ook te spreken over het drug-misbruik. Hij wilde niet zo ver gaan als de heer Kroon, maar wel was hij er voorstander van dat de straf-minima verhoogd worden voor degenen, die de drugs in de handel brengen. Hij toonde demonstratief tijdens dit deel van zijn betoog een marihuana-sigaret. Hij noemde als een van de gevolgen van het veelvuldig marihuana gebruik de nadelige invloed op het arbeidsproces.

WILLEMSTAD — De heer Croes (PPA) informeerde hoe het stond met het Bureau Buitenlandse Betrekkingen en of er al een werkschema voor dit bureau was opgesteld. Hij was blij voor de werknemers in kwestie met de regeling die voor de Mijmaatschappij was getroffen maar het moest hem toch van het hart dat dit eigenlijk een landszaak was en dat de centrale regering geen garantie had moeten geven voor het dekken van de verliezen van de maatschappij. Indertijd toen ACI op Aruba de helft van het bedrijf moest sluiten was er door de landsregering ook geen garantie gegeven voor de tonen ontslagen arbeiders. De heer Croes uitte opnieuw bezwaren tegen het vervoer van meel van Continental Milling naar Aruba en wilde tenslotte weten hoe het met de nieuwe apparatuur voor TeleCuracao en TeleAruba stond.

Venezolaans ll-bezoek

ORANJESTAD — Op 26, 27 en 28 januari a.s. speelt de Venezolaanse little league team „San Francisco" uit Maracaibo enige wedstrijden op Aruba. De Venezolanen komen op uitnodiging van het lokale team Oso Grape, die in december op bezoek was bij San Francisco in Maracaibo.

WILLEMSTAD — De familie De Palm deed vanmorgen een nogal griezelige ontdekking toen men vlakbij de woning aan de Bacoenaweg een grote slang aantrof. Omdat men op deze ontmoeting niet zo gesteld was, is het dier gedood. Men vraagt zich wel af of de vuilnisbelt welke op „particulier initiatief" daar in de omgeving is ontstaan soms iets te maken heeft met de aanwezigheid van de slang.

Chantage

RUIM DRIE MAANDEN nadat de PPA-gedeputeerden hun zetel in het bestuurscollege ter beschikking van de partijraad hebben gesteld zoals destijds door de partijraad verzocht, zitten deze gedeputeerden nog steeds op hun zelfde stoel.

Intussen hebben twee gedeputeerden definitief hun ontslag aan de voorzitter van de eilandsraad aangeboden en is men reeds anderhalve maand doende om twee opvolgers aan te wijzen. Dit is tot op heden, ondanks vele uren vergaderen, ondanks vele besprekingen niet geschiedt, met alle gevolgen van dien. Er kan niet bestuurd worden, er kan niet vergaderd worden, de eilandsbegroting welke door het bestuurscollege tijdig werd ingediend kan niet behandeld worden enz. Kortom Aruba wordt de dupe van deze ongewone gang van zaken. Immers men kan het toch niet meer gewoon noemen dat een partij in de eilandsraad een fractie heeft die meerderheid heeft maar die in feite deze meerderheid niet eens kan tonen om twee gedeputeerden te kiezen.

De oorzaak hiervan is volgens ons alleen maar te zoeken omdat er leden van de eilandsraad zijn die hun eigen partij behoorlijk chanteren, een anderer woord kunnen wij niet vinden voor dit optreden. Ze willen er persé „beter van worden". Iets dat overigens lijnrecht in strijd is met de eed of belofte die zij ingevolge artikel 22 van de ERNA bij de aanvaarding van hun lidmaatschap als raadslid hebben afgelegd. Anderzijds is het onbegrijpelijk dat de partij zich voor een dergelijke chantage leent. Het wordt de hoogste tijd dat de partijraad een einde maakt aan onnodig lang vergaderen, het nemen van besluiten die niet uitgevoerd worden, kortom tijd dat een duidelijk standpunt wordt ingenomen en dat men daar ook op blijft staan.

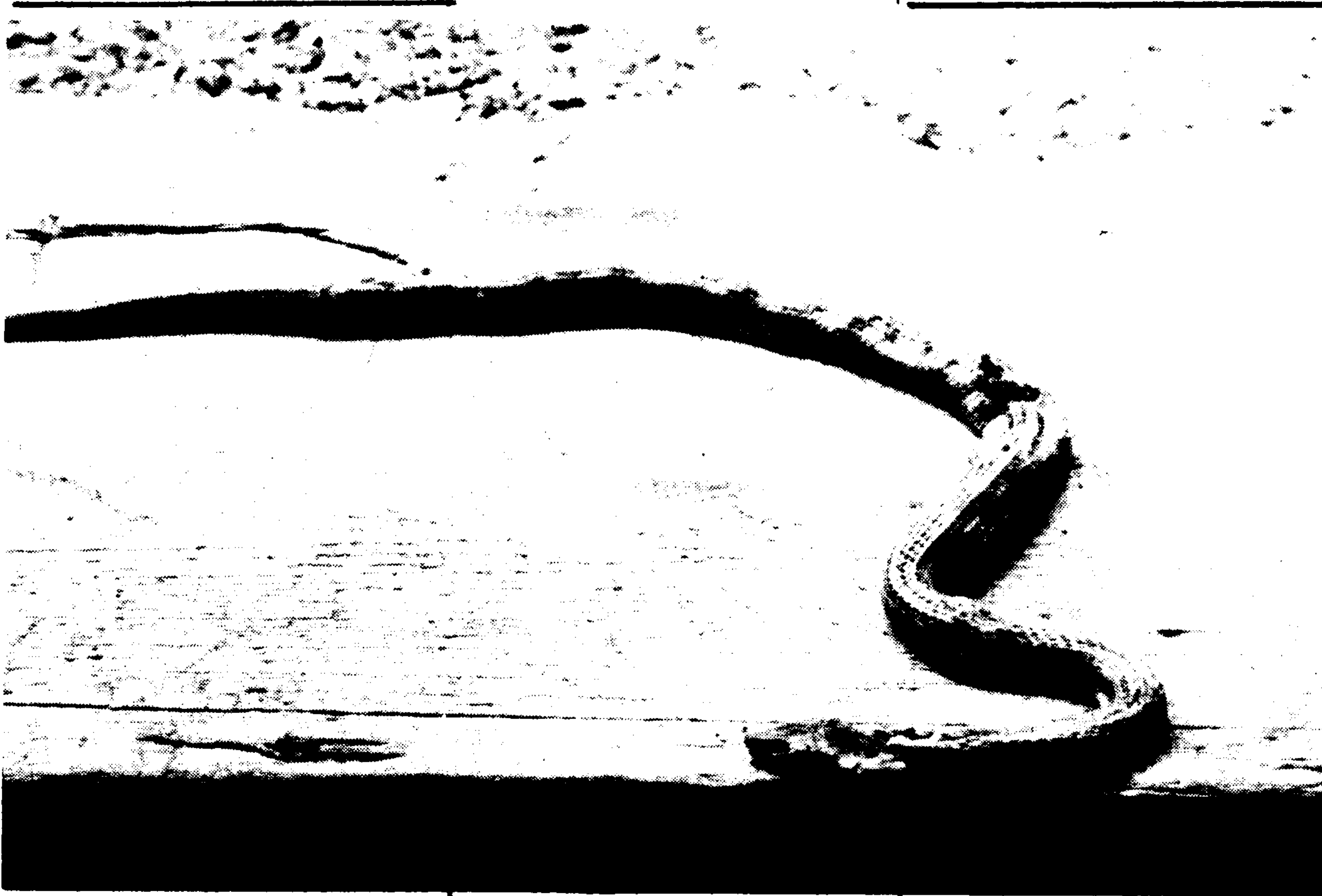
Indien een kandidaat-gedeputeerde ziet dat hij niet het vereiste aantal stemmen haalt moet hij niet met het verhaal van racisme komen. Immers hij is reeds gedeputeerde geweest en toen bestond er geen racisme. Wanneer een andere kandidaat reeds eerder gedeputeerde is geweest en niet bepaald een succes is geweest voor de partij dan moet hij zich niet op de voorgrond dringen. In het belang van de partij, in het belang van Aruba dient men dan kandidaten aan te wijzen die wel het vertrouwen van de gehele fractie krijgen.

Er moet met grote spoed een einde komen aan deze persoonlijke politiek die de vorm van chantage heeft aangenomen. Het algemeen belang mag en kan hiervoor niet wijken. Misschien zal men hierdoor leden verliezen en zal de fractie kleiner worden, wat geeft het, saneren thans is beter dan straks bij de verkiezingen geheel ten onder te gaan, want die kant gaat het nu uit.

SEROE COLORADO — Ingaande gisteren is de heer Kurt Weill, manager van Lagos mechanical department met een nieuwe opdracht in de LAGO directie gaan werken. Hij wordt speciaal belast met herziening van personeel-relaties, overeenkomsten en speciale voorzieningen plans van de Lago.

De heer W. L. Terrell neemt nu de leiding van het Mechanical department op zich.

De heer M. E. Soderston die coördinator van het HDS-project was, werd overgeplaatst naar de Construction/turnaround facilities division van het Mechanical department. Hij krijgt hier de functie van zone-supervisor.

Lionel Capriles bij opening Cordia-gebouw

Geen reden tot pessimisme over toekomst van Curacao

WILLEMSTAD — De heer Lionel Capriles, mede-direkteur van de Maduro en Curiels Bank n.v. en oud-voorzitter van de Kamer van Koophandel van Curacao, heeft zaterdag t.g.v. de opening van het nieuwe gebouw van Garage Cordia een rede uitgesproken waarin hij naar voren bracht dat hij het niet eens is met het pessimisme welke momenteel op Curacao heerst en welke de economie van het eiland nadelig beïnvloedt. „Ik geloof wel dat Curacao — zoals trouwens een groot deel van de wereld — een niet gemakkelijk jaar ingetreden is, maar toch ben ik niet pessimistisch voor 1973 en voor de toekomst van Curacao, al zijn er natuurlijk talrijke problemen, waarvoor de oplossing niet zo maar van zelf komt. De reden voor mijn gematigd optimisme is gelegen in verschillende goede punten, die momenteel onze samenleving te onderkennen vallen en al is dit misschien niet de meest aangewezen plaats om deze punten naar voren te brengen, ik wil dit hier desondanks doen, want het kan geen kwaad dat bij elke gelegenheid, die zich voordoet, zo veel mogelijk mensen horen van de realiteit, en hun gedachten kunnen laten gaan over wat gedaan zou kunnen worden, om de situatie te verbeteren", aldus de heer Capriles.

„De plus-punten, die ik zie en die de basis vormen van mijn gematigd optimisme en van mijn geloof in de toekomst van onze eilanden zijn de volgende:

Er zijn tekenen, die er onmiskenbaar op wijzen, dat de economische toestand in de Verenigde Staten aan het verbeteren is, en dat de Amerikaanse inflatie enigszins wordt beteugeld, dank zij de impopulaire maatregelen die president Nixon daartoe heeft genomen. Betere omstandigheden in Amerika, minder inflatie, zullen niet nalaten een gunstig effect uit te oefenen op onze economische omstandigheden hier — en zij zullen ook goed doen aan het toerisme, dat voor onze eilanden zo belangrijk is;

Het spreekwoord zegt: zachte heelmeesters maken stinkende wonden. Omgekeerd wil ik uit het sukses van president Nixon's maatregelen de konklusie trekken, dat soms onprettige maatregelen nodig zijn, om iets goed te bereiken.

Ingezien wordt in wijder kring, dat het aantrekken van industrieën, en het verkrijgen van nieuwe vestigingen, geen kinderspel is. Er zijn experts nodig om ons de weg te wijzen, en in dit verband doet het goed, te constateren, dat men bij voorbeeld inziet dat het uitvoerige rapport, dat door The Stanford Research Institue is uitgebracht, en dat aanbevelingen bevat hoe de verdere industrialisatie van Curacao en het aantrekken van nieuwe bedrijven moet worden aangepakt, als een solide basis kan dienen.

Bij de mensen, die werkzaam zijn in het regeringsapparaat dringt meer en meer het besef door, dat er moet worden aangepakt, dat er sneller beslissingen moeten worden genomen.

Het besef groeit ook bij de politici — getuige de speeches van de fractieleiders van de voornaamste politieke partijen aan het eind van het jaar 1972 — dat de tijd gekomen is om economische overwegingen te laten prevaleren boven politieke consideraties.

Er zijn ook bewezen dat zowel bij de werkgevers — als bij de werknemersorganisaties vaker dan vroeger het algemeen belang nagestreefd wordt in plaats van het eigen belang. Zo heeft recentelijk het positieve standpunt ingenomen door de CFW bij het verlengen van veel belangrijke bestaande cao's, de positieve houding van het Cadmu bestuur en shopstewards en van de ABVO, die haar leden onder de huidige omstandigheden heeft geadviseerd zo min mogelijk gebruik te maken van de zogenaamde Petronia-uitkering, instemming gewekt. Het zijn goede tekenen, die als voorbeeld voor anderen kunnen gelden.

Het toerisme is langzaam maar zeker aan het toenemen, en ik heb het gevoel, dat het naar voren brengen van de slechte service, die de toeristen hier ondervinden, wel wat overdreven is. Over service gesproken: goede en slechts service is niet uitsluitend te prijzen in of te wijten aan de werknemers. Ook de werkgevers, die leiding moeten geven, en hun personeel moeten inspireren en opleiden, delen in de verantwoordelijkheid. Een pluspunt is het, dat men er zich meer en meer bewust van is geworden, dat het probleem van service geven bestaat, en tevens, dat men begrijpt dat er, met vereende krachten, iets aan moet worden gedaan.

Ondanks het feit, dat het toerisme nu aan het toenemen is, kan niet ontkend worden, dat toeristenzaken en bepaalde industrieën wel enige achteruitgang hebben moeten boeken in het afgelopen jaar. Daar staat tegenover, dat de kleinhandel — de retail business — in al zijn geledingen of althans in de meeste, rondweg goede zaken heeft gedaan.

In de loop van dit jaar zullen er op Curacao verkiezingen moeten worden gehouden. Ik heb het gevoel — nee, ik mag wel zeggen ik heb de vaste overtuiging — dat de kiezers veel critischer dan vroeger de candidaten beoordelen op hun capaciteiten en op hun werklust, in plaats van alleen op hetgeen gezegd wordt met woorden in politieke redevoeringen en in beloften, die worden gedaan. Ook is dit een belangrijk punt, en het belooft goeds voor de toekomst.

De kwestie van de onafhankelijkheid wordt minder emotioneel bekeken: geen enkel zinnig mens zegt meer: onafhankelijkheid punt uit. Men beseft terdege, dat het voor en tegen van onafhankelijkheid nauwkeurig tegen elkaar moet worden afgewogen en dat men nuchter de feiten op de beslissingen moet laten inwerken. Wel wil ik naar voren brengen — hetgeen ook reeds in de laatste tijd door anderen te berde is gebracht — dat het van eminent belang is, dat er zo spoedig mogelijk, zowel van Nederlandse zijde als van de kant van de Antillen, een zo duidelijk mogelijke uitspraak over onze toekomstige status wordt gegeven, of dat men in ieder geval de richting aangeeft, waarin de vermoedelijke oplossing zal moeten worden gezocht. Niets is funkender voor onze economische vooruitgang dan de volslagen onzekerheid omtrent het hoe en wat van de toekomstige status, die nu heerst.

Ik wil hieraan als mijn persoonlijke mening nog toegeven, dat wij allen wel veel denken aan de sociale en economische positie van de werkende bevolking — dat wil zeggen werkgevers en werknemers, hetgeen natuurlijk op zichzelf van harte toe te juichen, maar dat wij — zoals onlangs door een bekwaam public servant naar voren is gebracht, vergeten dat ook speciaal iets moet worden gedaan voor het gedeelte van de bevolking, dat werkeloos is.

Wij allen moeten, geloof ik, gedurende enige tijd offers brengen om het uitvoeren mogelijk te maken van projecten, die er toe kunnen bijdragen, dat tenminste een gedeelte van hen die werkeloos zijn, weer in het arbeidsproces worden opgenomen. Dit betekent, zoals ik het zie, dat gedurende een zekere periode de bedrijven een deel van hun winsten en alle gesalarieerden, van de hoogst betaalde af tot de lager gesalarieerden, een deel van hun inkomsten voor dit doel zullen moeten offeren", tot zover de heer Capriles.

Dierenbescherming op Sint Maarten

PHILIPSBURG. — Sinds enige tijd bestaat er op Sint Maarten een stichting voor dierenbescherming. Deze werd in het leven geroepen, omdat de behandeling van huisdieren op het eiland nogal eens te wensen overlaat. Met de op de Antillen bestaande wetgeving ten aanzien van dierenmishandeling in de hand hoopt de organisatie acties te voeren die mogen leiden tot een betere behandeling van de dieren.

Het initiatief tot oprichting werd genomen door Douglas Tie de dierenarts, tezamen met een aantal geïnteresseerde particulieren. De heer Tie werd, toen hij zich een paar jaar geleden op ons eiland vestigde, meteen met het probleem van dierenmishandeling en een groot aantal aangereden dieren geconfronteerd, omdat men zich dan plotseling de aanwezigheid van een dierenarts herinnerde en de gevonden dieren bij hem afleverde. Op eigen kosten heeft hij zo heel wat dieren geholpen. Het werd in korte tijd duidelijk dat de behandeling van dieren zo hier en daar nogal wat te wensen overliet.

Daarom werd de „Sint Maarten Animal Welfare Foundation" opgericht, waarbij ook van de zijde van gou ernement en politie welwillende medewerking werd ondervonden. Men wil trachten het lijden van dieren te verlichten. Voorts wil men proberen op allerlei wijzen — onder meer door voorlichting — de mensen op te voeden, opdat mishandeling en verontachtzaming tot het verleden gaan behoren. Men wil medewerking verlenen bij het terugvinden van weggelopen huisdieren; helpen bij het zoeken naar een goed onderdak voor achtergelaten dieren en dieren waarvan de eigenaar onbekend is. Tenslotte wil men dieren, die zwaar gewond, ongeneeslijk ziek of te oud zijn, een zachte dood bezorgen. Als er geen andere oplossing voor thuisloze dieren kan worden gevonden, zullen ook zij in slaap worden gebracht.

De stichting stelt uitdrukkelijk dat men er niet alleen voor honden en katten is, maar voor ALLE dieren. Het grootste probleem, waar men zich op het ogenblik voor gesteld ziet, is het verwerven van fondsen. Men heeft weliswaar een behoorlijk aantal leden — ongeveer 150 — maar de contributie-inkomsten zijn niet hoog, omdat men de lidmaatschapsgelden niet te hoog heeft willen stellen, opdat een zo groot mogelijk aantal mensen lid zal worden (contributie vijf gulden, drie dollar of vijftien gulden). Om de jeugd te interesseren is er een speciaal jeugdlidmaatschap ingesteld; de contributie hiervoor bedraagt slechts vijftig cent per jaar. Uiteraard tracht men ook donateurs te werven.

De komende maanden zal een grote actie op touw worden gezet om aan wat meer financiële middelen te komen. Men zou namelijk graag een asiel opzetten en een truck aanschaffen voor het ophalen van dieren, die dood of gewond zijn. Dagelijks wordt een vrij groot aantal dieren aangereden. Vooral kleinvee is het slachtoffer van aanrijdingen. Geiten en schapen lopen nu eenmaal vrij rond op Sint Maarten. Het drukke verkeer ten spijt. Op het ogenblik wordt een klein dierenhospitaal gebouwd in Cul de Sac, vlakbij de oude huishoudschool. Zodra er geld is kan hier een asiel aan toegevoegd worden.

Intussen denkt een aantal Sint Maartenaren dat een stichting voor dierenbescherming betekent dat men nu gratis medische hulp voor zijn dieren kan krijgen. Deze zienswijze is wel wat al te optimistisch. Als de eigenaar van een dier, dat verzorging nodig heeft, bekend is, moet er door die eigenaar ook voor betaald worden. Zou deze regel niet gehandhaafd blijven, dan zou het er binnen niet al te lange tijd zeer slecht voor de stichting uitzien en dat terwijl men net begonnen is verbetering te brengen in het lot van de dieren op Sint Maarten!

Lezing over de dood van bekende ds. Krop

WILLEMSTAD — Op donderdagavond 18 januari zal de bekende Nederlandse predikant ds M. A. Krop, op het ogenblik voor een kort bezoek aan ons eiland, een voordracht houden in het Landhuis Bloemhof (Kruispunt Schottegatweg-Oost — Sta Rosaweg) met als titel "DOOD IS DOOD". Deze avond, waarbij ook gelegenheid tot discussie is, wordt georganiseerd door het "Comité tot bevordering van de Wetenschap op de Nederlandse Antillen".

Ds Krop, zoon van een bekend Rotterdams predikant, studeerde te Parijs, Straatsburg en Groningen. Na gedurende de oorlog predikant in de Betuwe geweest te zijn, is hij nu reeds meer dan 25 jaar Studentenpredikant te Groningen. In het begin van deze periode trok hij vooral de aandacht door zijn oecumenische visie, met name ten aanzien van de verhouding Hervormd-Gereformeerd en door zijn publicaties op het gebied van de ethiek. De laatste jaren heeft Dominee Krop vooral aandacht getrokken door zijn publicaties en televisie-uitzending over problemen met betrekking tot "leven en dood" en de "euthanasie".

Opzienbarend

In het najaar van 1969 bracht een televisie-uitzending over "Dood is dood" een golf van reacties in Nederland teweeg. Velen voelden zich door zijn wijze van denken bevrijd van een stuk onzekerheid in hun visie over de dood. Anderen voelden zich diep geschokt over zijn uitlating dat de Kerk het Geloof een eigen taalgebruik hebben. Men kan rustig over hemel en hel spreken, mits men maar eerst geconstateerd heeft, dat het hier niet over metaphysische grootheden gaat. De Nederlandse Hervormde kerk behandelde de zaak op synodaal niveau en liet een geschrift het leven zien als antwoord.

Euthanasie

Het steeds meer aandacht vragende probleem van de bewuste levensbeëindiging (euthanasie), bij patienten met ernstige en ongeneeslijke ziekten, waarvoor de geneeskundige nauwelijks verlichting van het lijden kan geven, werd een zaak waarvoor Ds Krop grote belangstelling toonde. Dit kwam tot uiting in talrijke publicaties en voordrachten. Vooral op dit moment is dit probleem weer bijzonder actueel in Nederland, nu een rechtszaak hierover gaande is.

Ds Krop is van mening dat de dood in elke cultuurfaze een eigen gezicht heeft. Het is beslist geen statisch begrip. Wat de kerk er wel van heeft gemaakt en waardoor zij in deze tijd zo weinig te zeggen heeft. Woorden als Dood en Leven hebben integendeel een symboolwaarde en deze verschilt voor de Arts en voor bijvoorbeeld de dichter. Evenzeer als deze waarde zich wijzigt naar mate men van de ene cultuurfase naar de andere overgaat. De huidige geloofscrisis bij velen heeft naar zijn mening te maken met een gevoel van grote onzekerheid over het vraagstuk van leven en dood zoals zich dat nu aan ons voordoet.

Marihuana-roker schrikt: ingesloten

ORANJESTAD — Een politiepatrouille uit de stad constateerde op vrijdagavond, dat een man in een autowrak op de hoek van een straat een sigaret aan het roken was. Bij het zien van de patrouille schrok de man zo hevig dat hij de sigaret uit de autowrak wierp. Het bleek een marihuana-sigaret te zijn en bij verder onderzoek werden nog acht van deze sigaretten op de man gevonden. De man werd ingesloten.

Verder werd op zondagmiddag door personeel van de sectie verdovende middelen een andere man ingesloten, verdacht van het overtreden van de Opiumverordening.

YVONNE WINDSTER RINA STEFANIA

LUDMILLA JANGA ROOSJE JOURDAIN

LEVIA PALM INGRID VOLK

MARELVA HERSILIA CONNY GAARI

BEULAH EDMOND ISOLDA MILLIARD

INGRID HUGHES SHIRLEY MARLIN

WILLEMSTAD — De ontspanningsvereniging TIRO van Texas Instruments neemt dit jaar weer deel aan het Curaçaose carnaval. Doel daarvan is de onderlinge verhoudingen te verbeteren en gewoonweg ook om van het carnaval actief te genieten. Tevens wil men de andere bedrijven een voorbeeld geven, aldus de public relations-afdeling van T.I. en ook een steun geven aan de verdere ontwikkeling van het Curaçaose carnaval. TIRO heeft al zijn kandidaten gekozen voor de titel van Prins carnaval en zijn compagnon. Dit werden Aquilles Rooi (bekend als voetballer en van de TV), en Dudley Wilsoe (ook bekend op sportgebied en als acteur voor radio en tv). Dudley Wilsoe speelde de rol van Wannes in Beberin den politica. Voor de titel TIRO-carnavalskoningin hebben zich dertien kandidaten (zie foto's) gesteld; de winnares zal dingen naar de titel van Carnavalskoningin. Over de deelname aan het water-carnaval bestaan wel plannen, maar die zijn nog niet geconcretiseerd. Aldus TI.

IRENE LEONORA

IJverig J. C. had gelijkspel verdiend

TRICOLOREN GAAN GOED VAN START

Eerste winst voor J. Holland

WILLEMSTAD — Dat Jong-Holland dit seizoen uit een ander vaatje gaat tappen is reeds gebleken bij de eerste de beste ontmoeting. Evenals vorig jaar slaagden de tricoloren er namelijk in Jong-Colombia met een nederlaag naar huis te sturen. Tegen de verwachting in won Jong-Holland vorig jaar van de ploeg van Boca (2-0); dit jaar willen wij niet spreken van een verrassing, aangezien de jongens van Confesor bijzonder goed op dreef waren, vooral vóór de rust. Nadat de heer Doran, bestuurslid van de CVB het publiek welkom had geheten en de spelers aan het publiek had voorgesteld en men in strakke houding geluisterd had naar het volkslied, kon Lito Rozal de aftrap verrichten. De eerste aanval van de tricoloren resulteerde in een tam schot op doelman Raven.

J. Colombia op volle sterkte

Jong-Colombia, dat op volle sterkte op het veld verscheen, diende meteen van repliek: Via de rechtervleugel werd de bal over het midden gespeeld in de richting van Juan Obispo. Juan sloot deze eerste aanval van Boca af met een laag schot dat naast ging. Reeds in de derde minuut was het bijna raak toen Winie Jansen vanuit rechts de meekomende Franklin Brazil wist te bereiken. Brazil schoot in de ren naast. Het was echter uitstel van executie; geen minuut daarna moest Raven het leer uit zijn doel halen. Dit alles ging zo snel in zijn werk dat Raven nog verbouwereerd stond toe te kijken toen Papie Martina de bal vanuit de middencirkel weer aan het rollen bracht. Lito Rozal was Raven te vlug af geweest toen beiden op een hoge bal toeliepen. Lito haalde hoog over het hoofd van Raven en op de lijn staande trachtte Eyo Constancia de bal uit zijn doel te koppen. De uitwerking was echter averechts, want het leer kwam in het doel terecht: 1-0 voor Jong-Holland.

Aangeslagen

Even leek het alsof de Boca jongens aangeslagen waren en kreeg Jong-Holland enigszins de vrije hand. Met goed opgezette aanvallen verschenen de voorwaartsen voor de veste van Raven, maar Eyo kon steeds op tijd erger voorkomen. Jong-Colombia probeerde in deze periode met lange passes door de defensie van de tricoloren te komen, maar veel bereikte men met de hoge voorzetten niet.

Na ongeveer een kwartier spelen slaagde Victoria erin de bal in het doel van Ignatius te krijgen, maar scheidsrechter Eddy Scoop, die werd bijgestaan door de heren Varlack en Paulino, had even te voren gefloten voor een overtreding.

Even later kreeg Boca een vrije trap te nemen halverwege de speelhelft van Jong-Holland. Scherpschutter Antonio Bonifacio plaatste zich achter de bal en vuurde een hard schot af op het doel van Jong-Holland, waar Ignatius met beide vuisten de bal uit zijn heiligdom ranselde.

Initiatief

De Boca-ploeg nam in deze minuten het initiatief over en belaagde het doel van de tricoloren. De schoten die de vele aanvallen afsloten, waren goed en hard, maar de goalie van Jong-Holland stond telkens weer goed opgesteld en wist zijn doel van doorboring te vrijwaren. Jong-Holland moest het in deze periode van uitschieters hebben. Boca beging de fout alsmaar via het centrum aan te vallen. De vleugelspelers werden weinig of niet in het spel betrokken of wat nog slechter was, de buitenspelers liepen te vlug naar binnen, waardoor er een opeenhoping van spelers ontstond binnen het doelgebied van de tricoloren. Voor Passial en Brazil was het dan ook niet zo moeilijk om op het juiste moment opruiming te houden. Tegen de verhouding in scoorde Jong-Holland in de zevenentwintigste minuut het tweede doelpunt van de wedstrijd. Deze keer was het Pa de Windt die op links de bal kreeg toegespeeld en naar binnen zwenkte. Op het juiste moment loste hij een laag en hard schot op Raven; nog voor de keeper van Boca een uitval kon maken was de bal reeds in het net beland: 2-0 voor Jong-Holland. Na enkele aanvallen over en weer was het Winie Jansen die een goede gelegenheid kreeg om de voorsprong te vergroten. Raven was al verslagen, maar Winie schoot ondoordacht naast. Een minuut of zeven voor de rust deponeerde Frank Victoria, na duidelijke hands de bal in het net van Jong-Holland; maar de scheidsrechter had de overtreding gezien en keurde de treffer af. Kort na dit afgekeurde doelpunt floot Scoop voor de rust.

Afgemeten

Na de hervatting was duidelijk te zien dat de Boca-jongens met een andere opdracht het veld waren opgestuurd; er werd niet meer zonder meer in de ruimte getrapt, maar men trachtte elkaar met afgemeten passes te bereiken; ook Raven trapte niet meer doelloos naar voren. Er kwam daardoor wat meer ordening in het spel van Boca. Na ongeveer een kwartier spelen kwam Jong-Colombia heel dicht bij een doelpunt toen Papie Martina van dichtbij inkopte. Iby Martina stond echter even voor de doellijn van de tegenstander en kopte van daaruit over de lat in plaats van in het doel. Ook Winie Jansen kreeg na een pass van Lito de gelegenheid om voorbij Raven te komen. Hij speelde de bal echter op het kritieke moment te ver voor zich uit, waardoor Raven hem de bal gemakkelijk voor de voeten kon weg pakken. In de eenentwintigste minuut viel geheel onverwacht een tegenpunt van Jong-Colombia. Papie kreeg een pass van Pinpin Zimmerman en nam de bal meteen op de slof. Via de linkerpaal belandde de bal in het net achter Ignatius. 1-2.

De Boca-aanhang vroeg hierna luidkeels om de gelijkmaker; de jongens van trainer Shon Haseth sloofden zich ook uit, maar de gelijkmaker kwam maar niet. Om meer stootkracht te krijgen in de voorhoede van Boca, werd José Constancia ingestuurd voor Juan Obispo. Ook deze laatste troef van Jong-Colombia heeft niet mogen baten. De tricoloren moesten het in de slotfase van verdedigen hebben. De bal kwam weinig of niet uit het middenveld. Er werd voornamelijk op de speelhelft van Jong-Holland gespeeld. Pas op de valreep liet Lito nog even over zich praten toen hij op links doorbrak en een hard schot op Raven afvuurde. De doelverdediger kon de bal niet klemvast opvangen, waardoor deze over de doellijn rolde tot corner. Hiermee was ook meteen de officiele speeltijd verstreken.

Gelijkspel

Gezien het spel van Jong-Colombia en de kansen die om zeep werden gebracht geloven wij wel dat een gelijkspel (zo niet een overwinning) de verhouding beter zou hebben weergegeven. Jong-Holland speelde niet onverdienstelijk, wel was het zo dat de linksback en de linksbuiten moeilijk mee konden met de rest. Van Sambo moet zelfs gezegd worden dat hij heel slecht speelde.

Jong-Colombia speelde erg enthousiast, vooral vóór de rust. Het lukraak wegtrappen van de bal draagt onze waardering echter niet. Wij geloven dat met een tactischere aanpak Boca zeker met een beter resultaat uit de bus zou zijn gekomen. Men wilde coute que coute scoren en dat maakte dat er te gejaagd gevoetbald werd.

De teams begonnen met de volgende opstellingen:

JONG—HOLLAND: Doel: Ignatius; Achter: Nelson Martina - Franklin Brazil - Erick Passial en René Sambo. Midden: Norwin Goeloe en Mirto Engelhart (Rosinie). Voor: Pa de Windt - Winie Jansen - Lito Rozal en Aman Ignacio (Stanley Brazil).

JONG—COLOMBIA: Doel: Johny Raven. Achter: Antonio Bonifacio - Erick Martina - Elyo Constancia en Ronald Martina. Midden: Iby Martina en Reginald Clemencia. Voor: Pinpin Zimmerman - Franklin Victoria - Papie Martina en Juan Obispo (Jose Constancia).

Voor deze week ziet het programma er als volgt uit:

WOENSDAG: Centro Dominguito vs Victory Boys; VRIJDAG: Sithoc vs Veendam.

Het is te hopen dat de voorwedstrijden niet te laat beginnen, waardoor ook de hoofdwedstrijd op tijd kan beginnen. Gisteravond was het zo dat de hoofdwedstrijd om 9.00 uur begon. Ook misten wij bij deze ontmoeting de nodige ballenjongens. Voor een vlotter verloop van de wedstrijden is het wel nodig dat die er zijn.

Elsio Martina en Juan „Chè" belagen Goeloe van Jong Holland die de bal op het hoofd wil opvangen.

Tafeltennis om Statuutbeker

WILLEMSTAD — Komende donderdagavond vinden in de zaal op Negropont tafeltenniswedstrijden plaats met de Statuutbeker als inzet. Alle A-klasse heren worden uitgenodigd om aan deze open wedstrijden deel te nemen. Op 23 januari wordt een soortgelijk toernooi gehouden voor de B-klasse heren gevolgd door een toernooi voor de dames van de A-klasse op 25 januari a.s. De wedstrijden beginnen om acht uur 's avonds. De spelers worden verzocht tijdig aanwezig te zijn.

Tafeltennis-competitie

WILLEMSTAD — Op 1 februari a.s. wordt een aanvang gemaakt met de competitie van de Curaçaose Tafeltennis Bond. Van het bestuur wordt vernomen dat iedere tafeltennisser zich kan laten inschrijven hetzij individueel of in clubverband. Dit kan gebeuren bij de heren Winston Isenia (tel. 49180) en Oscar van der Biest (tel. 49429 of 36002).

TEL AVIV. — Volgens de Israëlische krant „Maariv" gaat Borussia Moenchen Gladbach zijn stervoetballer Guenther Netzer verkopen voor twee miljoen mark. Naar welke club Netzer dan wel zal gaan schreef „Maariv" er niet bij. De reden van de verkoop zou zijn, dat Netzer zich onsympathiek gedraagt tegenover zijn ploeggenoten. Borussia was in Israël voor twee vriendschappelijke wedstrijden.

C-C olympiade

Hockeyzege Manitoba over de Marineploeg

WILLEMSTAD — In het kader van de serie sportontmoetingen tussen de delegatie van de Canadese staat Manitoba en Curaçaose teams werd gisteren strijd geleverd op het hockey- en voetbalveld en op de volleybalbaan. De zwem- en waterpolowedstrijden moesten worden afgelast omdat het zwembad te Rust & Burgh dicht was. Verwacht wordt dat de herstelwerkzaamheden hieraan vóór vanmiddag beëindigd zullen zijn zodat het zwem- en waterpolotoernooi kan worden voortgezet.

Hockey

Op het hockeyveld van C.S.C. behaalde Manitoba gistermiddag een verdiende overwinning op het team van de Marine. Het spel van de gasten was een stuk beter dan in de eerste ontmoeting tegen Asiento. Zij speelden sneller en waren ook beter op elkaar ingespeeld. Het was toch de Marine dat de eerste treffer van de wedstrijd liet noteren. Canada maakte nog vóór de rust gelijk en nam op zijn beurt na de pauze de leiding met 2-1. De Marine kwam door toedoen van Molenburg nog langszij maar kreeg dertig seconden voor het einde de genadeslag toen Ken Booth uit een scrimmage voor het doel scoorde en de stand op 3-2 bracht. Dit was de tweede treffer van Booth, het andere Manitoba-doelpunt werd gemaakt door Ian Bell.

Voetbal

Het Marine-elftal, een combinatie van spelers van Suffisant en Parera, behaalde gisteravond zijn tweede overwinning in het voetbaltoernooi. Na zondag SUVEK met 3-0 aan de kant te hebben gezet door doelpunten van Uilenbroek, Borgschot en Berkum, werd gisteravond het team van Asiento met 4-1 aan de zegekar gebonden. Bij de rust was de stand 2-1. Voor Marine scoorden Brigitha (tweemaal), Borgschot en Berkum terwijl Bentura de eer redde voor Asiento.

Volleyball

Een vrij groot publiek woonde het volleyballtreffen bij. Curaçao werd vertegenwoordigd door Olympic dat in vijf sets won (3-2). De setstanden waren: 8-15, 15-6, 15-9, 11-15 en 15-7 voor Olympic. Vanavond komt Nivada uit tegen de Canadezen terwijl voor morgen en overmorgen wedstrijden op het programma staan tussen Supercleaning—Manitoba en Sithoc—Manitoba.

Hubentud 70 stuurt Staten danktelegram

WILLEMSTAD — Door de Fundashon Hubentud 70 is een telegram aan de Staten gestuurd waarin dank wordt gezegd voor de verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd tot achttien jaar. In het telegram wordt ook nog de hoop uitgesproken dat behoorlijke voorlichting aan de jongeren zal worden gegeven terwijl beloofd wordt dat ook Hubentud 70 zich voor dit doel zal inzetten.

Litanie van Broertje Janga

WILLEMSTAD. — Het Bonaireaanse statenlid Broertje Janga heeft gisteren zijn spreekbeurt tijdens de begrotingsbehandeling volledig benut om talrijke verzoeken, soms smeekbeden om hulp voor het Flamingo-eiland naar voren te brengen. Herhaaldelijk beklemtoonde hij dat hij het enige Bonaireaans statenlid is en dus deze gelegenheid om te vragen wel moest aangrijpen, waarbij hij de vaststelling — pidi mi ta pidi — ik vraag het alleen maar — als een refrein door zijn betoog weefde. Zijn verzoeken varieerden van vervoermiddelen voor de twee kadaster-experts die op Bonaire werkzaam zijn, tot een gratificatie voor ged. Statie en een aanpassing van de vergoeding voor de gedeputeerden. Ook vroeg hij of Bonaire de mogelijkheid krijgt het bestuurscollege uit te breiden, omdat het werk zo toegenomen is. Naar zijn mening is het ook tijd, dat Bonaire een eigen notaris krijgt zoals de Bovenwinden die ook kennen. Een ander punt, dat hij aanroerde was de controle van de enige botica op Bonaire — één botica geeft macht, meende de heer Janga — waarbij men ook speciaal moest letten op de prijzen, omdat Bonaire zoveel armen kent en die anders hun medicijnen niet kunnen betalen. Trouwens, men moest ook in de gaten houden of de medicijnen allemaal wel goed waren en niet verouderd. Alsof dat niet genoeg was, moest er ook op toegezien worden, dat de voorraad van de botica aangevuld wordt. Hij haalde het voorbeeld aan, dat onlangs een sportvliegtuig ingeschakeld moest worden om voor medicijnen te zorgen, welke een vrouw in verwachting nodig had.

De zorg van het statenlid Broertje Janga strekte zich ook uit tot het stationsgebouw en de vliegbaan. Hij wist dat Nederland niets voelt voor aanpassing van deze vliegbaan voor DC-8-toestellen. Als Nederland dan op dat standpunt bleef staan, wilde hij er zich wel er bij neerleggen als men dan maar twintig kilometer nieuwe wegen in de verschillende buurtschappen kreeg. Of er niet een mauw is aan te passen aan de vluchten door de sportvliegtuigen, welke voor Bonaire zo belangrijk zijn. Goed, hij zou ook daarbij zich neerleggen als de beechcraft dan definitief op Bonaire gestationeerd wordt. Of de LAV en andere Venezolaanse lijnen niet op Bonaire kunnen landen? Dat zou goed zijn voor het toerisme. Heel veel toeristen trouwens willen naar Bonaire, maar als ze eenmaal op Curaçao zijn en zij horen van de gebrekkige verbindingen met Bonaire, dan blijven ze daar. Of Maduro de Antillen nog steeds vertegenwoordigt in Caracas. Mocht dat niet het geval zijn, dan zou het daarmee gespaarde geld toegevoegd kunnen worden aan het budget voor de reclame voor Bonaire, waarvoor weer dertigduizend gulden is opgebracht. Als dit bedrag niet hoger wordt, dan gaat ook deze reclame misschien tot het verleden behoren.

De litanie van verzoeken hield niet op. Nog een greep daaruit: terugwerkende kracht van de noodzakelijke verhoging van het inkomen van een gedeputeerde. Op Aruba en Curaçao waren deze bezoldigingen verhoogd, op Bonaire moest men het doen met de miserabele achthonderd gulden per maand. De huidige gedeputeerde van Financiën, die eigenlijk het beleid van Bonaire bepaalt gaat de bijl erbij neerleggen. Hij kan niet meer rondkomen met dit salaris, want zijn ene kind is ziek, het andere studeert en dan doe je niet veel met achthonderd gulden, het is geen wonder. dat men op Bonaire van gedeputeerde verwisselt, zoals men van onderbroek verwisselt. Dat kan niet uitblijven. En dan die arme Rudy (Ellis). Hem was indertijd door premier Petronia toegezegd, dat zijn inkomen zou verhoogd worden. Met die toezegging is hij naar de bank gelopen, is een lening aangegaan en nu zit hij in de boot, want elke keer vraagt de bank hem hoe het met de terugbetaling zit. Maar van Petronia's toezegging is niets gekomen. Op Aruba wordt anderhalve ton uitgetrokken voor de sport. Op Curaçao ook enige tienduizenden guldens, maar Bonaire moet het blijven stellen met een armzalige tien mille. En dit terwijl het met de sport zo goed gaat. Vooral met het voetbal. Was Bonaire niet het enige eiland waar een sterke ploeg als Uruguay in het zand beet, terwijl men op Aruba en Curaçao had verloren van die profs?

Het gebouwtje van het kadaster moet minstens airco krijgen. Nu zit men er op elkaar. Eigenlijk moet het uitgebreid worden. In het postkantoor van Rincon heeft men ook airco nodig. Zet men het raam er open, dan waaien de brieven weg. Men moest nu niet gaan lachen bij al deze treurige toestanden, want uiteindelijk deed hij, Broertje Janga, niets anders dan verzoeken doorgeven, welke hem van alle kanten bereikten. Maar één keer in het jaar bestaat die mogelijkheid die naar voren te brengen. Nee, men moest niet lachen met de noden van het Bonaireaanse volk. Overigens moest men wel bedenken, dat er zowel op Curaçao als op Aruba duizenden Bonaireaanse kiesgerechtigden wonen. Als de overheid de helpende hand niet biedt, dan kan er gekke dingen gaan gebeuren. Het is nu eenmaal zo, dat Bonaire met handen en voeten gebonden zit aan de ERNA. Men kan voor hulp niet naar Nederland gaan, ook niet naar Frankrijk en evenmin naar Afrika. Men kan alleen maar naar de staten gaan om hulp te vragen. Eigenlijk moest deze situatie, dat men moet bedelen, uit de wereld worden geholpen.

En dan de projecten. Die blijven maar hangen. Over de jachthaven, welke toch maar 1,7 miljoen gulden kost, wordt nu al vijftien jaar gepraat, terwijl men op Curaçao een brug aanlegt van 45 miljoen gulden. Hoe zit het met het koelhuis-project voor de vissers? Of er een loods kan komen bij de haven, waarin men de vracht kan opbergen? Of het land klein Bonaire kan opkopen om dit te geven aan Bonaire? Met de openbare orde zit het ook niet zo goed op Bonaire. In het afgelopen jaar is er een inbraak geweest bij Spritzer & Fuhrmann, waarbij men met een buit van zestig mille er vandoor ging. Nog tal van andere inbraken werden er niet opgelost. Een dodelijke steekpartij bij een feestje evenmin. Ook niet de roofoverval van een bejaarde vrouw die naar de tv zat te kijken en zie zo geschrokken is, dat zij enige uren later overleed. Maar dat kan ook niet anders als men weet dat één politie-agent voor de brandweer moet zorgen, de ander zit in de wacht te Kralendijk. Wat kunnen die twee man dan doen? Er moeten een hoofdagent en vijf agenten zo snel mogelijk naar Bonaire komen, zodat iedereen weer rustig kan ademhalen. Ook Bonaire kent het probleem van de drugs. Maar ook het probleem van de geslachtsziekten. Ook hierbij had hij een verzoek. Zet in de wetgeving, welke voor Aruba en Curaçao geldt, waarbij de publieke dames verplicht zijn zich te laten keuren, ook de naam van Bonaire. Dit en nog veel meer vroeg de heer Janga, die het min of meer samenvoegde in dit verzoek: verhoog de budget van Bonaire van 3,5 miljoen gulden tot 4,5 miljoen gulden. Want dan pas heeft het eilandgebied enige financiële armslag.

Auteur gedicht

WILLEMSTAD. — Onder het gedicht ter ere van dr Martin Luther King, dat gisteren op de geboortedag van deze strijder voor het geweldloos verzet in de Amigoe verscheen, is de ondertekening weggelaten. Het gedicht werd gemaakt door Benito, van wie al meermalen gedichten zijn verschenen.

LL speelt voor Nicaragua

ORANJESTAD — De rij acties ten bate van de slachtoffers van de ramp in Nicaragua wordt op zondag 21 januari voortgezet met enkele little leaguewedstrijden in de ballpark te Dakota. Er staan drie spannende wedstrijden op het programma waarin de beste little league-teams van Aruba zullen uitkomen.

Om 10 uur wordt een pre-little league wedstrijd gespeeld tussen „Los Topos" en „Los Yiyos", gevolgd om 11.15 met de little league wedstrijd tussen kampioen Sapolin en sub-kampioen Pepsi Cola van de South League. De laatste wedstrijd om 1 uur 's middags gaat tussen kampioen Oso Grape en sub-kampioen Estrella van de North League.

Gelijkspel afgeschaft in Rusland

MOSKOU. — Met ingang van het nieuwe seizoen zullen er in de Russische voetbalcompetitie geen gelijke spelen meer mogelijk zijn. Als in een wedstrijd na negentig minuten spelen en verlenging geen beslissing is gevallen, zal worden overgegaan tot het nemen van strafschoppen. De Russische competitie begint op 7 april en zal op 28 oktober eindigen. De nieuwe maatregel is genomen om te komen tot attractiever voetbal.

Teleurgesteld over gang van zaken

Isa wenst voorzitterschap FIBA niet te verlengen

WILLEMSTAD — De heer Juan Isa zal zich naar alle waarschijnlijkheid niet opnieuw kandidaat stellen voor het voorzitterschap van de internationale amateur baseballfederatie, de FIBA. Dit verklaarde hij desgevraagd tegenover de Amigoe naar aanleiding van berichten omtrent verwoede campagnes die momenteel reeds gevoerd worden door een drietal kandidaten met het oog op de bestuursverkiezing welke in november zal plaatsvinden.

De heer Isa zei geen belangstelling meer te koesteren voor het bekleden van de hoogste functie in de FIBA omdat hij zeer teleurgesteld is over de gang van zaken sinds hij het voorzitterschap op zich heeft genomen. "Er is een ontstellend gebrek aan medewerking van enkele bestuursleden waardoor er een enorm "workload" komt te rusten op de schouders van enkelen die wél bereid zijn te werken. Onze penningmeester bijvoorbeeld — een sleutelfiguur in elk bestuur en zeker in dat van een grote internationale federatie als de FIBA — heeft niets gedaan sinds het huidige bestuur werd samengesteld. Bovendien liggen de ledenlanden geregeld met elkaar overhoop. Het ene baseball-geschil is niet uit de wereld geholpen of er is weer onenigheid. Zoals de zaken nu staan, staat mijn besluit al praktisch vast. Ik zal mij niet kandidaat stellen voor het voorzitterschap, tenzij er nog een drastische verandering komt in de gang van zaken".

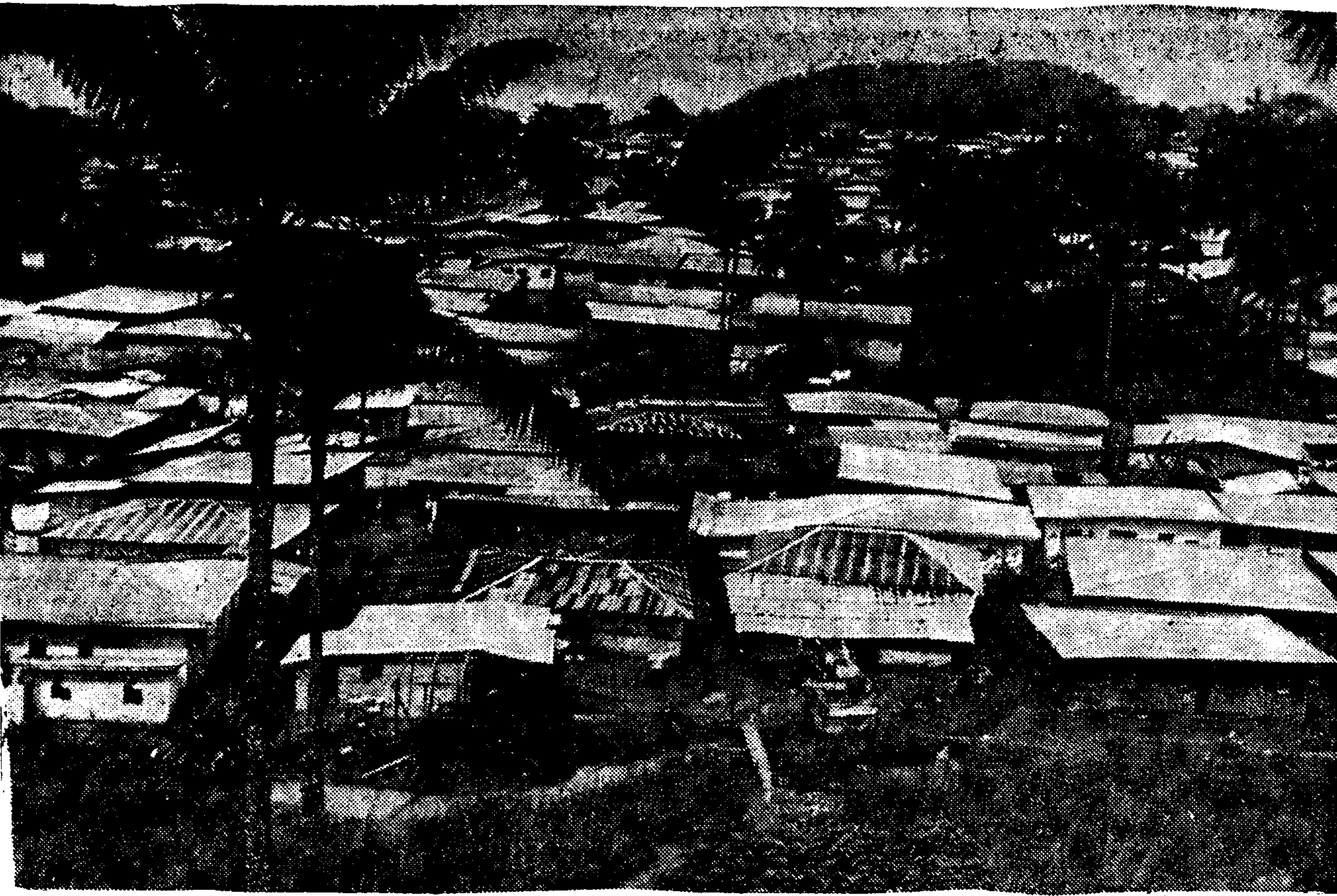
Gevraagd of hij ook niet voor een andere bestuursfunctie in aanmerking wil komen, zei de heer Isa dat hij deze mogelijkheid in overweging heeft maar dat het meest waarschijnlijke is dat hij helemaal niet terug zal keren in het nieuwe bestuur dat straks gekozen zal worden.

Baseballplay-off in Venezuela

WILLEMSTAD — Het jaarlijkse prof baseballtoernooi van Venezuela heeft thans het hoogtepunt bereikt waarbij de vier hoogstgeplaatsten in de competitie de eindstrijd met elkaar hebben aangebonden.

De kampioen zal Venezuela vertegenwoordigen in de Serie del Caribe waaraan de kampioenen van de omringende landen deelnemen. De uitslagen van de eerste play-off wedstrijden welke gisteravond werden gehouden zijn: Tigres de Aragua — Aguilas de Zulia 7-4 en Tiburones de La Guaira — Leones de Caracas 8-3. La Guaira is getipt als favoriet.

Verstedelijking vervreemdt Kameroen van tradities

Stadsbeeld van Kameroen

„Douala", zei iemand „wekt de indruk van tien kilometer hoogte door een reusachtig vliegtuig op de kameroenese kust te zijn neergekwakt." Deze grootste havenstad van Kameroen, volgens alle reisgidsen gezegend met het beroerdste klimaat van West-Afrika, is een samenleving van anderhalf à tweeëneenhalf miljoen mensen: niemand weet het precies. En nog elke dag groeit de bevolking enorm aan. Elke Europese voorstelling van het begrip stad moet je daar wél laten varen, ook al heten de straten „Avenue Charles de Gaulle'. of „Avenue du president Poincare." Afgezien van het bescheiden aantal weinig indrukwekkende gouvernementele en koloniale gebouwen bestaat de stad uit een volstrekt planloos conglomeraat van houten en lemen huisjes en hutten, waar reusachtige families in wonen, en waar dan ook nog het bord „Restaurant du Paradis" op staat als je er een flesje prik of een stokbrood kunt kopen.

De moeilijkheid is, dat je Douala niet als een Afrikaans fenomeen bekijken kunt, maar dat je al kijkend toch vergelijkt met Europese steden. Bovendien: voorzover er aan stadsontwikkeling gedaan wordt, komen daarvoor de plannen en de gelden dikwijls uit Europa. Het is ermee gesteld als met de mensen. „Grote steden als Douala", zegt dr. Jean kotto, secretaris-generaal van de Evangelische Kerk, zijn opgenomen in het internationale net van communicatie: alles wat in Europa geschiedt wordt hier bekend en helaas te gauw geimiteerd. De in het kader van de economische en dus industrieële ontwikkeling niet te sluiten urbanisatie ontwortelt de Afrikanen, rukt ze los uit het dorps- en familieverband en stelt ze bloot aan het leven in de massa, zonder dat zij weet hebben van hun eigen identiteit en waarde." Een Kameroenese filosoof heeft over dit thema opgemerkt: „De Afrikaan zou zich niet moeten assimileren aan Europa, maar via Europa aan zichzelf."

TUSSENKOP

De urbanisatie en de insustrialisatie stellen derhalve de allerhoogste eisen aan 't werk van de kerken, die de mensen in deze revolutionair veranderende Afrikaanse wereld willen begeleiden en willen helpen zoeken naar een nieuwe vorm van samenleving, die de noodzakelijke materiële vooruitgang combineert met de belangrijkste waarden van de eigen traditie. Tot die hoge waarden behoort in de eerste plaats de familie-solidariteit, zo meent dr. Kotto. Zo'n familie is meestal een grote gemeenschap: elke man heeft meerdere vrouwen, plus zonen die ook weer polygaam gehuwd zijn, plus kinderen en kleinkinderen. Traditioneel komen zij met grote vasthoudendheid voor elkaar op, verzorgen zij de bejaarden en de kleinsten, en leven zij samen in een de buitenstaander onwaarschijnlijk toeschijnende harmonie. „Het verschil tussen Afrika en Europa," zo zegt dominee Joseph Mfochivé, een prins uit het Foumbanse sultanaat, die thans in Douala sociaal-oecumenische onderzoeken verricht, „kun je karakteriseren als het onderscheid tussen een „moi" en een „nous-consience". Een ik- en een ons-bewustzijn dus.

Dat „ons-bewustzijn," die solidariteit vindt hij een Afrikaans kenmerk dat het verdient behoed en in stand gehouden te worden. Maar dat is niet eenvoudig in een urbane situatie.

Een voorbeeld van dat probleem is de toenemende prostitutie in Douala die ontwrichtend werkt op gezinnen. In de originele plattelandssituatie pleegt de eerste vrouw van een man zelf de volgende, voor haar echtgenoot én voor het gezin geschikte vrouwen uit te zoeken: zo wordt er een harmonieus gezin opgebouwd, waarvan alle leden elkaar verdragen en waarderen. Heel wat van zulke gezinnen zijn in de stad al stukgelopen wanneer de man kennis maakte met een fraai gevormde prostituée, al dan niet lijdende aan venerische ziekten, en die wenste toe te voegen aan de rij zijner vrouwen: dat némen zijn vrouwen niet. Een ander voorbeeld van familie-ontwrichting in de stad: terwijl op het platteland de families veelal hun eigen voedsel verbouwen en geld dus een secundair middel is om in je onderhoud te voorzien, neemt in het stadsleven dat geld de belangrijkste economische plaats in. De stadsbewoner heeft geen grond meer om te bewerken maar geld heeft hij evenmin: en dan wordt het moeilijk te blijven opkomen voor de zwakken en hulpbehoevenden in de familie. Dan ontstaan er, voor het eerst in deze samenleving, bejaardenproblemen. „Als ik Europa bezoek," zei dr. Kotto me, „voel ik me gegeneerd en diep gekwetst als ik jullie bejaardenhuizen zie, waar jullie je ouders opbergen, om ze op z'n best eens per week met een bloemetje en een kus op iedere wang te bezoeken om dan na een plichtmatig halfuurtje weer schielijk weg te gaan. God behoedde Afrika voor zulke dingen."

De uitspraak herineerde me aan een andere van ds. Mfochivé: „Als ik naar Europa kijk zie ik een machine die draait, die draait en die draait. Maar in Afrika zie ik menselijke warmte, die we in stand moeten houden."

Bij rond 40 graden hitte komen de Afrikanen in de strijd om materiële vooruitgang nochtaans psychisch en cultureel in de kou te staan. Met die problematiek zien de kerken zich geconfronteerd en daarom hebben zij de Europese kerken gevraagd nu eens extra geld in 't kerkelijk werk te steken een behoefte waaraan de „Kom over de Brug"-actie wil helpen voldoen. „Geld voor investeringen in scholen en ziekenhuizen kan ik nog wel krijgen," zo zegt de Nederlandse bisschop van het Oostkameroenese Doumé, mgr. Lambertus van Heygen „en mankracht soms ook nog wel, maar ik wacht op de dag dat ik geld krijg om Afrikaans personeel te betalen, want hoe kan de kerk anders werkelijk Afrikaans worden?" Tijdens het gesprek met de bisschop raak ik geschokt door een verbitterde, misschien overemotionele uitbarsting van de jonge Nederlandse priester Evert Kwakman, die wijst op de verpaupering van de Afrikaanse samenleving, die economisch nog altijd door het westen wordt uitgebuit, en die dan zegt: „Mijn priesterprobleem is, dat de mensen de catechese van de door God gewilde menselijke creativiteit wil geven, maar al doende sta ik met een mond vol tanden, omdat de mensen, ook al laten ze hun lethargie varen, toch steeds armer worden." Deze priester schijnt in al z'n jeugd al moe van het vechten tegen de bierkaai.

De „Kom over de Brug"-projecten die op het Kameroenese verlanglijstje staan, houden bijna steeds verband met de dwingende noodzaak de Afrikaanse christenen in de gelegenheid te stellen vanuit de evangelische waarden creatief bij te dragen aan de vorming van een maatschappij die gedragen wordt door zich van hun identiteit bewuste, verantwoordelijkheid dragende mensen, een maatschappij ook die Afrikaans en menselijk blijft in een nieuwe, urbane en industriële situatie. Zo wil de Evangelische Kerk van Kameroen een bescheiden centrum voor vorming en bijscholing van predikanten, kerkelijke medewerkers, gemeenteleden, beroepsgenoegen enz. in Douala stichten. De plannen voor zo'n centrum zijn ontwikkeld door ds. Jaap van Slageren. Hij heeft, mede op grond van eerder door hem gehouden enquetes en studies, de behoefte gezien aan een voortdurende herbezinning op de taak en de inbreng van de kerk en haar ambtsdragers en leken bij de ontstuimige ontwikkelingen in de Kameroenese maatschappij: het gaat er daarbij voortdurend om een zinvolle verbinding te vinden tussen de nieuwe bijbelse gezichtspunten leef- en denkmilieu.

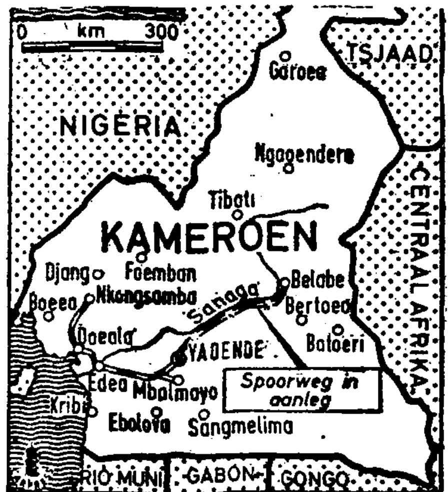
Er kan een zekere vervreemding worden geconstateerd tussen kerk en onderwijsinstellingen, kerk en medische voorziening en kerk en urbanisatieproblemen. Daarom lijkt enerzijds bestudering van deze problemen belangrijk en anderzijds en voortdurende en actuele confrontatie van de werkers van de kerk met deze problematiek. Men hoopt het centrum te kunnen bemannen met een klein, mobiel team dat veel door Kameroen trekt om informatie op te doen en te verschaffen, conferenties met plaatselijke kaders te houden, bijscholingscursussen te verzorgen en nieuwe actieplannen te ontwikkelen. Zo'n project is minder spectaculair dan de bouw van een krachtcentrale, maar in feite even nodig, omdat het een geestelijke krachtcentrale hoopt te verwezenlijken.

Andere voorbeelden van met de snelle maatschappelijke veranderingen samenhangende urgente projecten zijn er te noemen: Er is bijna 2 ton gevraagd voor de stichting van een centrum te Ndogsimbi-Bassa ten behoeve van de Unie van Christen Vrouwen van de Evangelische Kerk. De situatie van verstedelijking geeft

Kameroens vrouwenverblijf, oude ijl.

een volstrekt nieuwe plaats aan de vrouw in de Afrikaanse samenleving en op die plaats is zij nog lang niet voorbereid. De vrouw heeft onder de invloed van de kerstening én van de betere informatie over de vrouwenemancipatie in andere delen van de wereld geleerd haar eigen situatie kritisch te bekijken en zij voelt dat zij bevrijd kan en wil worden van een volstrekte onderworpenheid, een slaafs tweederangsmens zijn. Zo ontstaat er behoefte aan kennis, aan cursussen dus, die zich uitstrekken over een breed terrein, waartoe huishoudelijke vaardigheid, beroepsonderwijs en zulke zaken behoren, maar ook basisvorming, want dikwijls zijn het in Kameroen alleen die mannen die Frans spreken en die Europese taal is nu eenmaal onontbeerlijk om in deze Afrikaanse staat uit de voeten te kunnen. Het vormingswerk is gericht op alle vrouwen, of zij nu kerklid zijn of niet. Maar de Unie van Christen Vrouwen gelooft wel dat het nodig is dat de kerk zich met deze maatschappelijke behoefte bezighoudt. Ds Tiandong, een bejaarde Afrikaan van hoge intelligentie, vindt dat je vanuit je geloof — en dat is wat anders dan vanuit je theologie — deel moet nemen aan alles wat zich voordoet in de actuele ontwikkelingssituatie van je land, „zonder daar overigens", zo zegt hij, „je ziel aan te verkopen".

In Ndounguê, niet ver van N'kongsamba, één der grotere steden van Kameroen, bevindt zich een theologische school, waar studenten uit Togo, Gabon, Kameroen en tegenwoordig ook de Centraalafrikaanse Republiek worden opgeleid tot de autochtone kerkleiders, die Afrika nodig heeft. Men wil er een leraarswoning bijbouwen, een bestaande docentenwoning verbouwen, twee dubbele studentenwoningen optrekken en een elektriciteitsvoorziening installeren. Het lijkt een saai project, maar belangrijk is het wél, omdat in het kader van de studies daar die centrale vragen aan de orde komen omtrent een eigen, Afrikaanse gestalte van de Kerk van Christus. „En ik hoop", zegt de huidige Nederlandse directeur van dit overigens door de Afrikaanse kerkleiding bestuurde instituut, „dat ons werk hier iets kan goedmaken voor het vele, dat door blanken in Afrika misdaan is. Je hoort soms dat de aanwezigheid van blanken op deze school niet ervaren wordt als een noodzakelijk kwaad, maar als een uitdrukking van de wereldwijde verbondenheid van christenen. Zo kan de kerk de eenheid van alle mensen zichtbaar maken, over de

scheidslijnen van de rassen heen. Je zou verder kunnen zeggen dat het westen in Afrika veel ten goede én ten kwade heeft ontwricht. Eén van onze taken is de studenten wegwijs te maken in deze wereld van tegenstrijdigheden, ze goede uitgangspunten te geven, zodat ze in hun eigen traditie op grond van een bewuste keuze in een aantal aspecten kunnen aanvaarden en behoeden, en in andere aspecten verwerpen".

Een dikke drie ton zal besteed worden aan het opknappen van een oud, zeer groot, nog uit de Duitse tijd stammend zendelingenhuis, dat in Ntolo, niet ver van Ndounguê, ligt, en dat ingericht zal worden als tehuis voor ongehuwde moeders. De ontwrichting van de traditionele samenleving heeft de Afrikaan ook geconfronteerd met de mogelijkheid om seksualiteit buitenshuis te beleven. Alleen is er géén toekomst voor ongehuwde moeders: het familiale systeem voorziet niet in het aanvaarden van de verantwoordelijkheid voor zulke toch als schandelijk ervaren zaken. Een kleine Franse zuster ziet al voor zich hoe zij hier 25 à 50 meisjes kan herbergen en vooral opleiden, zodat ze straks hun eigen kost kunnen verdienen. „Het zal wel moeilijk zijn", zegt soeur Gisèle, „om de meisjes-moeders, zoals ze hier heten, te bewegen in ons internaat te komen wonen en hier te bevallen, want zij zijn meestal van de allerlaagste beschavingsstandaard. Maar het moet lukken, vooral omdat we met dit plan aan de bevolking willen tonen dat ook deze meisjes recht op een menswaardig leven, op hulp en op toekomst hebben". In Foumban ten slotte, een sultanaat met een kleine minderheid van christenen, bezichtig ik een „ontmoetingscentrum" in aanbouw, een vleugel van een nieuwe kerk. Met 125.000 gulden wil „Kom over de brug" de realisering van dit project mogelijk maken. Het zal vooral een „huiswerkcentrum" zijn, want door het samenwonen van grote families in kleine huisjes zónder elektriciteit is thuisstudie veelal uitgesloten. Er is dus veel vraag naar huiswerkcentra: dit centrum zal openstaan voor mohammedaanse en christelijke kinderen, en de initiatiefnemers verwachten daarvan een spontane confrontatie van de twee religies, die later misschien nog verdere consequenties kan krijgen.

De predikant daar, Moïse Lamère, regionaal president van de evangelische kerk, zegt: „Het is niet juist de term onderontwikkeling te gebruiken. Als ontwikkeling dan zou betekenen, dat wij moeten gaan leven als jullie in Europa, dan ben ik daar niet gelukkig mee. Afrikanisatie van de kerk èn van de maatschappij betekent dat we in staat worden gesteld onze eigen christelijke verantwoordelijkheid ter hand te nemen. Daar zijn we mee bezig. Dat is onze tegenwoordige strijd om onafhankelijkheid".

Cleaver weg uit Algerije

ALGIERS — Zwarte Pantserleider Eldridge Cleaver heeft Algerije volgens personen uit zijn naaste omgeving verlaten. Cleaver zou zijn ballingsoord twee of drie weken geleden hebben verlaten en met onbekende bestemming zijn vertrokken. Maar het zou bovenstaande personen „niet verbazen als hij nu in Stockholm zit."

„Veldmaarschalk" Don Cox van de Zwarte Panterbeweging is al enige maanden niet meer in Algerije gezien, zodat de enige Zwarte Panters in dat land nu nog zeven mannen en vrouwen zijn die vliegtuigen kaapten en omleidden naar Algiers. Hun kinderen zijn naar de Verenigde Staten teruggestuurd, zoals ook het losgeld dat ze bedongen.

Amerikaanse justitie werkt met dobbelstenen

„De strafroulette van Uncle Sam"

(Van onze correspondent)

WASHINGTON. — Attica is al bijna vergeten. In de Tombs, de stadsgevangenis van New York, smeulen bij tijd en wijle de matrassen, rooksignalen voor de buitenwereld, dat de rampspoed in deze Hel van Dante begint over te koken. Er worden in de Tombs van New York jaarlijks rond honderd zelfmoordpogingen ondernomen, waarvan er één per maand gelukt. Een gevangenisoproer begint, tenzij het resultaat moord en doodslag is, stadsnieuws te worden. Als het waar is, dat men de bschaving van een land kan afmeten aan de manier waarop het zijn misdadigers behandelt, is Amerika uiterst barbaars.

Veel gevangenissen zijn zo oud en vermolmd, dat ze van de aardbodem zouden moeten worden weggevaagd. Het lot van veel gevangenen is psychologisch destructie. En de rechtspraak, die beslist wie er achter slot en grendel moet, werkt als een roulette. Een alles behalve verlichte ziel als Nixons minister van Justitie, John N. Mitchell, verklaarde niet lang geleden: „De toestanden in de Amerikaanse gevangenissen komen dicht bij een nationale schande. Geen beschaafde maatschappij kan de voortduring van het systeem tolereren." De strafrechtspraak en de gevangenissen in Amerika zijn een nationale schande. Een aan de vermolmde rechtspraak en het gruwelijke gevangenissenbestaan wordt weinig gedaan, omdat het grote publiek daar liever niet aan denkt, misdadigers verdienen straf en moeten zich daar achteraf niet over beklagen.

Elke dag sluiten de celdeuren zich achter gemiddeld achtduizend Amerikanen. De totale gevangenisbevolking wordt op iets meer dan een miljoen per jaar geschat, de twee miljoen dronkaards die ter ontnuchtering worden ingesloten niet meegerekend. De meeste gevangenen verlaten de cel als een ernstiger bedreiging voor de maatschappij, dan zij er in kwamen. Meer dan de helft ervaart de gevangenis als een misdaadhogeschool en maakt zich, eenmaal vrijgelaten, aan nieuwe misdrijven schuldig. Tachtig procent van vrouwelijke en tussen dertig en vijftig procent van de mannelijke gevangenen in Amerika engageren zich in, soms gedwongen, homoseksualiteit. De dieren in de Amerikaanse dierentuinen zijn er beter aan toe dan gestrafte misdadigers.

Vrouwe Justitia werkt in Amerika, voorzover zij geblindoekt is, met dobbelstenen. In de eerste plaats is er, volgens criminologische studies, van acht- tot tienmaal zoveel misdaad in Amerika als de politie te weten komt. De niet-gerapporteerde misdaad ligt buiten het bereik van de strafrechtspraak. Uit een peiling van een doorsnee van de bevolking bleek dat 91 procent bereid was toe te geven dat zij zich wel eens aan een strafbaar feit had schuldig gemaakt, dat in gevangenisstraf had kunnen uitlopen.

Wanneer een wandaad wordt ontdekt en vervolgd, meet de justitie maar al te vaak met uiteenlopende maat. Honderden marihuana-delinquenten worden met een ernstige waarschuwing naar huis gezonden, maar Robert Apablaza kreeg in New Orleans vijftig jaar gevangenisstraf voor het verkopen van lucifersdoosje vol marihuana. Lang niet iedere gevangene heeft het even goed of slecht: de staat Delaware besteedt dertien dollar en 71 cent per dag aan ieder gevangene, terwijl de staat Arkansas 1,5 dollar per dag investeert in volledig pension voor gevangenen.

De kans om na het plegen van een misdrijf in de gevangenis terecht te komen, is klein. In 1965 werden 2.780.000 ernstige misdrijven gerapporteerd. Er waren dat jaar 727.000 arrestaties van personen die van ernstige vergrijpen werden verdacht en daarvan werden er 63.000 veroordeeld en ingesloten. Dat betekent dat twee procent van de misdadigers uiteindelijk naar de cel werd verwezen. Ware het niet dat het bestaan van gevangenissen een repressieve werking heeft, zou het wellicht lang niet zo'n slecht idee zijn die twee procent maar ongemoeid te laten. Hun bewaring kost 1,5 miljard dollar per jaar. Het effect van gevangenisstraf blijkt in de meeste gevallen volstrekt negatief en hervormers spreken al van het „redden" van wetbrekers van het Amerikaanse strafsysteem".

De Amerikaanse gevangenen zijn voor het merendeel jong, arm en/of zwart. Een van elke zes Amerikaanse burgers is tussen tien en zeventien jaar oud. De helft van alle gearresteerden wegens ernstige misdrijven in Amerika vindt men in die leeftijdsgroepen. Negers en armen belanden maar al te vaak in de gevangenis, omdat zij de middelen niet hebben die iets wat op faire uitspraak lijkt te kunnen garanderen.

Vele gevangenen verdrinken in een ongeïnteresseerde en vaak onbekwame gevangenisbureaucratie, aan wie in zeer veel gevallen de beslissing is, hoelang iemand in de gevangenis moet verblijven.

De Amerikaanse gevangenissen zijn zo verouderd en zo overbevolkt, dat een modernisering tussen de vijftien en achttien miljard dollar zou eisen. De Amerikaanse belastingbetaler is daar niet voor te porren. De belastingbetaler is evenmin bereid royaal over de brug te komen voor een systeem van strafrechtspraak dat de naam verdient. Evenals het gevangenissysteem is de strafrechtspraak totaal vermolmd. De grondwet garandeert juryrechspraak, maar de rechtbanken zijn zo overbelast, dat in negen van de tien gevallen een langdurige juryrechtspraak wordt omzeild. Een zeer vaak toegepaste techniek is de verdachte te adviseren schuldig te pleiten aan een minder ernstig vergrijp dan dat waarvan hij werd beschuldigd. Wanneer het schuldig dan vast staat en niets door een jury behoeft te worden uitgesproken, kan de rechter de verdachte snel veroordelen. In ruil voor de efficiëncy krijgt de verdachte een aantal jaren cel cadeau.

Het principe waarop het Amerikaanse strafrecht is gegrondvest, is dat een beklaagde onschuldig is, totdat zijn schuld is bewezen in de rechtszaal. Dat principe wordt op grote schaal verhandeld. Negentig procent van de beklaagden beschuldigt zichzelf, aangelokt door een lagere straf en sommigen, die denken de schijn tegen zich te hebben, bekennen om de schade te beperken.

Er is intussen niet veel rechtszekerheid meer over. Wat er van het strafrechtspraaksysteem in Amerika over is, is een farce, een gruwelijk kansspel. Het is niet verbazingwekkend, dat de slachtoffers van Uncle Sams strafroulette zich aan alle kanten tekort gedaan voelen.

Vorig jaar spanden meer dan 12.000 gevangenen in Amerika processen aan tegen hun bewakers. De kleinste, onpopulairste, meest vergeten en droevigste minderheid van Amerika, het legioen der bajesklanten, begint zich steeds oproeriger te gedragen. Men ziet, met grote regelmaat, de rooksignalen van smeulende matrassen uit de celramen naar buiten waaien. Gevangenisopstanden zijn de gewoonste zaak van de wereld geworden. En na elke opstand zijn er beloften, die zelden worden waargemaakt. De grenzeloze verwaarlozing van de strafrechtspraak en de ontaarding van gevangenissen in helse machines van psychologische destructie heeft het rechtsbewustzijn in Amerika tot op het bot aangevreten. Maar wie windt zich daar over op?

Nieuwe piratenzender op zee

AMSTERDAM — Als de plannen van de Amsterdammers Emile Otten (59) en Frank Koller (27) doorgaan komt er voor de Nederlandse kust een vierde zendschip te liggen. De bedoeling is het schip uit te rusten met een kilowattzender, zodat de programma's niet alleen in Nederland en België maar ook in Engeland en een deel van Duitsland te beluisteren zullen zijn. Gedacht wordt aan een groot schip om ook de mogelijkheid te hebben tv-uitzendingen te verzorgen.

De Amsterdammers, die een radio en tv-zaak (radio Nordsee international) in de hoofdstad hebben en ook het muziekblad Europop music magazine uitgeven, zeggen te werken in opdracht van een 20-tal bedrijven die gezamenlijk een reclame-budget van circa Nf. 5 miljoen per jaar hebben. Hiervan zouden zij Nf. 2,5 miljoen willen afsplitsen om in een piratenschip te investeren. Volgens de heer Otten vinden de betrokken bedrijven, dat zij bij de anderen piratenzenders en de Ster te weinig waar voor hun „reclamegeld" krijgen. Met een eigen reclamezender zouden zij veel goedkoper uit zijn.

Alleen Papiamento op school beperkt mogelijkheden leerlingen

Martina: Antillianisering onderwijs is liefde bijbrengen voor eigene

WILLEMSTAD — De bewapening welke noodzakelijk is voor de komende onafhankelijkheid kan alleen geboden worden door een goed onderwijssysteem. Op het ogenblik maken we een grote verandering door en zoals steeds gaan veranderingen in de gemeenschap gepaard met crisis in het onderwijs, zo stelde het statenlid Martina (DP) gisteren in de staten in een goed voorbereid betoog, dat het onderwijs als centraal thema had en waarin zijn bezorgdheid voor het onderwijs duidelijk doorklonk, ook waar hij sprak over de kwestie van de voertaal. Zolang de omschakeling op het Engels of het Spaans geen feit is, moet uit verschillende kwaden het minst kwade worden gekozen en dat is het Nederlands als voertaal in de hogere klassen van het onderwijs Men mag verder op dit ogenblik, waarin zoveel geexperimenteerd wordt in het onderwijs niet vergeten, dat men experimenteert met kinderen van andere mensen. De heer Martina wilde in verband met het slechte gebruik van de landstaal onder meer van de regering weten of men van plan is maatregelen te treffen tegen degenen die voor radio en tv een slechte uitspraak van het Papiamento bezigen.

In tegenstelling met enige tijd geleden, toen iedereen met trots naar het onderwijspeil op de Antillen wees, dat ook in het buitenland de aandacht trok, is er op het ogenblik grote bezorgdheid voor ditzelfde onderwijs. Wij zijn een experimenteerschool geworden, waarbij de experimenten niet afgemaakt worden of anders uitpakken dan men had bedoeld. Velen willen de schuld geven aan de mammoet, die het onderwijs regeert en inderdaad lijkt het er op dat dit logge monster het onderwijs dreigt te vermorzelen. Of dit nu via het MAVO 3 of de ETAO gebeurt is om het even, volgens de heer Martina. Wat in nederland bedoeld was om de pientere Mulo-leerlingen het vierjarige Mulo-programma in drie jaar te laten afmaken heeft zich op de Antillen ontwikkeld als een mogelijkheid om degenen, die de MAVO 4 niet kunnen halen toch een papiertje te geven. MAVO 3, zo betoogd geeft toelatingsmogelijkheid tot de opleiding voor zweefvlieger. De heer Martina had liever hoogvliegen daarvoor in de plaats gezien. De praktijk is, dat de MAVO 3-klant, moeilijk aan de slag komt.

Het ETAO op Curacao is ook een zorgenkind, aldus de heer Martina. Het is een opvangplaats geworden van alle leerlingen die nergens anders terecht kunnen en niet de straat op kunnen worden gestuurd. Leerlingen van deze school lopen stage en doen praktijk op. Dat gaat allemaal leuk, men vertrouwt ze eenvoudige opdrachten toe. Na de stage gaat het kind weer naar school, enthousiast, het doet examen en dan komt de desillusie. Ze komen niet aan bod. Er wordt nu geprobeerd via bijcursussen de kinderen nog iets bij te brengen zodat zij straks economisch, toeristisch en administratief nog iets kunnen bereiken. Dit deel van zijn betoog samenvattend, stelde de heer Martina enige vragen: wat zijn de ervaringen met de Mammoet? Welke mogelijkheden hebben de MAVO-3 leerlingen op de Antillen; waarom telt het Antilliaanse VWO-pakket zes vakken en het Nederlandse pakket zeven. Geeft dit geen aansluitingsmoeilijkheden bij universitaire studie? Hoeveel afgestudeerde ETAO-ers hebben een baan? Waar zijn zij terecht gekomen en wel overeenkomstig hun studierichting?

De praktijk is geworden dat de voertaal op school het papiamento is. In de roes van het zoeken van een eigen identiteit wordt soms als eis voor Antillianisering het afschaffen van het Nederlands gesteld en het invoeren van het Papiamento. Volgens de heer Martina is de taal, het Papiamento geen conditio sine qua non voor de echte Antillianisering, waarbij de Antillen en in het centrum staan. Dit, omdat het Papiamento volgens hem een nadeel heeft: er bestaat geen groot aantal wetenschappelijke boeken in het Papiamento, omdat wie alleen op het Papiamento is aangewezen zijn kennis niet kan uitbreiden en zijn ontwikkeling niet kan vergroten. Daarom is het Papiamento als voertaal in de gehele lagere school onmogelijk, volgens de heer Martina. De toekomstige generatie daartoe dwingen is op zijn zachtst gezegd een misdaad, vooral waar dit gepropageerd wordt door mensen die zelf ver in het leven zijn gekomen door het gebruik van en het onderwijs in een andere taal met meer mogelijkheden; door mensen, die thuis wel Nederlands praten.

De heer Martina stelde vast, dat hij zich kan verenigen met het Papiamento als voertaal in de twee laagste klassen, maar dan ook niet verder. Niet omdat hij makambafiel is of makamba pretu, maar zuiver en alleen, omdat hij de mogelijkheden van het onderwijs in het Papiamento alleen niet ziet; ook omdat de Nederlanders het Papiamento slecht uitspreken en de Curacaoenaars het Papiamento slecht kennen. En ondertussen is men het ook nog niet eens over de spelling van het Papiamento. In dit verband wilde de heer Martina weten of er maatregelen genomen worden tegen het feit dat in hogere klassen doorlopend les in het Papiamento wordt gegeven.

Als het Papiamento niet geschikt is voor het onderwijs, welke taal dan wel?

Bij de bepaling van de noodzakelijke taal moet men uitgaan van de vaststelling, dat het een taal moet zijn die het mondelijke contact tussen de kinderen ons gemakkelijk moet maken; het moet een taal zijn, die de onderwijzer goed beheerst en die de omschakeling welke nodig is bij de kinderen niet al te moeilijk maakt. Daarvoor komen in aanmerking het Engels en Spaans, mede door de tv voor de kinderen niet onbekend en ook niet voor de volwassenen. Toch meent de heer Martina, dat hoe dan ook het Nederlands het minst slechte van alle kwaden is. Dit omdat de leerkrachten hun opleiding in het Nederlands hebben gehad; onze methodes en boeken in het Nederlands zijn; ook omdat het gehele onderwijs — terecht of ten onrechte — nog steeds Nederlands georienteerd is en een omschakeling veel tijd, veel offers en veel slachtoffers (de kinderen) zal eisen.

De conclusie, dat daarmede Antillianisering in de lucht komt te hangen, is echter niet waar, volgens de heer Martina. Hij is voorstander van Antillianisering, maar dan wel op de eerste plaats als het aanbrengen van waarden, liefde en appreciatie voor het eigene. In de geschiedenislessen moet gewezen worden bv op mensen, die iets voor de Antillen hebben gedaan. Daarin passen een Stuyvesant, een Van Walbeeck voor wat hun betekenis betreft voor de Antillen, maar ook mannen als Jonckheer, de Doctoor, Henny Eman enz. Of men Afrika terug wil of niet, de betekenis moet onderstreept worden van Tula voor onze geschiedenis; als men hem als een rebel wil voorstellen dan kan een verband getrokken worden met Willem de Zwijger, die zich ook verzette tegen het wettig gezag in zijn tijd. Als kleding en haardracht een erfdeel van onze voorouders is dan moeten we nagaan of die dracht en kleding ook uit hun gebied is en niet zomaar naäpen, omdat het uit Afrika komt, aldus de heer Martina. De aardrijkskunde moet het kind dat de lagere school verlaat bijgebracht hebben of het inderdaad zo is, dat de Venezolaanse olievelden hun voortzetting vinden in het Caribisch gebied bij Aruba. De kinderen moeten de Antilliaanse steden en dorpen leren kennen en niet de Nederlandse reeks van namen. In de kerkgeschiedenis mogen mannen als Bonifacius, Willibrordus en zo vergeten, maar moet het belang aangetoond worden van Niewindt, pater Ludovicus Jansen, mgr Verriet, weliswaar Nederlanders, maar figuren die iets gedaan hebben voor de Antilliaanse eilanden. Misschien dat het kennen van hun opoffering en hun geschiedenis aandacht tot gevolg kan hebben, zodat onze kinderen later aan deze rij enige Antilliaanse namen zouden kunnen bijvoegen.

In het Antillianiseringsproces moet de toekomstige leerkracht zo gemotiveerd worden dat zij de kinderen datgene voorhouden en als voorbeeld stellen, w wij als volk hogachten en waarderen. Bv begrippen zoals respect, netheid, plichtsbetrachting, persoonlijke hygiene. En dan moet in het lager onderwijs het Spaans en Engels goed geleerd worden, eventueel als voorbereiding op wat Boeli van Leeuwen schijnbaar in alle oprechtheid meent, dat er gaat gebeuren, aldus de heer Martina.

Deze kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er teveel geexperimenteerd wordt in welk verband hij het Macuarima-experiment op Aruba als voorbeeld aanhaalde, waar twee jonge leerkrachten met een nieuwe methode geheel in het Papiamento begonnen. Ondanks spot van hun collega's. Na een paar jaar werd zonder enige uitleg of reden het experiment gestopt met als gevolg, dat deze twee jonge leerkrachten volkomen zijn teleurgesteld, nooit meer te vinden zullen zijn voor een experiment, terwijl zij de spot aan hun collega's voelen en zich misbruikt voelen. Erger is echter, dat een honderdtal leerlingen drie jaar achter zijn op de conventionele methode, waarop zij terug moeten vallen. Aldus de heer Martina. Deze stelde tenslotte nog een pertinente vraag: of het waar is, dat leerlingen van de pedagogische Academie op Curacao inderdaad de wijk Brievengat zijn ingestuurd om de ouders daar te bewerken met de ideeën van hun docenten ten aanzien van de Sinterklaasviering en intocht. Of dit onder schooltijd is gebeurd en onder welk vak dit dan valt, wilt de heer Martina weten.

Voorstel Cathalina:

Antillianen plv.-rechter benoemen als

WILLEMSTAD — Mr C. Cathalina (DP) heeft gisteren tijdens de begrotingsbehandeling in de Staten voorgesteld om Antillianen als plaatsvervangend rechter te benoemen zodat zij de kans krijgen om te bewijzen of zij in de praktijk al dan niet geschikt zijn als rechter op te treden. De heer Cathalina die het ingezonden stuk van mr L. Halley in de Amigoe aanhaalde om het onbehagen te illustreren over het feit dat er geen Antillianisering van de rechterlijke macht plaatsvindt, memoreerde dat een selectiecommissie indertijd als argument had gebruikt om Antillianen af te wijzen als kandidaat-rechter dat zij niet objectief waren.

„En dit terwijl Antillianen toch ook andere hoge posten bekleden. Er is zelfs een Antilliaan — Jan Ellis — in Nederland tot rechter is benoemd. Het wordt tijd dat de regering ondanks het advies van de selectiecommissie op eigen verantwoordelijkheid risicos durft te nemen door Antillianen als plaatsvervangend rechter te laten fungeren. Eventuele onjuiste vonnissen kunnen altijd worden gecorrigeerd in hoger beroep of bij cassatie", aldus mr Cathalina. Volgens dit statenlid waren plv. rechters zelfs zeer welkom op dit moment dat men bij de rechterlijke macht op halve kracht werkte.

De heer Cathalina had voorts vragen over het salaris van de Antillianen bij het Antillenhuis. Met name wilde hij weten of dit salaris was aangepast bij dat van Nederlanders in dezelfde functie bij andere instellingen.

PERTH (Australië) — Een Bengaalse tijger die voor een wagentje gespannen zou worden — een grapje van een circus — brak los en sprong de 14-jarige Hugh Boyle in de nek. Ondanks wanhopige pogingen van twee man om de tijger van de jongen af te krijgen werd het kind ernstig aan hoofd en schouders gewond en liep hij een gebroken arm op.

INGEZONDEN

DP-NVP-leiding ongeloofwaardig

De begrotingsbehandeling door Eilandsraad voor het jaar 1973 is voorbij. De politieke woordenstroom is tot de volgende vergadering opgeschort, de weinige emoties zijn inmiddels betijd en vooral, de besluiten zijn gevallen. Ofschoon wij nu in een stadium van „nakaarten" lijken te zijn aangeland, kan het politiek zinvol zijn de zeer belangrijke zaak rond de schadeclaim voor de ingestorte brug nader toe te lichten en de door het DP-NVP-Bestuurscollege verstrekte informatie en ingenomen standpunt anders te interpreteren. Hopelijk vermag dat met het oog op de komende verkiezingen bij te dragen tot een meer verantwoorde politieke keuze dan nu reeds het geval kan zijn. Zonder het wellicht voldoende te beseffen, is de bevolking van Curacao en dat van de andere zuster-eilanden waarschijnlijk getuige geweest van een Eilandsraadvergadering, die ondanks de retoriek, trivialiteit en irrelevantie besloten in de toespraken van verschillende eilandelijke volksvertegenwoordigers en regeerders, van historische betekenis kan zijn geweest.

Ontboezemingen

Met deze laatste opmerking wordt gedoeld op de mogelijke of waarschijnlijke gevolgen van de bijzonder scherpe aanval van het Bestuurscollege van Curacao op de Nederlandse Regering n.a.v. het probleem rond de overdracht van het recht van aanspraak op schadevergoeding van ca. NAF. 15 miljoen aan de Staat der Nederlanden. Men dient daarbij te bedenken, dat onze Antilliaanse samenleving zeer afhankelijk is (gemaakt) van Nederland voor het behoud van haar huidige materiële welvaart. De officiele uitspraken in kwestie zijn zonder precent in de jonge, „autonome" geschiedenis van Curacao en wat dat betreft van de Antillen. Zij vormden een aanval die men eerder zou verwachten bij de oppositie! De DP-NVP-leiding moet zich wel zeer in het nauw bevinden om tot een dergelijke opstelling tegenover deze bevriende staat te komen.

Bedoeld worden de politieke ontboezemingen dat de Nederlandse regering de Eilandsregering van Curacao, en indirekt de regering van de Nederlandse Antillen, „gechanteerd" heeft door haar „het mes op de keel te zetten" met „bedreiging" de financiële en andere hulp op te schorten bij weigering de schadeclaim over te dragen. Daar nu „bedelaars geen keus hebben," zoals de rondborstige fraktieleider van de NVP het treffend wist te zeggen, zouden wij naief zijn te verwachten, dat op een dergelijke aanval geen antwoord zal volgen, die de huidige materiële situatie en verdere ontwikkeling ongunstig kan beinvloeden. Men zou zulks overigens niet als onverdeeld negatief hoeven te beschouwen, indien dat zou leiden tot de hoognodige gerichtheid op gebruik van eigen middelen en kunnen, tot het noodzakelijke terugdringen van de korumperende oriëntatie op geld en consumptie en van de mateloze verspilling van middelen waarmee die gepaard gaat.

Ander beeld

De vraag die men zich moet stellen is wat de regeerders van de DP en de NVP ertoe gebracht kan hebben een open aanval in hoogst ondiplomatieke taal te lanceren op de regering van een bevriende staat, waarvan de Antilliaanse samenleving nog zo afhankelijk is. Men zou over de achtergrondgegevens moeten beschikken waarnaar de woordvoerders van de MAN en de FRENTE vroegen, maar die het Bestuurscollege de Eilandsraad en de bevolking blijkbaar niet wilde verstrekken. Een definitief antwoord op de gestelde vraag zal dan ook door „insiders" binnen en buiten het Bestuurscollege gegeven kunnen worden. Desalniettemin is met behulp van brokken informatie, o.m. verstrekt door politici van regeringspartijen, een ander beeld samen te stellen van de zaak rond de schadeclaim dan zij ons, het kiezersvolk, voorspiegelen. Met het nodige theater beweerden zij m.n. het besluit tot overdracht van de schadeclaim te hebben genomen in het belang van Curacao na zich lange tijd en tot het uiterste hiertegen verzet te hebben. De vraag rijst echter hoe te verklaren dat pas nu, na meer dan een jaar dat door de Nederlandse regering rechtmatig om overdracht van de schadeclaim, was verzocht, de DP- en NVP-regeerders tot de konklusie geraken dat het in Ei-landsbelang is zulks alsnog te doen? De overdracht was immers vóór eind-1971 mondeling overeengekomen en in april-1972 schriftelijk aanvaard door zowel het Bestuurscollege, de Landsregering en de Nederlandse Regering als voorwaarde voor (a.) overname van de geleden schade van ca. NAf. 15 miljoen, (b.) afbouw van de brug en de aanvoerwegen, en naar laatstelijk in de Eilandsraadvergadering werd beweerd, (c.) voortzetting van de ontwikkelingshulp door Nederland. (Aan Curacao of aan de Antillen?)

Een vraag die met de vorige verband houdt, is hoe te verklaren dat nu plotseling de „eis" tot overdracht van de schadeclaim door de Eilandsregering (met de Landsregering op de achtergrond) wordt aangemerkt als „mes op de keel" en „chantage"? Waarom heeft men dan uberhaupt toen die voorwaarden en daarvóór zelfs het hele, zeer dure en onproduktieve brugprojekt aanvaard?

Aanwijzing

Men vindt een aanwijzing ter verklaring van de interpretatie van het probleem door het Bestuurscollege in de onthullende uitspraak of verspreking van de fraktieleider van de NVP dat het mogelijk kán zijn, dat het Eilandgebied (lees: het Bestuurscollege) schuld draagt aan de instorting van de oorspronkelijke brughelft aan de Punda-kant van de haven-ingang. Dit zou automaties schuld betekenen aan de dood van de 15 slachtoffers van de ramp. De uitspraak van de fraktieleider wint aan betekenis wanneer men haar plaatst naast de andere uitspraak die hij en de DP-aanvoerder van het College in dit verband deden. Zij beweerden namelijk, dat de „eis" tot overdracht van de schadeclaim aan de Nederlandse Staat geschiedt met de bedoeling Rijkwaterstaat, die medeverantwoordelijk was voor de bouw van de brug, haar reputatie van bruggenbouwers te doen behouden. Wij moeten hier vaststellen, dat zelfs wanneer Rijkswaterstaat medeverantwoordelijk is en de Nederlandse Regering haar reputatie wilt veilig stellen, dit voor de lokale politieke verhoudingen op Curacao en op de Antillen van weinig betekenis zal zijn. Daarentegen kan bewezen medeverantwoordelijkheid, of erger nog, alleen-schuld van het Bestuurscollege aan de ramp, m.n. aan de dood van de 14 landgenoten onder de slachtoffers, die bovendien tegen de regels in niet voor hun leven verzekerd bleken, van grote invloed zijn op de bestaande machtsposities van de DP- en NVP-leiding, en wel via de verkiezingen in juni a.s. (of zoveel eerder a.g.v. de toenemende dreiging van een groeiende oppositie)

Kans op schuld

Gelet op de „geruchten" dat het lassen op de hoogwaardige stalen verankering aan het landhoofd, welk de oorzaak zou zijn van de instorting, mede onder toezicht van de toenmalige leiding van de D.O.W. viel, is schuld van het Bestuurscollege geenszins uitgesloten. Een mogelijk belangrijk detail in deze is, dat het hoofd destijds door de NVP-regeerders werd aangesteld waarvoor zij een Antilliaanse ingenieur onrechtmatig ontsloegen. Een ander gegeven is dat de verzekeringsmaatschappij de aanspraak van het Eilandgebied op schadevergoeding, gedaan door het Bestuurscollege in 1971, niet wilde honoreren, omdat verzekering van de verankering niet in de polis zou zijn begrepen. Een op zichzelf nogal merkwaardige verzekering! Mocht middels een rechterlijke uitspraak de verankering wel verzekerd blijken, dan zou een onderzoek verwacht kunnen worden naar de verantwoordelijkheid of schuld aan de ramp. De kans bestaat dan weliswaar dat Rijkswaterstaat alleen de schuld krijgt, maar dat risiko loopt het Bestuurscollege kennelijk ook. Ge deeltelijke schuld, of erger, algehele schuld van het Bestuurscollege, mede a.g.v. gemaakte fouten door de toenmalige leiding van de DOW zou nu, vlak voor de verkiezingen in juni, koren op de politieke molen van de oppositie zijn. Het laat zich raden hoe de DP-leiding en haar volgzame NVP-broeders-in-nood zich in deze situatie moeten voelen. De kat in het nauw maakt rare sprongen.

Partijbelangen

Is het, geplaatst tegen de geschetste achtergrond, onlogies, voor het lange verzet tot het uiterste van de betreffende DP- en NVP-politici tegen de overdracht van de schadeclaim en voor de niet-ongevaarlijke aanval op de Nederlandse Regering, de verklaring te zoeken in vrees voor mogelijk belastende resultaten van een onderzoek voor het Bestuurscollege en daarmee voor rampzalige politieke gevolgen voor de DP-leiding en NVP-volgelingen? Waarom anders de nota bene zelf aanvaarde voorwaarde van overdracht gedurende meer dan een jaar opgehouden door haar „in studie te nemen," de overeenkomst zelfs te ontkennen en de overdracht vierkant te weigeren met het risiko daaraan verbonden dat dan de bevolking de schade van ca. NAf 15 miljoen zou moeten betalen, waarbij nog het risiko komt van stopzetting van verdere hulp voor de afbouw van de brug? Met het belang van Curacao voor ogen in de betekenis van de overgrote meerderheid van de bevolking, is de politiek van het Bestuurscollege inzake de schadeclaim niet te verdedigen. Rest de konklusie dat de opstelling en het beleid van het Bestuurscollege in deze zaak slechts vanuit zgn. partijbelangen (is) geschied(t), d.w.z. ter behoud van de positie van de DP- en NVP-leiding aan de vooravond van de verkiezingscampanje.

Onverantwoordelijk

Aangezien de DP-NVP-leiding op eilandelijk en landelijk nivo mentaal of ideologies noch organisatories op een meer zelfstandige koers van Curacao, onafhankelijk van Nederlandse „hulp", zijn toegerust, dient de wijze waarop de DP- en NVP-politici de schadeclaim aan Nederland willen overdragen als onverantwoordelijk te worden aangemerkt, temeer daar de bevolking geenszins op een dergelijke onafhankelijke ontwikkeling is voorbereid. De opvering die DP- en NVP-politici en hun marionetten in de Eilandsraad in deze zaak ten beste hebben gegeven, zou dan ook zeer wel kunnen dienen om de aandacht van het kiezersvolk van het werkelijke probleem af te leiden, t.w. de schuldvraag. Dit effekt wordt verkregen door verontwaardiging over een ander probleem op te wekken en die vervolgens te richten tegen de weliswaar rechtmatige, maar de DP-NVP-leiding wurgende eiser, de Nederlandse Regering.

Daar die een natie vertegenwoordigt waartegen, bij gebrek aan werkelijke zelfstandigheid, men toch al ambivalent zoniet negatief staat, lijkt succes van deze manoeuvre verzekerd, zoals uit reakties in de Eilandsraadvergadering mocht blijken. Aldus trachten betreffende DP- en NVP-politici inkompetentie en onverantwoordelijkheid in eigen gelederen verborgen te houden voor de bevolking die over vijf maanden zal moeten stemmen voor een nieuwe volksvertegenwoordiging en regering. De voorbeelden van onverm..., gebrek aan verantwoordelijkheid en regelrechte kwade trouw, waar het gaat om behartiging van kollektieve belangen van de overgrote meerderheid van de bevolking bestaande uit mensen in loondienst en hun gezinnen, hebben zich opgestapeld. De betreffende partijbonzen en hun kritiekloze volgelingen zullen niet kunnen voorkomen dat enkele ervan vóór de aanstaande verkiezingen aan het daglicht komen.

Zoals in de aanhef van dit artikel gesteld, als bijdrage tot een meer verantwoorde politieke keuze dan nu reeds het geval kan zijn.......

ADRIAN M. MOEN

STATENLID BRAAM BENADRUKT:

Bouw psychopatenasiel dringende noodzaak

WILLEMSTAD — Uitgebreid is gistermorgen het statenlid mr H. Braam (DP) tijdens de begrotingsbehandeling ingegaan op het gevoerde beleid tijdens de afgelopen vierjarige zittingsperiode van het statencollege. Hij wees erop dat dit de laatste hoofdbegroting was die door de huidige regering werd ingediend, dat over enkele maanden verkiezingen gehouden zouden worden. Hij toonde zich enthousiast over de samenwerking van de NVP-DP en benadrukte dat gezien de kritieke situatie waarin de Antillen nu verkeren slechts een krachtige regering in staat zal zijn het land te besturen. „De ministers moeten voor hun taak berekend zijn en meer dan ooit zal men tot de overtuiging moeten komen dat partij- en persoonsbelangen plaats moeten maken voor het landsbelang", aldus de heer Braam, die niet vergat ook de verantwoordelijkheid van de bevolking bij de komende verkiezingen te onderstrepen. Over enige reeds jarenlange slepende kwesties wilde hij weten hoe de stand van zaken was. Voorbeelden: de bouw van een psychopatenasiel, de afschaffing van de handelingsonbekwaamheid van de gehuwde vrouw en de tot standkoming van een algemene ziektekostenverzekering.

Ten aanzien van de onafhankelijkheidskwestie bracht de heer Braam naar voren dat het zonder meer een feit is dat wij op een bepaald moment op eigen benen zullen moeten staan: „het is alleen maar de vraag hoe en wanneer, maar vooral is het van belang dat wij ons goed voorbereiden". Ook vroeg de spreker zich af of men naast de gedachtenwisseling niet reeds ertoe over zou kunnen gaan om bepaalde wijzigingen van de staatsregeling en eilandenregeling aan te brengen. Lof werd door de bewindsman toegezwaaid aan de SER (Sociaal Economische Raad) die zich ontwikkelde tot een der belangrijkste adviesorganen van de regering. Naar de mening van de heer Braam was er in de achterliggende jaren helaas zo nu en dan onverantwoordelijk gestaakt en in verband hiermee wees hij op de verantwoordelijkheid van de vakbondsleiders. Omdat ook de bemiddelende taak van de overheid sterk was toegenomen en de landsbemiddelaar aan zijn bezigheden een volle dagtaak had wilde het statenlid weten wanneer een aan de eisen destijds aangepaste Arbeidsgeschillenlandsverordening mocht worden verwacht. Aan de minister van Justitie: waarom de stakingsconsequenties voor ambtenaren niet gehaald uit de strafrechterlijke sfeer?

Personeelskosten

Enthousiast was de heer Braam over: de scheepsreparatiedok, de minimumloonregeling, de ouderdomsuitkeringen, de salarisverbetering voor ambtenaren en werklieden en de nieuwe ziekteregeling. Hij wees er wel op dat elke verbetering in de sociale sector een zware wissel trekt op de economie van het Land. Bedroegen de personeelskosten in 1969 nog 32,6 miljoen, voor 1973 waren deze geraamd op 54,6 miljoen. Een stijging dus van 22 miljoen gulden of ruim 69 procent. Voorts wilde de heer Braam weten of er aanwijzingen waren dat in de omgevingen waar buurtcentra draaiden de jeugdcriminaliteit was gedaald en in welk stadium de plannen verkeerden om de mogelijkheden op de Rechtshogeschool uit te breiden tot het doctoraal examen.

Grootste prioriteit moest naar zijn mening worden verleend aan de opheffing van de handelingsonbekwaamheid van de ongehuwde vrouw en de invoering van een nieuwe echtscheidingswet. Ook moest er een reorganisatie komen van het kabinet van de gevolmachtigd minister in Nederland. Met name geschikt middenkader was daar nodig. Of tijdens het bezoek van minister Van Agt sprake was geweest van een toelatingsregeling voor Surinamers en Antillianen in Nederland? De minister had beter kunnen wachten met het openbaar maken van zijn standpunt totdat het rapport van de ambtelijke commissie die het migratievraagstuk heeft besproken op ministerieel niveau onder de loep was genomen. Waarom geen voorlichting op de scholen over het druggebruik? Voor welke taken zouden de vrouwelijke politie-agenten worden ingezet? Het rapport door drs Kok uitgebracht over de lonen en prijzen op de Nederlandse Antillen, kon het aan de Staten worden overgelegd? Had de Raad voor de volksgezondheid al initiatieven ontplooid en hoe stond het met de vernieuwing van de apparatuur op TeleCuracao?

Tenslotte een cardinale vraag: Hoe stond het met de tot stand koming van een psychopatenasiel? Het gemis hieraan werd steeds erger gevoeld en laatst nog moest de Officier een langdurige straf opleggen bij gebrek aan een dergelijk asiel. „Dit is een situatie die niet langer verantwoord is en de grootste prioriteit verdient", aldus statenlid Braam.

PARAMARIBO — Leerlingen van het Lyceum te Paramaribo, hebben in een door hun verzorgd radioprogramma aangekondigd een protestdemonstratie te organiseren in verband met de beëdiging van „oorlogsmisdadiger nummer twee" tot president van de V.S.

JAARVERGADERING VAN DON BOSCO

Op zondag 28 januari 1973 om 9.30 uur 's morgens in het Kransgebouw aan de Curaçaostraat 50

AGENDA:

1. Opening
2. Notulen jaarvergadering 28 januari 1972
3. a. Jaarverslag secretaris
   b. Financieel verslag en begroting van de penningmeester
   c. Verslag van de verificatiecommissie
4. Bestuursverkiezing
5. Mededelingen
6. Verkiezing verificatiecommissie-lid

PAUZE

7. a. Uitslag bestuursverkiezing
   b. Uitslag verkiezing verificatiecommissie-lid
8. Voorstel tot wijziging Huishoudelijk Reglement, Artikel 11, lid a, b, en c.
9. Rondvraag
10. Sluiting

P.S.
Zou om 9.30 uur het vereiste aantal leden volgens de Statuten niet aanwezig zijn, dan wordt om 10.00 uur op diezelfde morgen de tweede vergadering gehouden.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het eilandgebied Curacao maakt bekend dat de oorspronkelijke sluitingsdatum (15 januari 1973) voor indiening van STUDIEBEURS- c.q. -LENINGAANVRAGEN verlengd is tot 1 FEBRUARI 1973.
Verzoeken die na 31 januari 1973 worden ontvangen, zullen niet meer in behandeling worden genomen.

AMORC

DE ROZEKRUISERS ORDE

maakt bekend dat de Grootmeester van de Nederland[se] Jurisdictie, Ir. E.D.C. van Drenthem Soesman, een OPE[N]BARE BIJEENKOMST zal leiden op zaterdag 20 jan., Centro Pro Arte, ter gelegenheid van zijn bezoeken [aan] Aruba, Curacao en Suriname in de maand januari 1973.
Tijd 8.00 p.m.
Allen die belangstelling hebben voor de Rozekruisers O[rde] zijn hartelijk welkom.

Namens de Grootloge der Nederland[en]
Chapter Curacao AMO[RC]
Het Bestu[ur]

Een besloten bijeenkomst (convocatie) voor leden wordt gehouden op Vrijdag 19 jan. om 8.00 p.m. uur, Phoenix Loge (Scharloobrug)

Het "COMITE TOT BEVORDERING VAN DE WETENSC[HAP] OP DE NEDERLANDSE ANTILLEN"

in samenwerking met het Departement van Onderwi[js]

nodigt U hierbij tot het bijwonen van:
een lezing getiteld:

"DOOD IS DOOD"

te houden door Ds. M.A. Knop, studentenpredikant [te] Groningen, op donderdag, 18 januari a.s. in land[huis] "Bloemhof" — Santa Rosaweg 6.

Aanvang: 20.30 uur n.m.

Ter dekking van de kosten wordt een bijdrage gevraagd [van] f. 1,— per persoon.